

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gift of

The Thorne Foundation

**STANFORD
UNIVERSITY
LIBRARIES**

STANFORD

UNIVERSITY

UNIVERSITY

UNIVERSITY

UNIVERSITY

STANFORD

1

Gift of

The Thorne Foundation

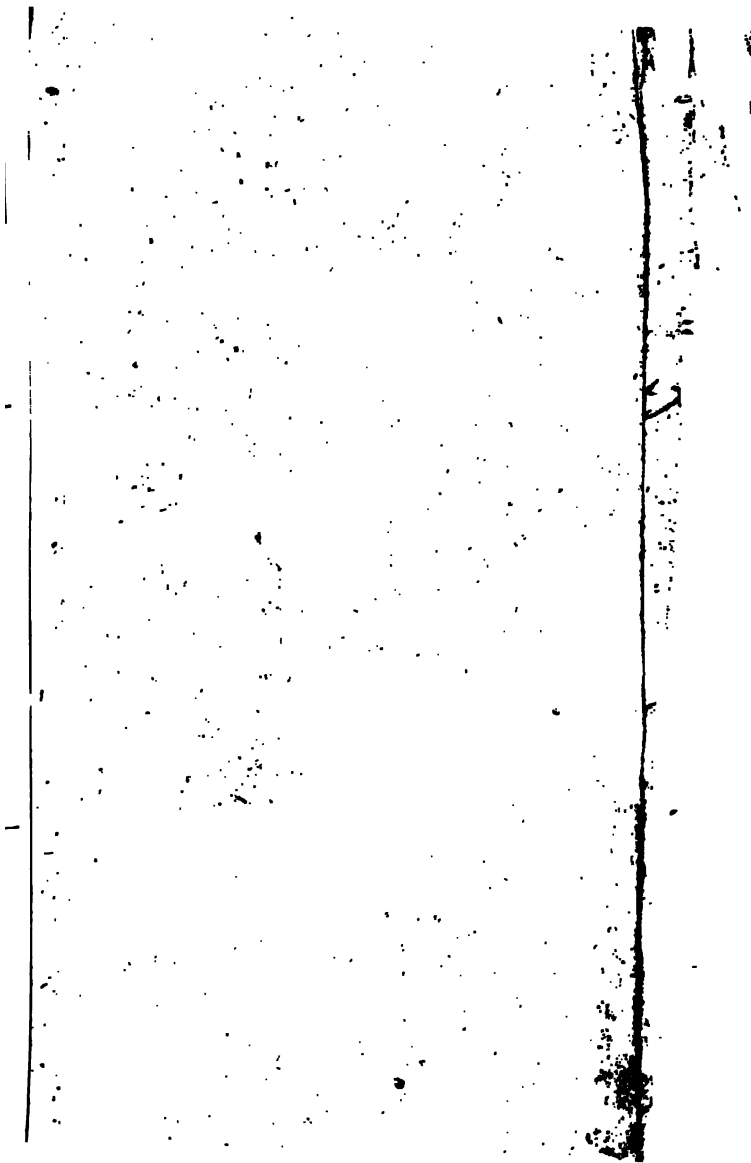

**STANFORD
UNIVERSITY
LIBRARIES**

БОЛГАРОВИ
РАМАТИКА

Сера

ПЕРВО СОЧИНЕНА.

Небуфта П. П. сѣцаго ѡзъ свакѣнныа Звѣтели
оскѣа, за оупотравленіе на Славеносѣагарскѣа
ѡчѣаица, а на скѣаа издана ѡа лѣворѣдныа
предстоѣтели за Болгарскѣа просвѣаеніе.

Г. брѣаа Мѣстаковѣа,

тели Бѣкорѣшкѣа, сѣ ѡждивеніе то на ѣаце то но-
восостаѣлено въ Гѣврово ѡчѣаице.

Въ Крагѣвцѣ

у Внажеско-Сервской Типографѣа,

1835.

БОЛГАРОВЪ
РАМАТИКА
Съгд
ПЕРВО СОЧИНЕНА.

Нѣбѣута П. П. сѣщаго ѿзъ свѣщеннаго звѣтели
скіа, за оупотревлѣніе на Славенсболгарскитѣ
ѿлицѣ, ѿ на свѣтъ издаѿна ѿтъ леворѣднитѣ
предстоѣтели за Болгарското просвѣщеніе.

Г. братѣа Мвстакѣви,

ли Бѣкорѣшкіа, съ ѿждивѣніе то на-ѣщо то но-
восостѣклено въ Гѣвроко оучѣлище.

Въ Крагѣвцѣ
ѿ Внажеско-Сервской Типографѣи,
1835.

БОЛГАРОВЪ
РАМАТИКА

Създа

ПЕРВО СОЧИНЕНА.

Кебѣута П. П. сѣцѣлаго ѡзъ скащѣнныа звѣган
кѣа, за оупотребленіе на Славенсвобгарскѣте
ѣлицѣа, ѡ на свѣтъ издана ѡтъ лквѣрднѣте
предстоѣтели за Българскѣто прѣсвѣщеніе.

Г. брѣтѣа Мвстакѣви,

ѡ Бзкорѣшкѣа, съ ѡждивеніе то на-ѡвше то не-
восостѣвлено въ Гѣброво оучѣлище.

Въ Крагдѣвцѣ
Внѣжеско-Сервскѣа Типографѣи,
1835.

Ивановъ Дону вѣдѣ

Ивановъ Дону вѣдѣ

Ивановъ Дону вѣдѣ
Донамъ вѣдѣ
Донамъ вѣдѣ

PG831

N4

Почтѣннѣйшіи ѿ любоворѣднѣйшіи Г.
братіа Мвстакѣви!

Кѣмъ другѣмъ по любоворѣдному ѡтѣ вѣсѣ
прилично вы было да се посвятѣи настоѣщій
ѡпытъ на Олабеноболгарската грамматѣка,
коѣ то сегдѣ перѣи пѣтъ на свѣтъ се показъ-
ва, ѿ сѣ вѣше то настоѣнїе ѿ повѣждѣнїе се
сочинїи, какѣѣто ѿ взаимноѡучїтеаныте тѣ-
блицы; коїстиннѣ тїи начѣтки на вѣше то
оубо горѣщее ѿ оусѣрдное попечѣнїе за свої
те ѣдиноплемѣнни; ѿ на-моїте перѣи трѣдо-
ве, не сѣ прилично нїкомъ другїмъ вѣроуѣ
вѣсѣ, коѣ то като до вѣано ѿсѣсни ко оучѣ-
нїе то на-своїте ѣдиноплемѣннїи. Затѣ ѿ прї-
їмате нѣи перѣо ѡнїа срѣдѣтка, коѣ то сѣ по-
трѣбни, (ѿ коѣ то оупотрѣваѣватѣ сїчѣкїте
просѣкѣннїи нарѣди) за начѣло на просѣкѣнїе
нїе то, ѿ спѣшїте всѣкїми ѡбразы да ѡбла-
годѣтеастѣвѣва те скѣнатѣ вѣднїи рѣдѣ, за-

щото сте предвсмотрѣли че до сегѣ нѣмъ
соотѣчественници не сѣ познавали коѣ бѣ
лѣ причината на непросвѣщеніето, и за-
тревѣвало понапредъ да се оустроѣи
оучилица а по тѣмъ цѣркви и монаст-
ири да се нанечататъ на нашъ
Български ѣзыкъ потребните за оучен-
книги, а послѣ кѣтхѣи и нѣкои забѣтки,
по реченномъ, и сѣхъ подобаше творити
онѣхъ неоставаѣти). Защото какѣи п
принесоха до сегѣ тѣмъ превѣдены книгѣ
Българскіятъ ѣзыкъ, кога то и на скѣлатъ
зыкъ незнаѣтъ да ги прочѣтатъ нѣмъ
вѣдни единощаелѣнни; свѣщенното бѣди
и на Славенскіятъ ѣзыкъ се раздѣлка,
то може да мѣ раздѣлѣ раздѣлатъ, а и
не може да раздѣлѣ бѣзи (бскѣнъ едни р
вѣ него, кой то не може да мѣ вникне в
вѣлатъ, ако и да бѣ превѣдено на бѣш
атъ мѣ прѣстѣ ѣзыкъ. Защото раздѣ-
ла-едно списаніе не стои кѣ прѣстѣте и
Славенски те рѣчи, а ваипаче на-такѣва
ги щото ѣматъ вѣсѣки и раздѣки раз-
но трѣвѣва да ѣма нѣкои бѣова хѣдѣже
сѣ кое то се постига раздѣлѣніето на-в
списаніе на бѣвѣи кой бѣмъ ѣзыкъ. За-
и напачѣли те произдѣсатъ нѣкои рѣчи к

ОБЧУВАТЪ ОТЪ ЧЕЛОВѢЦЫТЕ, но и сѣли не-
 ОБДУВАТЪ НИЩО ОТЪ НИХЪ. За тѣ кѣ на-
 ПНА ТЕ НАЧАЛОТО ОТЪ ДѢКАТО ТРѢВЪКА, и
 НИКОТО ТРѢВЪКА, а не зафѣщате дѣлото,
 ТОРЕТЪ ПОСЛОБИЦАТА ОТЪ ДѢКАТО НЕ ТРѢВЪКА.
 КѢ СТЕ ИЗКЪСТНИ ДОВРЕ, зашѣ ТОКМО БДНЪ
 НИГИ ПРЕКЕДЕНИ НА БОГАРСКИАТЪ ИЗИКЪ, не
 РИНОСАТЪ НИКОМ ПОЗА НА НАШИТЕ БДИНОПЛЕ-
 МЕННИ БЕЗЪ ОУЧЕНИЕ, и за тѣ СОСТАВАЛКАТЕ ПЕР-
 О ГЛАВНОТО СРЕДСТВО, то ѣСТЬ ОУЧИАНЩЕТО,
 И ПРЕСТОЛКАТЕ ЗА СОЧИНЕНИЕТО, ПРЕКЕДИНИЕТО,
 И НАПЕЧАТАНИЕТО НА ОУЧИАНЩИТЕ КНИГИ, за
 да се БОБЕДЕ ОУЧЕНИЕТО ПОРЪДОЧНО и КЪ НА-
 ЦЕТО ОУЧЕСТВО, и да ВЪДЕ ОСНОВАТЕЛНО. За-
 ЩОТО КЪИ ѣ ВИДЕЛЪ НЕКАДЕ да се РАБОТИ КОЕ
 ЗЫЛО ХЪДОЖЕСТВО БЕЗЪ ПОТРЕВНИТЕ и ПРИАЧ-
 НИТЕ МЪ ОРЪДИА; или МОЖЕ КОБАЧО БЕЗЪ ЧЪКЪ
 и БЕЗЪ НАКОРАНА да ИСЛОВЕ и да НАПРАВИ
 ЩЕЩО, кое то ѣ НАИ ПРЕСТО ТКАЕСНО ХЪДОЖЕ-
 СТВО ТРѢВЪКА да се РАБОТИ СЪ ПОТРЕВНИТЕ и
 ПРИАЧНИТЕ МЪ ОРЪДИА; дѣКА се ѣ ВИДЕЛО ОУ-
 ЧИАНЩЕ БЕЗЪ ОУЧИАНЩИТЕ КЪ НЕГО КНИГИ; и
 МОЖЕЛИ да се НАРЕЧЕ ОУЧИАНЩЕ ОБОВА, КЪ
 СОЕТО се НЕ ПРЕДАВА ПОНЕ ГРАММАТИЧЕСКО ОУЧЕ-
 НИЕ, ако не ДРЪГНИ ПОКЪСОВИ НАБЪКИ; ПОЗНАНИ
 А ОТЪ ЧАСТИ и НАШИТЕ БДИНОПЛЕМЕНИ ТАА
 ТОГРЕШНОСТЪ, СЪРЪЧЪ, зашѣ са ПОТРЕВНИ и

оучилища та равно коакото и церкви те. (Но ако въ рѣказ нѣкой и полного не въ погрѣшнѣлъ защото богомѡство то може въ нѣжда и на полѡна та, и въ пѣстына та, и въ кѡша та и на всѣко дрѣго мѣсто, да се соверши, какѣото що се говори, на всѣко мѣстѣ владычество бгѡ, но оученіе то не може да се оучи на полѡна, нити въ гѡра, нито въ пѣстына, но токмо въ оучилището), и направиха се довано оучилища по Болгаріа та, но още не могатъ сиромѡси те да познаатъ, ако и да гледатъ дованы примѣры ѡтъ дрѣги те народы, защѡ псалтирете и часослѡбите не сѡ школски книги, но церкѡвни, и оустановлены са за богомѡство въ церкви те, а не за оученіе въ оучилища та, и не могатъ и сами още да се оусѣтатъ. За кой конецъ праватъ тѣ оучилища съ толко големи иждивеніѡ. И защѡ на оучилището не ѣ намѣреніе то да ѣ мѡчилице да мѡчи малолѣтныи и мѡлкіи бѡзрастъ дѣтскіи, но да имъ подаде рѡководство ко истинно то просвѣщеніе, за да познаатъ и себе, и бѡга и хрѣстіански те и челоѡчески те дѡжности, и да могатъ да промѣватъ по време и тѣ недовононѡтны свѡщенны книги, съ кой то се мѡчатъ (или подове

... ..

ДА РЕЧЕМЪ ЛЮБИТЕ ГИ ОУЧИТЕЛИТЕ И РОДИ-
ТЕЛИТЕ) БЕЗЪ НИКАКВА ПОЛЗА КАТО ЕДНИ ПА-
ПАГАНИ БЪ МАЛДЪЯТЪ СИ И НЕДОЗРЪЛАЯТЪ БОЗ-
РАСТЪ. ТАА ИСТИНА, ГОВОРИМЪ, ПОЗНАЛИСТЕ
БЪ; И ЗА ТОВА НАСТОЯВАТЕ ДА СЕ НАПЕЧАТАТЪ
ПЕРВО ОУЧИЛИЩНИТЕ КНИГИ, СЪ КОИТО МОЖАТЪ
ДА СЕ ПРОСВЕТАТЪ И ПРЕДЪГОТВАТЪ НАШИТЕ
ЕДИНОПЛЕМНИ И ЗА ДРУГИ ШО СЕ КАСААТЪ ДО
ПРАВОСЛАВНАТА НАША ВЪРА, И ДО ХРИСТИАНСКИ
ТЕ ДОЛЖНОСТИ, И ДО ДРУГИ ПОТРЕБНИ ВЪ ЧЕ-
ЛОВЪЧЕСКИАТЪ ЖИВОТЪ ЗНАНІА. ТОГО РАДИ (ЗА-
ЩОТО ПОЧИНАТЕ МЪДРО И ОСНОВАТЕЛНО ДЪЛО
ТО) ЩЕ ДА ОСТАНЕ ВАШЕТО ИМЕ БЕЗСМЪРТНО
ВЪ БОЛГАРСКОТО ПОТОМСТВО. И ВЕЛЕГЛАСНЫТЕ
ПОХВАЛЫ, БЛАГОДАРНОСТИ БЛАГОСЛОВЕНІА, И ПРО-
ЩАВАНІА ЩОЩЕ ДА ПРИИМАТЕ ОТЪ НЕЖНОТО
НАШЕ ЮНОШЕСТВО, ЩЕ ДА БЪДЕ ПОВЪЖДЕНІЕ И НА
ДРУГИ ЛЮБОРОДНИ ДА ПОСЛАДЪВАТЪ ВАШИАТЪ
ДОВЪРЪ И БОГОУГОДЕНЪ ПРИМЪРЪ, И ДА БЛАГО-
ДЪТЕЛСТВУВАТЪ И ОНИ НА СВОИТЕ ЕДИНОПЛЕ-
МНИ, КОИ СЪ КАКЪТО Ъ ВОЗМОЖЕНЪ. ПРИИ-
МИТЕ ПРОЧЕЕ ТИХИМЪ ОКОМЪ И БЛАГОСЛАВ-
НЫМЪ СЪРДЦЕМЪ СЪИ МАЛЫЙ МОЙ ТРЪДЪ ПО ВА-
ШЕМЪ БЛАГОМЪ ЖЕЛАНІЮ, КОГОТО СОЧИНІХЪ СЪ
ВАШЕТО ПРЕДСТОАНІЕ, И ПРИНОСИМЪ ГО ВАМЪ
И НА СЪЧКИТЕ НАШИ ЛЮБЕЗНИ ЕДИНОПЛЕМ-
НИ БОЛГАРИ, ДА СЕ НЕ ОСЪДИМЪ СЪ АТНИ-

ВМЯТЪ СВЯНГЕЛСКІЙ ОНЪ РАКЪ,
ЗАКОПАЛЪ ТАЛАНТЪ ГОСПОДИНА СВОЕГО КЪ
МАЮ. КѢИ ТО И ЖЕЛАА КЪЛІЗЪ КСАКАГО
ГОПОЛУЧІА И ДОЛГОДЕНСТІА, ПРЕВЫКАЮ
ПОЧИТАНІЕМЪ.

ВАШЕГО ПОЧИТАЕМАГО МИ БЛАГОРОДІА

ОУСЕРДНѢЙШІЙ ДОПРОЖЕЛАТЕЛЬ.

Въ БУкорѣщъ
10. Септембр. 1834.

Сочинитель.

ФІЛОЛОГІЧЕСКО

ПРЕДВЪВЕДОМЛЕНІЕ

За Славеннобългарската Грамматика.

Честолюбіе то е една голема добродѣтель за единъ народъ, и особно за всякаго челоуѣка, защото съ него се придобыватъ всякакви добри вещи. И понеже тога честолюбіе начнало е да произникне въ настоящій вѣкъ и въ наше то прелюбезно отечество, като некой сладковонный кринъ отъ терниа и оудоліа, и показува се какво ще процвети прочее цветъ благовоненъ между сичките почти наши соотечественници, които са започели да оттришатъ долговременный сонъ на небжежество то и помраченіе то отъ свои те очи, и да оусколатъ потребни те средства за истинно то просвещеніе, защото спешатъ до кообръзатъ безобразіе то на-Българскіа ѣзыкъ, да бы возмогли по времени да се наслаждаватъ и на-

ПИВАТЪ СЛАДКИ И НЕ МЪТНЫ ВЪДЫ ОТЪ СКА-
 ТЕ, А НЕ ОТЪ ЧУЖДИ ТЕ ИСТОЧНИЦЫ, КАКЪ
 СА ПРАВИЛИ ДО СЕГАШНОТО ВРЕМЕ. ЗА ТО И
 ВОРЪДНИТЕ ПРЕДСТОАТЕЛИ НЕ ОТАГАТЪ ВРЕМЕ
 КОСПРИИМАТЪ НАИ ПРИЛИЧНИТЕ И ПОТРЕБНИ
 ЗА ТОКА ДЪЛО СРЕДСТВА, ЧРЕЗЪ КОИТО МОЖЕ
 ДА СЕ ОЖИДАЕ И ПОСТИГНЕ ЖЕЛАЕМЫЙ КОНЕЦЪ,
 И ДА СЕ ОУМНОЖИ ПОХВАЛНОТО ЧЕСТОЛЮБИЕ И
 БЪОГАРСКИ ДУШИ, КОИТО ДО ДНѢШЕНЪ ДЪ
 НЕ СА МЪ ЗНАЛИ НИ ИМЕТО. ОНИ, ГОВОРЯТЪ
 ПРИАБЖАВАТЪ ДА СЕ ПРЕВЕДАТЪ ДОКОЛНЫ
 КНИГИ ПОТРЕБНЫ НА МАТЕРНИАТЪ НАШЪ
 ИЗЫКЪ, ЧРЕЗЪ КОИТО МОЖЕ ДА СЕ РАСПРОСТРАНИ
 ОУЧЕНИЕТО ВО СЪЧКОТО НАШЕ ОТЕЧЕСТВО,
 НО СЪЧКИТЕ ТЪА КНИГИ И ПРЕВОДИ,
 ТРЕВЪКА ДА СЕ ОУТКЕРЖДАВАТЪ
 И ОСНОВЕВАТЪ НА НЕКОЕ ДОБРО
 ОСНОВАНІЕ. ТОГО РАДИ ЗА ДА
 БЪДЕ ТОКА ДЪЛО ДОБРО И
 ОСНОВАТЕЛНО, ТРЕВЪКА ДА СЕ
 ЗАПОЧНЕ КАКЪТО ТРЕВЪКА,
 И ОТЪ ДЕТО ТРЕВЪКА. ВСАКОМУ
 Е ПРЪЧЕЕ ИЗВЪСТНО, ЗАЩО
 ПИШЕМЫЙ ИЗЫКЪ ИМА
 СВОЕТО ОСНОВАНІЕ НА ГРАММАТИЧЕСКИ
 ТЕ ПРАВИЛА. И ПОНЕЖЕ НИКОИ
 ИЗЫКЪ НЕ МОЖЕ ДА ПРИИМА
 СВОЕТО БЛАГООБРАЗІЕ И
 ИСПРАВЛЕНИЕ ИНАЧЕ, РАЗ-
 КЪ АКО СЕ НЕ ПОДЛОЖИ ПОДЪ
 ГРАММАТИЧЕСКИ ПРАВИЛА,
 ТОГО РАДИ, КАТО НАИ
 НЪЖДАНА БЪЩЪ, ПОТРЕБНА
 Е ОТЪ СЪЧКО НАИ ПЕРВО
 ЕДНА ГРАММАТИКА
 НА НАШИАТЪ МАТЕРНИИ И
 ПРИРОДНИИ И

ѣ да въ списѣлаз сѣкой, кой какѣѣ ѣ коз-
 ренз, на своѣнатз ѣзыкз по прѣкила та на-
 а ѣвѣца, а не помѣстна грамматиѣка, ѣтз
 то не пронехѣди дрѣго нишо, тѣкмо без-
 ѣвноѣ крѣкѣкованѣе (порицанѣе). Иѣкно ѣ про-
 всѣкомѣ, заѣѣ ѣ потрѣвна ѣдна ѣвѣца грам-
 мѣка за ѣичка та Болгарѣа, по коѣто трѣвѣ-
 сѣички да послѣдѣватз своѣ те списѣнѣа, а
 ѣкой да писѣва по своѣ то помѣстнѣо про-
 шѣнѣе безз ниѣкакѣѣ ѣснованѣе и доказѣ-
 тѣко, и своѣ то тѣкмо помѣстнѣо нарѣчѣе
 заѣщиѣба и да ѣвѣлажаѣба, а чѣждѣо то,
 ю илѣи доврѣѣ безз разѣборз да ѣвѣкорѣка
 ѣничѣтожаѣба. По тоѣа дѣла не ѣ дѣла
 дѣнз чѣловѣкз, но на мнозинѣа, заѣѣ то
 и сѣмз, илѣи по своѣ то ѣстѣственнѣо само-
 ѣе не ѣщѣтѣеано вѣлѣѣомз и прѣащѣемз, и-
 аломнѣнѣемз вѣзимѣса, илѣи неразѣсѣднѣемз
 помѣстномѣ ѣтѣчѣствѣ своѣмѣ люблѣнѣемз
 редпѣчтѣнѣемз прѣклонѣемз, илѣи за некѣ-
 гѣко на-разлѣични те во всѣком ѣстранѣ (дер-
 реѣи и во всѣкомз градѣ и сѣлѣ) про-
 шѣнѣа, лѣсно мѣже да се ѣвѣклонѣи ѣтз
 ѣлѣи и приѣскреннѣи Болгарскѣи ѣзыкз, аѣо
 ѣвѣсе держѣлз всѣгда крѣпѣко за неговѣлатз
 ѣчнѣикз. И какѣѣто не мѣже ниѣкой да се
 чѣ заѣѣ Болгарскѣи ѣзыкз ѣ пронеѣкалз

като отъ некой неоскъдний источникъ о Славенскіятъ, тако не може ни да противои
чи, защо отъ него трѣбва да прійме и е
это исправленіе, и да се допобани во свои
недостатки. Който прочее иска да защити
ва и да оублажава сконатъ помѣстный ѱзыкъ
трѣбва да има всегда готовкъ неложнѣнъ с
дѣтель славенскіятъ, и твѣрдо да се держи за
го, за да не заслужва порицаніе то на-други

Всть прочее любопытное совзысканіе и
саѣдованіе междѣ нѣкоию любослѣбцы (фѣло
ги), който начинатъ да совѣратъ и да
гатъ (да сочиняватъ) такваа Грамматъ
въ коали оубо страна въ Болгаріа та да
гокори и произноси най чисто и приискре
Българскій ѱзыкъ, и секой е свободенъ и
заборенъ да даде перво свое то мнѣніе за
ва дѣло, а по томъ по многихъ и раз
ныхъ мнѣніяхъ, да се оупотрѣви замыш
ное дѣло, и да се боведѣ дѣйствително
оупотрѣваніе въ наше то новоначало на-
свѣщеніе то отѣчество. „Опасеніе во гово
се во свѣщенномъ писаніи, во многѣхъ
вѣгѣхъ „и это ѱзъ (като опредѣленъ
едно общество) ѱзлагая о томъ свое то (и
ко иай право) мнѣніе. ѱзъ мыслимъ, ако
не грѣшилиъ, защо Болгарскій ѱзыкъ ако

е обчистѣлъ отъ чуждезичныте рѣчи (а рече-
 нно отъ Грѣческите и Тѹрски те) който са
 се вкрѣли въ него неощѹтѣтелно за ради спре-
 шыканіе то и смѣшеніе то съ тѣа двѣ народи,
 и ако въ се согласиъ некогашъ въ многораз-
 лични те членове, и въ галгѣлы те, да ѣ най-
 важнѣнъ и приискренъ до слабѣнскіатъ отъ сич-
 ни те дрѹги ѣзыцы който са произишли отъ
 него. И защѣ може да се найде совершѣнъ
 безъ никакъкъ недостатѣкъ по сичката Бол-
 гаріа распрѣснатъ. И никой да не може да
 се похваля защѣ въ една иль въ дрѹга стра-
 на да се говорѣ и произнесѣ най чѣсто и при-
 искренно Бѣгарскій ѣзыкъ, какѣто се види
 отъ слѣдѹющи те ѣслѣдованія. И ако въ
 было възможно да се говорѣ ко едно сичкѣю,
 не въ имѣлъ тогѣка потреба бече отъ ника-
 ква инозѣчна рѣчь (бече въ мѣло нѣкои ко-
 йто са ги собѣмъ ѣзгѹвани Болгарете, иль
 и немѣтъ ги никакѣы, и оупотребаляватъ ги
 иль по Тѹрски иль по Грѣчески, кой то и ѣз-
 ложихъ на-крайнатъ на-граммѣтика та, да ги
 гаѣда секой.) Защѣ ако една рѣчь се говорѣ
 на едно мѣсто по Тѹрски, иль по Грѣчески
 (иль и по дрѹги некой ѣзыкъ, коѣто ѣ собѣмъ
 мѣло) на дрѹго мѣсто нахѣждашъ тѣа ѣста-
 та рѣчь да се говорѣ чѣсто Бѣгарски. И на

това исто то мѣсто паки гдѣто се говори една та рѣчь чѣсто по Болгарски, тѣмо на мѣрѣвашъ на дрѹга по Тѹрски или по Гречески, (или по дрѹги некой ѣзыкъ). Като на при мѣрѣ, дѣто говоратъ мѣрдикенъ лѣстеницата (стѣлабата) тѣмо говоратъ нѣжница канѣта и дѣто говоратъ гѣздей (то ѣсть гѣзды) ѣксератъ, (или наваларъ, или пирѣнъ, по дрѹги мѣста) тѣмо говоратъ юрдѣчка пѣтицата (въ коѣто рѣчь пѣтица, като избѣдишъ ѣтъ перкъатъ слѣгъ а, ѣстава чѣсто Олабѣнско речѣнѣ пѣтица, ѣвщо то на-сѣчки те пѣтицы и мѣ. и дрѹги говоратъ шѣтица, приличнѣ паки ѣтъ шѣтѣюся, или ѣтъ прѣсто то речѣнѣ шѣтамсе, защѣто и шѣтицата така некакко шѣтѣтѣ въ хѣденѣ то си.) На дрѹго мѣсто паки говоратъ зѣдъ (ѣтъ зѣждѣ слаб. приличнѣ), на дрѹго стѣна, по Олабѣнски, а на дрѹго дѣбаръ. На дрѹго данѣ, а на дрѹго ѣга, а на дрѹго вѣлаки. Тако и слѣдѣющите, проворецъ и пѣнджера, крѣтище и чѣбѣлъ, маша и дѣлакъ, сѣджакъ и перѣсѣга, ѣджакъ и комѣнъ, ѣвѣдѣ и гѣмъ, подрѣмиче и лѣи кѣчка, ѣглакъ (или ѣглакнѣкъ) и юларъ, капѣнѣ и терезѣн, мастѣло и мѣрикѣнъ, каламаръ и дивѣтъ, кожѣхъ и кюркъ, зѣрцала (ѣтъ зерцало) и ѣчила, наѣчила (ѣтъ ѣчи) и

іозабцы. Ра́кла (не́гли о́тъ ра́кла слаб.) и дѣ-
 ѡшъ и іокабкы, плѣтъ и чѣтъ, лѣвеница и
 арпѣсъ, (а дрѣги злоѡпотребѣтвано дѣша, по
 дѣна по Славѣнски значи пѣнонъ) павѣцы и
 нѣхан (а по дрѣги мѣста̀ црѣвѣ, коѣто се на-
 ѡжда и въ Іоаннѣ Ѣксархѣ Бѡгарскомъ на
 тран. 105 подъ примѣч. 57 тако. Сапогъ —
 толковано чревьє), вогѣши и чѣзмы, лѣбада
 и чаиръ, ѡдръ и крѣвѣтъ (кѣрѣтъ) ковчѣгъ
 и сендѣкы, котѣлъ-мѣдникы и вакѣръ, каѣны
 и пѣпѡнъ и пѣпешъ, пѣжоль (приличнѣ о́тъ
 Славѣнскіятъ: по́лаю-по́лаоль-пѣлаоль-пѣжоль)
 лѣжѡкъ-пѣжѡкъ-пѣлажѡкъ, и ѡхаль, и мѣлчо,
 и рѡжко, и шелангѡсъ, вѡвъ и вакѣд, ремѣнь-
 емѣкъ и каѣшъ, тѣте-тѣнко и бава, вѣръ
 и кирѣчь, гѣлпавъ и ѡджаміа, вѣлень и рѡгѣчь,
 вѣглаень-вѣглица и кюмѣръ, ѡгнило-ѡгниво и
 пакмакъ, расѡлъ-пресѡлъ и армѣа, свѣрдѣлъ и
 ѡргіа и тѣкѣжникъ, топѡръ и вѣтѣкъ, сѣ-
 ѣра и вѣдѣва и вѣтѣа, зѣвѣръ и чѣфтъ,
 нѣга и харгѣа, стѣкло и сѣръѣа, каючѣръ-
 каючѣака, и вѣва, катѣнецъ и кѣфѣръ, каючь
 и ѡнахтѣръ, стѡлъ и скѣмѣ, свѣшникы-свѣтѣа-
 никы и шалѣдѣнъ, рѣжѣнъ и шѣшъ, колѣкъ и
 ѡлѣшъ, ко́ло-колѣло-гѣркѣло (о́тъ гѣркѣламы)
 и гѣкерѣкъ, трѣнеза и софра, колѣръ и ара-
 гѣжіа, рѣло и дѣмаѡдѣгъ, гѣмнѡ и харманъ,

пакти и чапръзи и пѣтала, плоча и пѣтаде
 салата марулы и бардокевы, рдокеа и рѣм
 обѣдз и рѣчокъ, зѣгокезды и поклады и за
 пошка, пѣкралды и попадин, шѣкъ и дикити
 людеки и чѣжды, и дрѣги такива многое мно
 жестко. И въ глаголы те подобне, бани ги
 вѣратъ чѣбамъ, дрѣги вѣрдимъ, дрѣги пѣ
 зимъ, бани обѣдѣвамъ, дрѣги рѣчамъ, тамъ
 и говоримъ, хоратимъ, хорѣвамъ, сворѣвамъ
 вѣрѣвимъ, бесѣдимъ, свѣримъ, пѣвамъ и по
 пѣржамъ, и въ нарѣчїа та вѣрао и стрѣжи
 скоро и вѣрже и чѣвѣжето, и дрѣги такива
 многое множество, що то може секой люде
 китенъ да види въ ѣзыкаты. И дрѣги пѣ
 ки рѣчи въ това ѣсто то произношенїе оупо
 требаватсе въ разнїченъ рѣзѣмъ. Като и
 п. глаголъ чѣбамъ, некаде се оупотребавѣа за
 стрѣжѣ (φυλάττω) а некаде за слышѣ (ἀκούω
 чѣемъ) тако и, не можѣхъ да го затечѣмъ та
 мо, дрѣги, не можѣхъ да го свѣримъ тамо
 тако и, днесъ ще да жѣнатъ нѣбата, вѣмѣст
 ще да жнѣтъ, и дрѣги такива много. Ко
 ко ѣ прочее разнїчїе междѣ да го затечѣмъ
 и да го свѣримъ, и междѣ ще жѣнатъ, и и
 жнѣтъ! секой може да познаѣ. Тако за раз
 нїчїе то на-речи те Болгарски, или Грѣчески, и
 ли Тѣрски, или дрѣги некон. и за бнїа рѣ

ЩО СЕ ВОЖЕМЪ СІЧКИ ТЕ ПО БОЛГАРСКИ ГО-
 ЛТЪ, ЩО ДА РЕЧЕМЪ, НЕ ЗНАМЪ! ЪДНИ АКО ГО-
 ЛТЪ ШЕ ДА ЙДА, ДРЪГИ ГОВОРАТЪ ШЕ ДА
 ДРЪГИ КЕ ДА ЙДЕМЪ, ДРЪГИ ЧЕ ДА Й-
 ИЗ, ДРЪГИ ША ДА ЙДА, ДРЪГИ ША ДА ЙДА,
 ГИ ЖДА ЙДА. ЪДНИ НЕКЮ, ДРЪГИ НЕКЕМЪ,
 ГИ НЕЧЕМЪ, ДРЪГИ НЕ ШЕМЪ, ДРЪГИ НИЩА,
 ГИ НЕЩА (А ДРЪГИ ПАКНИ НЪЩА БЕЩИ ТЕ, *τα
 αυματα*, ГОВОРАТЪ) ЪДНИ АКО БІКАТЪ КНИ-
 ДРЪГИ БІКАТЪ КИНИГА, ЪДНИ ТРЕСЕМЪ, ДРЪ-
 ТЪРСИМЪ, ЪДНИ ТРАСИМЪ, ДРЪГИ ТРАЖИМЪ,
 ГИ ТЪРСА, ЪДНИ БААЖИМЪ ДРЪГИ МЪРСИМЪ,
 НИ ДОЙДЕ, ДРЪГИ ДОДЕ, ЪДНИ ШЕ ДОДИ (КЛІ-
 О ШЕ ДОЙДЕ) ЪДНИ ДОДЕ (ТО ЁСТЬ ДО ГДѢ)
 ДРЪГИ ДОРДЕ, ДРЪГИ ДОКАЕ, ДРЪГИ ДОКАДЪ.
 ДНИ КАМЕНЬ, ДРЪГИ КАМАКЪ, ДРЪГИ КАМИКЪ.
 ДНИ ПЕТОКЪ, ДРЪГИ ПЕТОКЪ, ДРЪГИ ПЕТАКЪ.
 ДНИ ПЕСОКЪ, ДРЪГИ ПАСАКЪ. ЪДНИ ХАБЪКЪ,
 ДРЪГИ ЛЕПЪ, ДРЪГИ ЛАПЪ. ЪДНИ ЛАКАТЬ НО-
 ТЪ, ДРЪГИ ЛАКЕТЬ НЕКЕТЬ. ЪДНИ РАЗБОЙ,
 ДРЪГИ СТАНЪ. ЪДНИ СВЕШЬ, ДРЪГИ СВЕКА. ЪД-
 И ЗМІА, ДРЪГИ ЗАМА. ЪДНИ ЧОВЕКЪ, ДРЪГИ
 ЗААКЪ, ДРЪГИ ЧЛААКЪ, ДРЪГИ ЧОЕКЪ. ЪДНИ
 ЁСЕЦЪ, ДРЪГИ МЕСЕЧИНА. ТАКО Й БЪ ГАГОЛЫ-
 Е, ЪДНИ ГОВОРАТЪ ХОДА, ДРЪГИ ХОДЕ, ДРЪГИ
 ДИМЪ. ЪДНИ ТЪРЧИМЪ, ДРЪГИ ТЪРЧЕ, ДРЪ-
 И ТИЧАМЪ. Й ДРЪГИ ТАКИБА МНОГО, КОИТО

да не иъчисляваме сички те наредъ, защо не
ще да ни постигне време. Тѹка ѣ прочее до
стойно да се пожеламъ съ негодобателенъ
гласъ, и да речемъ тако. О иъзыче развра-
щеннѹи и неководержнѹи! да ли ще има и бѣ
дрѹги некои иъзыкъ толко развращеніе и не
согласіе! отъ предизложенни те прочее прилѣ-
ри, може да види секои коакоса испорчени
рѣчи те и въ произношеніето, и въ ѡкончаніе
та, и въ ѡкѡи те, кое то нема въ никой иъ-
зыкъ. Но ще да рече некои защо съ това
трѣвѹка да се похвалиме защо ни ѣ богѡтъ
и многообразенъ иъзыкѡ, а не да сме оѹкор-
ни. Това не ѣ богѡтство но развращеніе на
иъзыкѡтъ. И коѡ ни ѣ нѹжда да иъскаме да
защипѡваме толко развращеніа на иъзыкѡтъ
ни, и да подтврждаваме рѣчи испорченѹи и
иноязычны; не ѣ ли подобро да прилѣжа-
ваме всѡкъ по снакъ своей да ѡтвѣгнѹваме
отъ поврежденни те и испорчени те произно-
шеніа: що ще да пишемѣ икъща, не ѣ ли по-
добро бѣщи: що ще да пишемѣ кинѡга, не ѣ
ли подобро и попрако кинѡга; и що ще да
пишемѣ камакъ, не ѣ ли попрако камень;
тако и пѡсакъ песѡкъ, и цѣтакъ петѡкъ, и
лапъ хѡтѡвъ, и чилакъ челоуѣкъ, и каніа нѡ-
жница, и вкѡръ гвѡздъ, и кракъ ногѡ, и а-

НАХТАРЪ КЛЮЧЪ; И ПРОЧАА И ПРОЧАА; КЕИСТИНИШ
НИКОГДА НЕ ВЪЛХ ДЕРЗАЛЪ ЛЪЖ ДА КИСЕЛЪ КЪ
МОЕ СПИСАНИЕ ИЛИ КЪ ПРЕВОДЪ ТАККИА НЕПО-
ТРЕВНЫ РЪЧИ (АКО И ДА СА ОУПОТРЕБИТЕЛНЫ ПО
НЕКОИ МЪСТА ПО МЕЖДУ ПРОСТЫАТЪ НАРОДЪ).
ЩАТО Н. П. ТЪТАКСИ КЛЮЧЕТО ЛЪЖЕ, И ПОТОРА И
ПОДЪРЪ (ЗАЩОТО ПОДЪРЪ КЪ СЪЩЕННО ТО ПИ-
САНИЕ ЗНАЧИ ЕДНА ДОБЛА ДРЕХА, ОТЪ ГРЕЧ. ПО-
ДЪΡΟΥΣ) ЕМ, ПОСАТЪ И ПОТОМЪ, И ТЪИ ЕМ. ТА-
КО ИЛИ ТАКА, И ТЪИ ОНЪИ ЕМ. ТОКА И ОНОВА,
И КРАКЪ ЕМ. НОГА (А) (ЗАЩОТО ПИСАНИЕ НЕ ГО-
БОРИ, КРАКЪ МОИ СТА НА ПРАВОТЪ, НО, НОГА
МОА СТА НА ПРАВОТЪ. И, СВЪЗАКШЕ ЕГО ПО
РЪКЪ И ПО НОГЪ, А НЕ ПО КРАКА, И, СОКЕРШАЛИ
НОЗЪ МОИ ИКО ЕЛЕНИ, И ДРЪГИ ТАКИА) И КО-
ШУЛА ЕМ. РИЗА, И ХАЛИАМЪ ЕМ. БАНА, И ВРАД-
КА И НАДЖАКЪ ЕМ. СЪКИРА, И ПРОЧ. И ПРОЧАА.
ЗАЩОТО ЕДИНЪ ИЪЗЫКЪ ЦО СЕ ПРЕДАКА НАРОДЪ
ПИСМЕНО, ТРЕВУВА ДА РАЗЛИЧЕСТКЪЕ ОТЪ СЪ-
ЩИА ЦО СЕ ОУПОТРЕВАЛКА МЕЖДУ МНОЖЕСТВО-
ТО. И АКО БИ РЕКАЗ НЕКОИ, ЗАЩО ОНОВА ЦО
СЕ ПИШЕ, ТРЕВУВА, ДА СЕ ПИШЕ ПО ОБЫКНОВЕН-

(а) Каквото цо стои и въ Господинъ Сапѣнѣко”
то екангеліе отъ матѣ. глава 22 стѣхъ 43. „Рече
„Гдѣ на Гдѣ ми: сѣдни шдеснѣ мене дѣрѣ тѣра
„врагоѣ те твой подкрачѣ на крака та твой.

НО ТО ПРОСТО ПРОИЗНОШЕНИЕ ЗА ДА ГО РАЗУМЕ-
 БА ВСАКІЙ, АЗЪ МЫСАМИЪ ДА СЕ НЕ НАМБРЪВА
 ТАКОВЪЗ ЧЕЛОВѢКЪ ДЕ ТО ДА НЕ РАЗУМЕ ШО ЦЕ
 ДА СЕ РЕЧЕ НОГА, А МНОГО МОЖАТЪ ДА СЕ НАИ-
 ДАТЪ ДЕ ТО ДА НЕ РАЗУМЕАТЪ КРАКЪЗ (ЗАЩО
 ТО КРАКЪЗ СЕ ГОВОРИ И ОНОВА НА КОЕТО ТОЧАТЪ
 КОРИТЕ ЗА ВАНИЦАТА) И ЗА ТО ТРЕВЪВА ДА СЕ
 ПРЕПОЧТА НОГА ОТЪ КРАКЪЗ, ТАКО И КЛЮЧЬ ОТЪ
 АНАХТАРЪЗ, И АБІЕ ОТЪ ТЪТАКСИ, И РИЗА ОТЪ
 КОШЛАА, И ТАКО ОТЪ ТЪИ, И ОБЪДЪ ОТЪ РЪ-
 ЧОКЪЗ, И ПРОЧАА. НО И ДА СА ПО ОУДОБОВРА-
 ЗУМИТЕЛНЫ ТІА РЪЧИ ИСПОРЧЕНЫТЕ ОТЪ ПРА-
 ВЪТЕ, ПАКИ ТРЕВЪВА ДА ГИ ОТМЕТАМЕ И ДА
 ОТВЪБГАМЕ ОТЪ НИХЪЗ, ЗАЩО НЕ СА ПРАВЪ. И
 НЕ Ё ЛИ ПОТРЕБНО ДА ИМА СЕКОЙ ЧЕСТОЛЮБИЕ ДА
 НАУЧИ ПИСАНЫАТЪ ИЪЗЫКЪ РАЗЛИЧЕНЪ ОТЪ ПРО-
 СТОНАРОДНЫАТЪ; ИЛИ КАККО МОЖЕ ПО НЕКОЕ ВРЕ-
 МЕ ДА СЕ ОУКРАСИ И ОУРАБОТИ ИЪЗЫКО НИ, ЗА
 ДА СТАНЕ И ТОЙ ОДИНЪ САМОСТОАТЕЛЕНЪ И И-
 СПРАВЕНЪ ИЪЗЫКЪ, КАТО ЦО Ё ПРОСТЕГРЕЧЕСКІО И
 РУСКІО, НЕГАН И СЕРЕСКІО; (КАККОТО ЦО НАПРА-
 КИХА И ВАЛСИТЕ ВЪ НАШИТЕ ВРЕМЕНА СЕГА. НИХ-
 НІО ИЪЗЫКЪ МАКАРЪЗ И ДА СЕ СОСТОИ. БОАШАА
 ЧАСТЬ ОТЪ ИНОЪЗЫЧНЫ РЪЧИ, А ОСОБНО ОТЪ
 СЛАВЕНСКИ, ГРЕЧЕСКИ, БОЛГАРСКИ, РУСКИ И ЛАТИН-
 СКИ, И ОТЪ ДРУГИ НЕКОИ, КАККОТО МОЖЕ ДА
 ВІДИ ВСАКІЙ ОТЪ СЛЪДЪЮЩИТЕ РЪЧИ, СФАНТА

пододро совершенство, што немаме толкава
 нѣжда ѿтз чѣждеазычныте рѣчи, коѣкото
 Благите; но и да останатз некои чѣжестран
 ны рѣчи по настоѣщемз вз ѣзыкатз ни
 ѿтз които не можеме собствѣмз да ѿтвѣгнемъ
 тоѣа не ни прѣки голѣмо препѣтствіе на нѣ
 правленіе то на ѣзыкатз ни, зашто видимъ
 и Сѣрбите и до днѣшнѣз дѣнь да оупотре
 вѣватз ѿше некои тѣрски рѣчи. Воистин
 нѣ ако начнемъ ѿтз тѣка на тѣмз да ѿтвѣ
 гамъ ѿтз простолюдиѣмз и подѣматз ѣ
 зыкз, и держимъ се коѣкото ѣ возможно до
 маѣнка та мѣ Олавѣнскіатз, скоро съ божіѣа по
 мощь ще да видимъ некой оупѣхъ и испра
 вленіе на ѣзыко ни. Ако ли пишемъ ѿше по
 гнѣсно и ѿтз тоѣа ѿвыкнокѣнныѣтз простолю
 денз ѣзыкз, какѣа ли ще полѣзъ да оучини
 ме на нѣша та любѣзна юность: или какѣо
 любовѣтно ѿко ще да возвѣдимъ вз нѣхны
 те нѣжны дѣши, коѣа то нема нишо любѣ
 пытно и достоѣнно примѣчаніѣа вз ѣзыкатз
 ни; на шо ще прѣстратз своѣто вниманіе и
 любовѣтство; нѣе видимъ тоѣа различіе и вз
 Грѣческіатз ѣзыкз. Защо сѣрѣчь дрѣго ѣче
 се говорѣи междѣ прѣсти те человекѣцы, а дрѣ
 го ѣче се пише вз книгѣ те. Ако на примѣрз
 говорѣи мѣжѣко *εὐὲ ἀνδρώπτε, μὲα μερα, ὅ-*

7 μέρα, δὲ ξέρω. δὲν μπορῶ, μαθαίνω, εθθαίνω, ἀκῶω, πλένω, τῆ ποδαριῶ, τῆ εφалиῶ, ἢ дрѣги такίκα. Бз пїсанїатз зїккз ги нахѣждашз т́ко, ξνός ἀνθρώπв, ίαν ἡμέραν, ὄλην τήν ἡμέραν, δὲν ἡ-εὔρω, δὲν ἡμπορῶ, μινθάνω, ἰποθνήσ-ω, ἀκῶω, πλύνω, τῆ ποδαρίв, τῆ κεφαλів

проч. Т́ко ἡστο ги произн́сатз ἢ οὔчѣ-и те ἢ честолоубїи те кз р́згокори те си, ἢ ἢ какѣ́ото прост́ко. ἢ чѣдно ῆ зацѣ межд-У благорѣднїи те ἢ с́лнн те женї ἡматз че-толоубїе да произн́сатз т́ко чїсто рѣчн те, ἢ нѣ като простолоῦдни те. ἢ зацѣ́ото гокѣ-и безкнїжнїо δѣ ξέρω, δѣ μπορῶ, ἢ проч. За τὸ ан трѣвѣка да ἡматз неизвѣжнн δѣ-жннстѣ ἢ спис́атєи те да посатѣдѣкатз тов́ простолоῦдно произнош́нїе; тов́ ἡστο то кн-дїме ἢ, кз Россїйскїатз ἡзїккз. Бз произно-ш́нїе то тїн гокѣратз харашѣ, но пїшатз го хорашѣ, вѣчз, но пїшатз го вѣгз, хоспѣдѣ, но пїшатз госпѣдѣ, ἢ дрѣги такїка. Т́ко ἢ кз Бѣагарскїатз ἡзїккз, зацѣ́ото гокѣратз прѣсти те ἢ безкнїжнн те челокѣцы, чнл́ккз, алпз, замл́, кр́ккз, пл́саккз, п́кетз, нѣщл́, тѣтаксн, гѣднхз, пѣтора, такр́сх, ἢ дрѣги такїка многочїсєннїо, за τὸли трѣвѣка ἢ бз кнїгн те да се пїшатз т́ко непрелѣкнн тїа

рѣчи; а кога тако трѣбува да пишатъ (како што цю мѣдрствѣватъ нѣкои) коѣ исправа нѣ, или кога сладость можеме да ѡжидаме ѡтъ нашіатъ ѣзыкъ; а кой ли пакѣ нещѣ да разбѣре цю цѣ да се рече челоуѣкъ, хѣбѣн змѣа, ногѣ, песѡкъ, кѣщи, ѣвѣ, почасъ, трѣбенъ, който са ѣ чѣты слакѣнски, ѣ сладост ны не токмо въ писѣванѣ то, но ѣ въ пронашошѣнѣ то; на това ми скидѣтелствѣва ѣ ѡдинъ списатѣль называемый Павелъ Кенгѣлацъ архимандритъ Свѣтогеоргіевскій, който ѣ ѡдѣлъ ѡдно вѣтествосоубіе на слакѣнскій ѣзыкъ ѣ печатано ѣ во 1811. лѣто въ Бѣдимъ въ предислѡбіѣ то на краѣтъ гѡворѣ тако „ѣще въ „кто, на прикладъ, нѣмецки ѡнако писѣлъ „ѣкоже ѡвѣнокѡеннѣ гѡворѣтса, оубѡ въ „прѡста нѣмецка вѣва кнѣги писѣти мога „ѣ подоу, всѣ народѣ, ѣ самѣ ѣзычницѣ „кнѣги своѣ по грамматѣческѣмъ правѣламъ „списѣша, оубѣ насъ по правѣламъ вѣвы смѣлны пишѣтса.“ Това се гѡворѣ за ѣспорт нѣ то на рѣчи те, а ако поглѣднемъ въ ѡколчанѣа та ѣ въ начертѣванѣ то на-глаголѣти колко разлѣчѣе цѣ да вѣдиме! глаголъ Славѣнскій, люблю, ѡднѣ начертѣватъ по прѡсто

Н А С Т О Я Щ Е Е

ТѢКО, ѢД.	{	ЛЮБА	Ѣ ДРЪГИ	ТѢКО, ѢД.	{	ЛЮБИМЪ
		ЛЮБИШЪ				ЛЮБИШЪ
		ЛЮБИ				ЛЮБИ
МН.	{	ЛЮБИМЪ	МН.	{	ЛЮБИМЪ	
		ЛЮБИТЕ			ЛЮБИТЕ	
		ЛЮБАТЪ			ЛЮБАТЪ	

П Р Е Х О Д Я Щ Е Е.

ѢД.	{	ЛЮБАХЪ	ѢД.	{	ЛЮБЕХЪ
		ЛЮБАШИ			ЛЮБЕШЕ ТЪ
		ЛЮБАШЕ			ЛЮБЕШЕ ѢНЪ, НА, НО.
МН.	{	ЛЮБАХЪМЪ	МН.	{	ЛЮБЕХЪМЪ
		ЛЮБАХЪТЕ			ЛЮБЕХЪТЕ
		ЛЮБАХА			ЛЮБЕХА

КО Ѣ, ПІША, ХОДА, ПІА, ЗНАА, ЧЕТЪ, ЛЕА,
 А, НОСА, БОДА, ГОБОРА, Ѣ ПРОЧ. КОІТО ГЛА-
 АЫ ДРЪГИ ПРОИЗНОСАТЪ ТАКО. ПІШЕМЪ (ИЛИ
 ІСЪБАМЪ) ХОДИМЪ, ПІЕМЪ, ЗНАЕМЪ (ИЛИ ЗНААМЪ),
 ТЕМЪ, ЛЕМЪ, БІЕМЪ, НОСИМЪ, БОДИМЪ, ГОБО-
 МЪ, Ѣ ПРОЧ. И АКО ДА Ѣ ПЕРВО ТО НАЧЕРТА-
 Е ПОПРАКО, ЧЪДИМСЕ КАТО НАЧЕРТАБАТЪ ѢТЪ
 ЗАКЪНСКИ ТЕ ГЛАГОЛИ, ПІЮ, ШІЮ, Ѣ ЗНАЮ, ПО
 ѢСТО ПІА, ШІА, Ѣ ЗНАА, КАКЪО ЛИ НЕ МОЖАТЪ
 ТОБА ПРАКНО ДА НАЧЕРТААТЪ Ѣ ѢТЪ ДАЮ
 ІА, НО НАЧЕРТАКАТЪ ДАБАМЪ; КОЕТО ѢКОНЧА-
 Е НА АМЪ ВТОРО ТО ПОЛОЖЕНІЕ Ѣ ѢЗНАЮ ПРО-

рѣчи; а кога тако трѣбува да пишатъ (како бѣ то що мѣдрствѣватъ нѣкон) коѣ исправи
 нѣ, или кога сладость мѣжеме да ѡжидѣм
 ѡтъ нашѣатъ ѣзыкъ; а кой ли пакѣ нещѣ а
 разбѣре що ще да се рече челоуѣкъ, хѣбѣ
 змѣа, мога, песѣкъ, дѣщи, ѣвѣе, почасъ, три
 кенъ, който са ѣ чѣты слакѣнски, ѣ сладост
 ны не токмо въ писуванѣ то, но ѣ въ прои
 ношенѣ то; на това ми свидѣтелствѣва ѣ
 дѣнъ списатѣль называемый Павелъ Кенгелан
 архимандритъ Святогеоргѣевскѣй, който ѣ ѣ
 дѣлъ бѣднѣ бестелесобѣе на слакѣнскѣй ѣзык
 ѣ печатано ѣ ко 1811. лѣто въ Бѣдимъ ѣ
 предислѣбѣ то на краѣатъ говорѣ тако „ѣще в
 „кто, на прикладъ, нѣмецки ѡнако писѣа
 „ѣкоже ѡбыкновеннѣ говорѣтса, оубо въ
 „прѣста нѣмецка бава кнѣги писѣти мога
 „ѣ подоу, всѣ народѣ, ѣ самѣ ѣзычницѣ
 „кнѣги своѣ по грамматѣческѣмъ правнѣлам
 „списѣша, оубо насъ по правнѣламъ бава смѣ
 лѣны пишѣтса.“ Това се говорѣ за испор
 нѣ то на рѣчи те, а ако погледнемъ въ ѡко
 чѣнѣа та ѣ въ начертѣванѣ то на-глаголѣ
 колко разлѣчѣе ще да бѣдиме! глаголѣз Слакѣ
 скѣй, любѣю, бѣднѣ начертѣватъ по прѣсто

Н а с т о я щ е е

Т́АКО, ѢД.	{	ЛЮБА	А ДРЪГН	{	ЛЮБИМЪ
		ЛЮБИШЪ	Т́АКО, ѢД.		ЛЮБИШЪ
		ЛЮБИ			ЛЮБИ
МН.	{	ЛЮБИМЪ		{	ЛЮБИМЕ
		ЛЮБИТЕ	МН.		ЛЮБИТЕ
		ЛЮБАТЪ			ЛЮБАТЪ

П р е х о д я щ е е.

ѢД.	{	ЛЮБАХЪ		{	ЛЮБЕХЪ
		ЛЮБАШН	ѢД.		ЛЮБЕШЕ Т́А
		ЛЮБАШЕ			ЛЮБЕШЕ ѢНЪ, НА, НО.
МН.	{	ЛЮБАХМЪ		{	ЛЮБЕХМЕ
		ЛЮБАХТЕ	МН.		ЛЮБЕХТЕ
		ЛЮБАХА			ЛЮБЕХА

ѣко ѡ, пѣша, хѣда, пѣа, знѣа, четѣ, лѣа, а, нѣса, бѣда, гѣбѣра, ѡ проч. Коѣто глаголы дрѣгн произносаѣтъ тѣко. Пѣшемъ (ѡлѣ исѣбамъ) хѣдимъ, пѣемъ, знѣемъ (ѡлѣ знѣамъ), тѣмъ, лѣемъ, бѣемъ, нѣсимъ, бѣдимъ, гѣбѣимъ, ѡ проч. ѡ ѣко да ѣ пѣрво то начертѣе пѣправо, чѣдимсе като начертѣбатъ ѡтъ лавѣнски те глаголы, пѣю, шѣю, ѡ знѣю, по юѣсто пѣа, шѣа, ѡ знѣа, како ѡн не мѣжатъ) тоѣа прѣкило да начертѣатъ ѡ ѡтъ даю ѣа, но начертѣкатъ дѣбамъ; коѣто ѡкончѣе на амъ вѣоро то положѣнѣе ѡ ѣз знѣю про-

износи зна́мъ, и въ пѣдъ пѣемъ, и въ дѣвѣмъ, и въ сички те глаго́лы сохрани́ва въ дѣ прѣвнано ѡконча́нїе на мъ, илѣ на амъ като дѣвѣмъ, дѣмѣмъ, сѣвѣмъ, илѣ на емъ като пѣемъ, мѣемъ, шѣемъ, пѣремъ, илѣ нмъ, като хѣдимъ, мѣнимъ, нѣсимъ, и прѣ и вѣдѣсе тѣм ѡконча́нїа въ пѣрво то лицѣ амъ, нмъ, да се произвѣдатъ ѡтъ вѣтори лица спѣредъ ѡконча́нїе то ѣмъ, илѣ за пѣвнано́сть, за гла́дко́сть, и за благогласїе подража́нїи вѣтори те и трѣти те лица. Сирѣко вѣторо то лицѣ на-вѣдѣнъ глаго́лъ ѡконча́ на амъ, пѣрво то ѣма амъ, като дѣмѣмъ, дѣмѣмъ, дѣма. Яко́ли вѣторо то ешъ, пѣрво едѣмъ, като шѣемъ, шѣешъ, шѣе. Яко́ли вѣторо то ншъ, пѣрво то нмъ, като хѣдимъ, хѣдѣмъ, хѣдѣнѣ. (Тако́ и въ четвѣрто то соврѣдѣншъ, дѣвѣншъ, бѣнѣмъ, бѣнѣшъ, бѣнѣ). Жѣнїе на амъ, глаго́лы сѣ, като н. п. амъ въ страдѣтелны те глаго́лы сѣ, дрѣги сѣ, бѣдѣнѣ го произвѣдатъ сѣ, дрѣги сѣ, и полага́тъ го и спѣредъ глаго́лачѣ и по глаго́лачѣ, като н. п. ако́ сѣ нарича́шъ и по нарича́шъ — ако́ сѣ нарича́шъ — ако́ се нарича́шъ хѣстѣннѣ. И то́ вѣва по вѣнѣнѣ чѣсти сѣ сослага́телны те, и подчинѣтелны те глаго́лы сирѣ, спѣредъ ко́нто спѣдѣдатъ нѣко́и чѣстїи́и като́ ако́, дано, да, ко́га, ко́га-то, и мѣстѣ

ИМЕНІА ѠНЗ, ѠНА, ѠНО, И ДРУГИ ТАКІБА (к)
 ЕАКОЖДЕ И ПО ГЛАГОЛЫТЕ ПО СЛАВЕНСКОМЪ Ѡ-
 ВЫКНОВЕНІЮ, КАТО ЦО СА САБДЮЩИТЕ, ХВАЛА-
 ВА - ХВАЛАСА - ХВАЛИМСЕ СЛМЪ, ИЛИ БІАСА - БІА-
 ВА - БІЕМСЕ ПО ГЛАГАТА. И КОЛКО ТО ЗА ПЕР-
 ВОТО СА, ТО Ё ЧІСТО СЛАВЕНСКО, НО НЕ МНОГО
 КО ОУПОТРЕБЛЕНІЕ ВЪ ПРОСТЫАТЪ ЯЗЫКЪ. НО
 ОПЫТЪБАСЕ ЗА ПОСАБДНИТЕ ДБЕТЕ СА, И СЕ, КОЕ
 ДА Ё ПОПРАКО, ИЛИ ПОБАНЗЪ ДО ПРАКО ТО.
 НЕКОИ ОУТВЕРЖДАВАМЪ ЗА СА, ДА Ё ТО ПОПРА-
 КОТО И ПОБАНЖНОТО ДО СЛАВЕНСКОТО СА, НО
 СЪ БДНО ТОКМО ДОКАЗАТЕЛСТВО, И ТО НЕ ТОЛКО
 ТЕРДО. И ГОБОРАТЪ ЗАЩО ПОНЕЖЕ ДВОГЛАС-
 НОТО А, СОСТОИТСА ѠТЪ І, И ѠТЪ А, КАТО СЕ
 ИЗОСТАКИ І-ТО, ѠСТАКА ИСТОТО СЛАВЕНСКО А.
 ТО ДОВРО, И МОЖЕ БЫТИ ДА Ё ТАКО ИЗОСТАКЕ-
 НО ВЪ ТОВА СА І-ТО, И ѠСТАНАЛО Ё СА, НО НИЕ
 НЕ БІДИМЕ ДА ПРАВИ ТОВА ИСТОТО ПРОСТЫО Я-
 ЗЫКЪ И ВЪ ДРУГИ НЕКОИ РБЧИ, ВЪ КОИТО СТОИ
 А. И АКО МОЖЕШЕ ДА СА ИЗБАДИ ВЪ СТРАДА-
 ТЕЛНЫТЕ ГЛАГОЛЫ ѠТЪ СА І-ТО, ТА ДА ѠСТА-
 НЕ СА, ЗАЩО ДА НЕ МОЖЕ ДА СЕ ИЗБАДИ И ѠТЪ
 ПАТЬ, ТА ДА ѠСТАНЕ ПАТЬ, ИЛИ ѠТЪ ПАТА П-
 ТА, ИЛИ ѠТЪ КАТВА КАТКА; И ПОНЕЖЕ ТОВА
 НЕ МОЖЕ ДА БЫДЕ, ИВНО Ё ЗАЩО Ё БЕЗОСНОВА-

(к) Затова, се, въ страдател. глаголы, зри и 39 примѣч.

ТЕЛНО И ГНИЛО ТОВА МНЕНИЕ, ЗАЩО ТО ВСАКО
 МНЕНИЕ ТРЕБВА ДА СЕ ОУТВЕРЖДАВА НА НЕКО-
 ТКЪРДО ОСНОВАНИЕ, СР. НА ДОБРАНИ ДОКАЗАТЕ-
 СТВА, А КОЕТО НЕЩО НЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОДТВЕРДИ
 СЪ ДОБРАНИ И ДОСТОВЕРНИ ДОКАЗАТЕЛСТВА, ТО
 НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПОЛОЖЕНИЕ, НО ТОКМО МНЕНИЕ,
 И ВСЕГДА ОСТАВА СОМНИТЕЛНО. ДРУГИ ПОДКРЕП-
 ДАВАТЪ ЗАЩО СЕ, ДА Ъ ПОПРАВО, А И ПОСЛА-
 ДОСТНО БЪ ПРОИЗНОШЕНИЕ ТО ОТЪ СЛЪДЮЩИТЕ
 ДОКАЗАТЕЛСТВА. ПРИМЪЧАВАТЕ ЗАЩО ПРОБЪТО
 ЪЗИКЪ Ъ ОТВЪГНУВАЛЪ ВСЕГДА МЪЧНО ТО ПРО-
 ИЗНОШЕНИЕ, И ГОНИЛЪ Ъ ЛЕСНО ТО И ТЕНКО ТО, И
 ЗА ТАМ ПРИЧИНА Ъ ПРОМЕНУВАЛЪ ВСЕГДА А, И
 Б, НА Е. ЗАЩО ТО НА СЕГАШНОТО ВРЕМЕ ПОЧТИ
 НЕ ЧЪМЕ ГЛАСЪТЪ НА А-ТА И НА-Б-АТЪ ВЪ
 СРЕДЪ РЕЧИТЕ КЪ ПРОСТЪЛЪТЪ ЪЗИКЪ, А ВЪ СТА-
 РОТО ВРЕМЕ НЕМА КОЙ ДА НИ ДОКАЖЕ КАКВО Ъ
 БЫЛО ТОКА ПРОИЗНОШЕНИЕ. КАКВО ТО СЕ ВЪДИ
 ЪКНО ОТЪ СЛЪДЮЩИТЕ ПРИМЪРИ. ЗАЩО ТО
 БМЪСТВО БЪШЕ ГОВОРИ ВЪШЕ, БМ. ВРЕМА ВРЕМЕ,
 ДЪБАТЬ ДЪБЕТЬ, ДЕСАТЬ ДЕСЕТЬ, ДЪГЛА ДЕТЕ,
 ЗЪТЪ ЗЪТЪ, ЪЛА ЪМЕ, (Г) КАЛЪТА КЛЪТКА, МАГ-

(Г) Зри отомъ и въ Іоаннѣ Ексархѣ Българскомъ,
 на стран. 68.

Понѣже въ тѣмъ Грамматика се прибодатъ примѣри
 и доказателства отъ Іоанна Ексарха Българскаго

мѣко, мѣсо мѣсо, пѣматъ пѣметъ, пѣма
мѣ, пѣдѣ предѣлиз, пѣдѣ пѣда, пѣтѣ пѣ-
пѣтѣкъ лѣтѣкъ, пѣтъ пѣтъ, рѣдѣ рѣдѣ,
сѣтѣцъ свѣтѣцъ, сѣма сѣме, сѣща сѣща,
сѣ сѣме, тѣма тѣме, телѣ телѣ, тѣсѣ тѣ-
сѣ, тѣжкѣ тѣжкѣ, ѣ бѣ глаголюте бо
бѣри те ѣ трѣти те аицѣ, като стоѣше стоѣ-
ше, ходѣше ходѣше, поѣше поѣше, ѣздѣ ѣ-
здѣ, ѣ дрѣги много. И ѣко да не ѣ от-
гнѣбѣлъ отъ произношеніе то на-а-та ѣ
ѣ то по нѣкое ѣвыкновеніе променѣбѣлъ ѣ
ѣ ѣ, на ѣ. Защо то ѣмаме свѣдѣтелства ѣ-

за старыятъ Славѣнски ѣзѣкъ, потрібно ѣ ѣ да
знаѣ всѣкѣи какѣ ѣ тѣа кнѣга, ѣ кой ѣ тѣи
Іоѣннъ защо то се не нахѣжда сѣкаде. Онѣ се
надписѣва тѣко: „ІОАННЪ ЕКСАРХЪ БОЛ-
„ГАРСКІЙ — изслѣдованіе объясняющее исто-
„рію Словенскаго ѣзыка и литературы IX и X
„(то есть девятого и десятого) столѣтій напи-
„сано Константиномъ Калайдовичемъ — Мос-
„ква“. Печатана въ 1824 годѣ: Іоѣннъ Ёк-
сархъ (както се ѣзавѣла въ тѣа ѣста та кнѣ-
га настрѣн. 9.) бѣлъ ѣ соврѣманикъ свѣтѣмъ
Кѣрѣла ѣ Медѣдію сѣчителѣмъ Славѣнскимъ, кой-
то се пѣрво ѣзнашал ѣ сѣчинѣли Славѣнски те пи-
смена ѣ прѣкѣли на ѣ напѣдѣ много церкѣвны
кнѣги на Славѣнскѣятъ ѣзѣкъ. Защо то говорѣ
тѣко: „Знаменитый прѣемникъ славы обра-

тѡмъ ѿ ѡтцъ старѡ крѣме. Въ Іѡаннѣ Ѳдѡрхѣ Бѡ-
гарскомъ, на стран. 59. рѣдъ 17. тако стои
отъ свѣтаго Василіа. км. отъ свѣтаго Бас. ѿ
на стран. 61. рѣдъ 13. слово пѣтое, км. слово
пѣтое, ѿ на стран. 117. рѣдъ 1. 3. ѿ 4. крѣ-
щающу ти се, явися, возлюбленнаго те
сына именуе, явлейсе хрїсте боже. въ
крѣщающу ти се, ѿки се, возлюбленнаго та
сына именуе, ѿблѣйсе Хрїсте Боже. ѿ рѣдъ 18.
въ примѣч. 97. трудихсе о семъ писанїи
ѿ рѣдъ 16. почесе писати. ѿ ниже а съврѣ-
шице. ѿ ниже въ време то. ѿ на стран. 62.
рѣдъ 5. къ перѡкомъ столпѣ. дивитьсе. ѿ ниже,

„звателя книжнаго языка словенскаго, былъ
Іоаннъ пресвитеръ (какъ онъ самъ себя на-
зываетъ) и Ексархъ болгарскій, еще жившій
при Меѡдію и современный отважному побѣ-
дителю Грековъ, Болгарскому князу Симеону.
Тѡй ѣ (сир. Іоаннъ) превѣлъ богословїю свѣтаго Іо-
анна Дамаскинна, ѿ шестодневника свѣтаго Васи-
ліа великаго, ѿ дрѣги кнїги на Славенскїи ѿзыкъ.
Тѡа кнїга (сир. Іоаннъ Ексархъ) весьма ѣ любопыт-
на ѿ достопамятна, зашто секой любопытенъ
гаѣда въ неѡ многи ѿ различны дрѣвности ка-
то презъ некое ѡгледало, ѿ види какѡва ѣ былъ
Славенскїи ѿзыкъ къ само то своѣ начало когдѡ
ѣ началъ да се въобразѡва.

удятысе. ѿ нѣже, стоеща вм. стоѣща. и на стран. 64. редъ 4. бз пѣркомз столпѣ, удитъ се имъ пунъ аще се прилучитъ му и кнеза видѣти сѣдеща. ѿ нѣже, носеща. ѿ нѣже, висещъ. ѿ нѣже, сѣдеще. ѿ нѣже, въ звращашесе. ѿ нѣже, чудитисе. ѿ нѣже, паче се можетъ извѣстьнѣе чущити. ѿ нѣже, слъньцомъ же и мѣсецемъ. ѿ нѣже, и умъ си погублю чюдесе, вм. ѿдѣла. ѿ нѣже, гдѣ ли есть привезанъ. ѿ нѣже, удивисе видѣнїе твое мною. ѿ нѣже, возвесели ме Господи. ѿ нѣже, и возрадуюсе, якоже въ звеличишесе дѣла твоѣ и на стран. 66. бз пѣркомз столпѣ, редъ 1. обрещеть. ѿ нѣже, редъ 35. преводить се. ѿ нѣже, показаетсяе. и на стран. 67. редъ 20. якоже име есть Елминьскыи. ѿ нѣже, еже се речеть. ѿ нѣже, ходещїи ми. ѿ нѣже, глаголетъсе. ѿ дрѣги подобни многочисленни примѣри бз тѣмъ ѿста та кнїга се нахождатъ, какѣто мѡже да кїди сѣкой до салыатъ край. Тако кїднїе ѿ мѣстоименїята ма, та. да ги произнѡси просто ѿзвїкъ ме, те. Като вїешъ ме, вїелѡхъ те, блѣсто вїеши ма, вїю та. (Какѣто се кїди ѿ ѡтъ погорнїатъ старъ примѣръ, возвесели ме Господи.) Токѡ ѿсто то се примѣча-

ка и за ѣ въ прѣстѣхъ ѣзыкъ, какѣто
за а-та. Защо то вмѣсто вѣгаю, просто
произношеніе гобори вѣгамъ, вѣдд вѣдд, вѣд
вѣдъ, вѣлх вѣлх, вѣхъ вѣхъ, вѣжди вѣжа
вѣнѣцъ вѣнѣцъ, вѣра вѣра, вѣтръ вѣтръ, гнѣ
до гнездо, грѣхъ грѣхъ, дѣло дѣло, жѣлѣ
жѣлѣзо, зкѣздд зкѣздд, колѣно колѣно, л
нѣхъ лѣнѣхъ, лѣто лѣто, мѣра мѣра, мѣст
мѣсто, мѣсѣцъ мѣсѣцъ, недѣла недѣла, нѣк
нѣкой, нѣкогда нѣкога, нѣмъ нѣмъ, пѣн
пѣнъ, понедѣлникъ понедѣлникъ, прѣсенъ пр
сенъ, пѣна пѣна, пѣснь пѣснь, пѣшъ пѣшъ
рѣдко рѣдко, рѣжѣ рѣжелъ, рѣка рѣка, рѣч
рѣчь, свѣтъ свѣтъ, слѣпъ слѣпъ, смѣхъ смѣхъ
снѣгъ снѣгъ, срѣтаю срѣщамъ, стрѣла стрѣла
сѣдло сѣдло, сѣжѣ сѣдимъ, сѣкъ сѣчѣмъ, с
но сѣно, тѣснѣй тѣсенъ, тѣсто тѣсто, тѣ
тѣло. Тако и въ мѣстоимѣніа та мнѣ, тебѣ
себѣ, мѣне, тѣбе, себѣ. И въ нарѣч. добрѣ
заѣ, добрѣ, злѣ, и други такѣва. За ѣ, и
маме свидѣтельства ѡтх старѣте времѣнѣ, ка
кѣто за а-та, но докѣлно ни свидѣтѣствѣ
ка прѣсто то и ѡбщѣто произношеніе. (А)

(А) На това свидѣтельствова и К. Анастасъ Сто
новичъ въ цѣтѣсѣврѣніето си, кѣйто гѣвѣри т
ко въ прѣдислѣвіето на стран. XI. „Азъ прѣ

и то́мъ и О́рви те непремѣнно тѣко прона-
 ятъ се а не са. О́екой прѣче вѣди ко́лко
 едѣтеаства и доказа́телства йма за се, за-
 ѣ премѣнено ѓтъ а на е, зацѣ то го на-
 рѣваме въ то́лко рѣчи, а нѣкаде нѣма въ

„а са распѣжа въ себе то си намѣреніе, по-
 „чѣствовахъ и ѓнѣмъ тѣднѣсты кѣи то происхѣж-
 „дѣтъ ѓтъ лишѣніе то на еднѣ граммати́ка, и
 „лексико́нъ на нашіатъ ѣзыкъ, за ради тѣва,
 „вознамѣри́са бѣхъ да оупотреба́ правописа́ніе
 „ѣстѣственно, какѣ то въ посватѣтелно то пи́смо
 „са вижда, сѣрѣчь бѣзъ да оупотреба́ подобно-
 „произнесѣти тѣ слова и, і, ы, о, ѡ, ш, Ѣ; е, ѣ,
 „оу, и ѣ. Дѣто тѣе подпа́дватъ въ тажкоза-
 „паматни правописа́тельни пра́вила, а́ми цѣхъ
 „да послѣдѣвамъ, ѓнова произнесѣніе коѣто въ
 „насъ натѣрѣльно въ гѣворатъ се́кимъ съществѣ-
 „ва“. Коѣ ѣ прѣче то́ка натѣрѣлно произноше́-
 „ніе, коѣ то съществѣва се́комъ въ гѣворѣніе тѣ, а
 „не го ѣ оупотреби́лъ то́и, но йзмѣни́лъ ма́ло на-
 „тѣрѣлно то въ прѣтворно, (йли пѣдобре да рѣчѣмъ
 „растѣнно то въ пѣ оуправѣно); кѣи то четѣ въ на-
 „чѣло то на-цѣтѣсѣбра́ніе то мѣ посватѣтелно то пи́-
 „смо, цѣ да вѣди зацѣ въ не́го нѣкаде не ѣ оупотре-
 „би́лъ не́гоко словѣсіе ѣ въ ѓнѣмъ рѣчи, кѣи то пра-
 „вилно тѣвѣка́ло ѣ да се напси́сватъ съ ѣ, как-
 „вѣ то цѣо ги ѣ напси́ска́лъ на дрѣги мѣстѣ по
 „сѣчко то цѣтѣсѣбра́ніе. Въ ѓнова пи́смо стѣи:
 „Бѣднѣста, вмѣсто вѣднѣстѣта да содѣйствѣва,

Дрѣга рѣчь да се промѣнава а на л. Ъдин
ли ѣ прочее свидѣтель подостовѣренъ, на
сто; „при оустѣхъ во деюу или тріехъ сви
дѣтелей, „станетъ вѣкъ глагола“ говори
се во свѣщенномъ Ѳвѣнгеліи, а не при Ѳдинѣ

„вм. да содѣйствѣва. Въ дѣломъ, вм. къ дѣломъ
„На бѣдно то, вм. на бѣдно то. Человѣколѣбіе
„вм. человѣколѣбіе. Сѣнка, вм. сѣнка. Да сова
„дѣка, вм. да собесѣдѣва. Бѣдствіе, вм. бѣ
„ствіе. Да послѣдѣватъ, вм. да послѣдѣвати
„Примѣри, вм. примѣри. Да оукрепѣва, вм. д
„оукрепѣва. Благоествѣкамъ, вм. благоестѣи
„вамъ. Благоедѣніа та, вм. благодѣніа.“ Но
но ѣ прочее и ѡтъ тѣа К. Анастасови примѣри
защо натуралното на-сѣкто Болгарско произи
шеніе не свѣча да произноси ѣ, каквѣ то необъ
ча и а-та. Но правописаніето ги свѣча. Зап
ако напишешъ нѣма жена (ἀλαλος γυνή) свѣ
е, ще да стане нѣма жена (δεν έχει γυναίκα
тако и лѣкъ (ιατρικόν) и лѣкъ (ελαφρός) ко
ко ѣ голѣмо различіе междѣ нѣма жена, и нѣм
жена! За това вогори и негово словесіе пѣд
лѣ тако: „Ала по нѣкойси причини оупотрѣви
„Славѣнско то правописаніе“. Тѣа са прочее при
чины а не дрѣги. Защо то причината на-пр
вописаніето (сирѣчь на-различныте вѣквы) і
ѣ за оукрашеніе, но за да раздѣли рѣчь. ѡт
рѣчь кой то иматъ еднакъвъ гласъ, а разлі
но знаменоканіе.

БОЙ ТО НИКОГДА НЕ Ъ ПРИАТЕНЪ И ДОСТОКЪРЕНЪ.
 БАКО И ЗА НЕПРАКО ТО ОУПОТРЕБЛЕНІЕ НА-И, ДЕ-
 ТО НЕМЪ Ъ МЪСТО ТО. НЕКОИ ПИШАТЪ ТАКО.
 НИМОЖИ НИКОИ ДА ПОЗНАЙ, КАКЪСТО НЕ МОЖЕ
 НИКОИ ДА ПОЗНАЕ. ЗАЩОТО И ЪЗ ОЛКЕНСКОТО
 СТОИ НЕ МОЖЕТЪ, А НЕ НИ МОЖИТЪ, И, ДА ПОЗ-
 НАЕТЪ, А НЕ ДА ПОЗНАИТЪ, ДА ПРИЗАМИ, КА.
 ДА ПРЕЗЕМЕ. ЩЕ ИДИ, БЛ. ЩЕ ИДЕ. ДА ПОКАЖИ,
 БЛ. ДА ПОКАЖЕ. РЕЧИ, БЛ. РЕЧЕ. ПРИГРАДЕНЪ,
 БЛ. ПРЕГРАДЕНЪ. НАПРАКИНИ ИДВАИ, БЛ. НА-
 ПРАВЕНИ. ЯКО ИМАХУМЪ, БЛ. ЯКО ИМАХУМЕ. МО-
 ЖИ, БЛ. МОЖЕ. ДА СПИЧЕАМЪ, БЛ. ДА СПЕЧАЛНАМЪ.
 НИ ЩЕ РИЧЕ, БЛ. НЕ ЩЕ РЕЧЕ. КОИ ТО ПРИДАВАТЪ
 НА МОИТЕ РАЦЪ, БЛ. КОИ ТО ПРЕДАВАТЪ. ДА
 СТАНИ, БЛ. ДА СТАНЕ. РИКЕ, БЛ. РЕКЕ. НЕ Ъ
 МАЧНО ДА А НАУЧИ (СИР. АРІФ.МЕТИКА ТА) БСАКЪ
 ОУЧИТЕЛЪ, И ДА А ПРИДАДЕ НА СВОИТЕ ОУЧЕ-
 НИЦЫ, БЛ. ДА А ПРЕДАДЕ. ПРИКОПАХА АЗЕ ТО
 ПЕТЬ ШЕСТЬ ПЪТИ, БЛ. ПРЕКОПАХА. ЪСИНЪ, БЛ.
 ЪСЕНЪ. КОГА ИСПАНИ, БЛ. КОГА ИСПАДНЕ. КАТО
 СНИСЕ ИНИЦЕ, БЛ. КАТО СНЕСЕ. ПРАВИНЫ, БЛ. ПРА-
 ВЕНИ. ДА МИГАТЪ, БЛ. ДА МЕГАТЪ. ПРИКА-
 ЧАШЕ, БЛ. ПРЕКАЧАШЕ. КАТО ПРИЗЕ МЕГАРА,
 БЛ. КАТО ПРЕЗЕ. ПРИПИРАХАСА БДИНЪ ПАТЪ, БЛ.
 ПРИПИРАХАСЕ. КОЖА ТА ЯНАЗАРХОБА ВІЙШЪ, БЛ.
 ВІЕШЪ. КАТАДНЕКНО СВОИ ИСПЫТОКАНИЕ, БЛ.
 СВОЕ ИСПЫТОБ. ДУЖЪРЪГЪ ПРИДАДЕ НА АКАДЕМО-

НАНИТѢ ИЗРАДНЫ ЗАКѢНЫ, в.м. ПРѢДАДЕ. ПР
ДАТЪ, в.м. ПРѢДАТЪ. И НАИ ДОСТѢЙНО ПРИИ
ЧАНІА БЪТЪ СЛѢДЪЮЩЕ. НЕ ЗНАИХЪ ЧИ БЪ ТЪ
А ТОИ МУ РѢЧЕ: АМИ НЕ ЗНАИ ЛИ ЧИ НЕ БЪ ТЪ
в.м. НЕ ЗНААХЪ ЧЕ НЕ БЪ ТЪ, АМИ НЕ ЗНАА
ЧЕ НЕ БЪ ТЪ; ТАКО И ВЪ ДРУГИ МНОГОЧИС
НЫ РѢЧИ, И ВМѢСТО И ПАКИ Б, ДѢКАТО НЕ М
БЪ МѢСТО ТО. НАМѢРЕХА, в.м. НАМѢРИХА. ЗА
НЕМА КРЕЛЛ, в.м. КРИЛЛ. ИСТЕНСКО БЛАГОРОДИ
в.м. ИСТИНСКО. ГРОЗЕНА, в.м. ГРОЗНИНА (Т
БЪТЪ ГРОЗОТА) ВАЩЕНО ТО МУ СОСТОАНІЕ, В
ВАЩИННО ТО МУ. МЫСАИ ЗА СѢТНЕНАТА, в.м. З
СѢТНИНАТА. БОИСТЕНА, в.м. БОИСТИНА. БАЛИ
ѢТЪ ИИЦЕ, в.м. БЕЛИНА. ВЫСОЧЕНА, в.м. ВЫС
ЧИНА. ДОХОДЕ, в.м. ДОХОДИ. ЛЕСЕНА, в.м. ЛЕ
НИНА. ПАТЬ СТОТЕНЪ, в.м. ПАТЬ СТОТИНА
ДОЛЖЕНА, в.м. ДОЛЖИНА. КОЗЕНА, в.м. КОЗИНА
САЧЕБА, в.м. СЪЧИБА. БЕРПЕАНЕНЪ, в.м. БЕР
ПЕАНИНЪ. АМЕРИКАНЕНЪ, в.м. АМЕРИКАНИНЪ. |
ДРУГИ ТАКИБА МНОГОЧИСЛЕННЫ. ТАКО И ВЪ ГА
ГОЛЫТЕ ПЕРВАГО ЛИЦА, МНОЖЕСТ. ЧИСЛА, ВРЕМЕ
НА НАСТОАЩАГО. ВМѢСТО Е, И. ДѢКАТО НЕ М
БЪ МѢСТО ТО. И ЗА ТОБА И КРѢПАТСА И ПОД
ТВЕРЖДАВАТЪ, ЗАЩО ВЪ ОЛАВЕНСКИТЕ ГАЛГОМ
БЪЛМЪ, ЫМЪ, ИМАМЪ, БЕМЪ, И ПРОЧ. ПОНЕЖ
СТОИ И. ЗАТО И ѢНИ ПИШАТЪ И. ПО ТИИ ГА
ГОЛМ СА ВЪ ОЛАВЕНСКИАТЪ ЫЗЫКЪ НЕПРАВИЛИ

ѢТЪ НЕПРЪВИЛНО ТО НЕЩО МОЖЕЛИ ДА БЪДА
 ЖИЛО; ОНИ АКО БЫ БЫЛИ ДОСТЪИНИ ЗА ПРЪ-
 Ю И ЗА ПРИЛЪРЪ, НЕ БЫСЕ НИ НАРИЦАЛИ НЕ-
 ЖИЛИНИ. ВЪЩЕ ЖЕ АКО БЫ ПОНЕ ИМАЛИ ГЛАГОЛЪ
 А ГЛАГОЛИ НА Ъ ДА СЕ ОБКОНЧАВАТЪ, ИМАЛИ
 И ТЪХНИТЕ ЗАЩИТИТЕЛИ НЕКОЖ ПРЪБДА.
 ТЪН ГЛАГОЛИ НИ ТО НА Ъ ИМАТЪ ГЛАГОЛЪ КО-
 МЪЦАНИЕТО, НО НА Е. КЪТО Н. П. ДЪМАМЪ,
 ПИШАТЪ, ПРИЛИЧНО Ъ И ПРАКО Ъ ДА СЕ ПИ-
 ДЪМАМЕ. ЗАЩО ТО ГЛАГОЛЪ ДЪМАМЪ НЕ Ъ
 ОУПОТРЕБЛЕНИЕ ВЪ СЛАВЕНСКИТЕ СПИСАНИЕА, А
 РОССІЙСКИТЕ Ъ ОУПОТРЕБИТЕЛЕНЪ ВЪ ДРУГИ
 ЯМЪ, А НЕ ЗА КЪМЪТО ГОВОРЯМЪ. НИЕ ОУ-
 ГРЕВАВАМЕ ДЪМАМЪ ЗА КЪМЪТО ГОВОРЯМЪ
 (γω), А РЪССИТЕ ЗА КЪМЪТО МЫСЛЯМЪ (σο-
 ζουαι), И ПРОИЗНОСАТЪ ГО ДЪМАЮ. КАКЕО
 ЛО ДА БЫЛО ПРЪЧЕЕ ДА ГО ОУПОТРЕБАВАМЕ,
 ИЛИ ЗА ГОВОРЯМЪ, ИЛИ ЗА МЫСЛЯМЪ, ЪКЪ
 Ъ ЗАЩО Ъ РЪССКИ ГЛАГОЛЪ. ОНИ ПРЪЧЕЕ ТА-
 ГО НАЧЕРТАВАШЪ. ДЪМАЮ, ДЪМАЕШЪ, ДЪ-
 ЕТЪ. ИНОЖ. ДЪМАЕМЪ, ДЪМАЕТЕ, ДЪМАЮТЪ.
 ОРЕТЪ ТОБЪ НИХНО НАЧЕРТАНИЕ, МЫ БЕСМЪ
 ВИЛНО НАЧЕРТАВАМЕ ТАКО. ДЪМАМЪ, ДЪ-
 ИШЪ, ДЪМА. ИНОЖ. ДЪМАМЕ, ДЪМАТЕ, ДЪ-
 ГЪ. КАКЕО ТО СЪРЪЧЬ СЕ ИЗСТАВА Е-ТО КО-
 РО ТО И ВЪ ТРЕТОТО ЛИЦЕ ЧИСЛА БЪДИТЕЛЕН-
 О, ДЪМАЕШЪ, ДЪМАШЪ, ДЪМАЕТЪ, ДЪМА-

ТѢКО Й БЪЗ МНОЖЕСТВЕННИТЕ ДЪМАЕМЪ ДЪМАМЕ
 Й СЪ ПРИЛОЖЕНІЕМЪ Е, ДЪМАМЕ, ДЪМАЕТЕ ДЪМА
 ТЕ, ДЪМАЮТЪ ДЪМАТЪ. Й ОЪТЪ ДЪМАМЪ СЪ
 Ы, ТРѢВЪБА Й КТОРОТО ЛИЦѢ ДАСЕ НАЧЕРТАЕ Д
 МАТЪ, КОЛКО Ъ БЕЗМѢСТНО ПО ЙСТИНѢ! А Ж
 СЕ НАПІШЕ СОСЪ И, ДЪМАТИ, ТОГѢКА СОВПѢ
 СЪ НАКЛОНЕНІЕ НЕОПРЕДѢЛЕННОЕ, ДЪМАТИ. (Α
 γειν), КАТО ТВОРИТИ, СТОЛТИ, ХОДИТИ, Й ПРО
 ЙЖНО ГЛѢДА ВСѢКІЙ ОЪТЪ ТОБѢ ДОКАЗАТЕЛСТЕ
 КОЛКО Ъ БЕЗПЪТНО ТОБѢ Ы, Й ТАКОБА НАЧЕРТ
 НІЕ. Й Й БЪЗ ОБЛѢНСКИТЕ ПРѢБИНАЪ ГАЛГОЛ
 НИКАДЕ НЕ БІДИМЕ Ы БЪЗ ОБКОНЧАНІА ТА. ОИ
 КИТЕ ТІА ПРЕДРЕЧЕННИ ЗЛОУПОТРЕБЛЕНІА НАХО
 ДАТЪ БЪЗ БЪКВЪРЪ ЙЗДАДЕННЫЙ ВО 1824 Г
 ТО, НА ПРОСТЫЛЪТЪ ЙЗЫКЪ БОЛГАРСКИ, ОЪТЪ П
 ТРА Х. БѢРОВИЧА. ТѢКО Й БЪЗ ДРЪГИ МНОГ
 ЧИСЛЕННЫ ГАЛГОЛЪ БЕЗМѢСТНО ПІШАТЪ Ы. БО
 КОТО ЗА Ы-ТО ЗАЩО ТРѢВЪБА ДАСЕ НАПІСѢ
 ДѢКА СИ ЙМА МЕСТО ТО, КАТО Н. П. СЫНЪ (υιό
 БЪЗ РАЗЛІЧІЕ СІНЪ (γαλάξιος) БЫХЪ Й БЫХЪ
 ПРЕВЫША БМЪ ГОЛЕНИ, (καὶ κατέαξαν ἀν
 τὰ σκέλη), Й ПРЕВЫША ТѢМО ТРИ ДНИ (κα
 διέτρωσαν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας) Й БЪЗ БНИ
 ТЕЛНЫТЕ ПАДѢЖИ, БЪЗ РАЗЛІЧІЕ ОЪТЪ ЙМЕНІТЕ
 МЫТЕ, КАТО Н. П. ЗАИТЕ ЧЕЛОВѢЦЫ (οἱ καθ
 ἄνθρωποι,) ЗАИТЕ ЧЕЛОВѢЦЫ (τὸς καθὸς αἰ
 θρώπους) Й ДРЪГИ ТАКІБА. НА ТОБѢ НѢМА И

и да противорѣчи. Ако и да искаха некои сегашно то време со всѣмъ да изоставаатъ и, з, ѣ, и да начнаатъ отъ тѣка на тѣмъ и пишатъ токмо сосъ і, което ѣ со всѣмъ ранно оу насъ. Защо ако искаючиме тѣа камена, какво можеме да раздѣлиме разваатъ на-сѣдѣющее слово, вси жиещии въ нрѣкъ благоудни сѣтъ богу. И, не вси жиещии въ мѣрѣ благоудни сѣтъ богу. И ѡбги такѣва. И и сами те Рѣси и Оѣрки, нѣ то са понапредъ начнали да исправаатъ зыкатъ си, не са ги искаючили до днесъ. ако въ тѣа вѣкы со всѣмъ были репозаны въ изыкатъ, Рѣси те трѣвакаше понаредъ да ги исправаатъ. Кѣако то за ѡксѣи : шо иыкатъ некои да ги изоставаатъ въ обставатъ изыкъ, има си мѣсто то, зашто то много несогласни Болгаре те въ ѡксѣи те, а ѡго зашто имаме примѣръ и отъ Рѣси и отъ Оѣрви те, и отъ сѣчки те Европѣи и иыцы. Но коѡ въ тѣта была намъ, о въ стоѡли и ѡксѣите, какво то шо стогъ и въ Грѣческѣатъ, и не причинаваатъ мѡ каковъ бредъ; сосъ ѡксѣи те можеме по да исправиме изыкатъ, зашто то ще да мѡме всегда по възможности нашей да ги раме дѣка то трѣва, и ще да ѡтвѣгнува-

ме да ги не тѣраме и произнѣсѣме дѣкато не трѣвѣка. Като н. п. ѣднѣ говѣратъ трѣвѣка, а дрѣгѣ трѣвѣка, но кз Главѣнско то стоѣ трѣвѣтъ, затѣ ѣ и пѣпрако да се говѣри и писѣка трѣвѣка а не трѣвѣка. Тѣко и, рабѣта, дрѣги говѣратъ рабѣта, но кз Главѣнско то стоѣ рабѣта (ѣще и кз дрѣгѣ рѣзѣмѣ). Тѣко и гѣлнѣ, плагнѣ, перѣ, четѣри, нѣкои говѣратъ гѣлнѣ, плагнѣ, перѣ, четѣри, но пѣрѣкѣте са пѣпраки, зашѣ то тѣко стоѣтъ кз Главѣнскѣятъ ѣзыкъ. Нѣкои пѣки говѣратъ глаѣка, ногѣка, рѣка, нѣво, мѣсо, оѣхо, ѣко, дѣрѣво, и дрѣги тѣкѣка, когѣто ги произнѣсѣтъ бѣзъ члѣнобе, а когѣ ги произнѣсѣтъ созъ члѣнобе тѣ, тогѣка снѣматъ ѣксѣнте на крайнѣятъ слѣгѣ, глаѣта ногѣта, рѣкѣта, нѣвѣто, мѣсѣто, оѣхѣто, ѣкѣто, дѣрѣкѣто, и проч. коѣто разкращѣнѣе кз ѣксѣнте не кѣдѣме да ѣма, и кз Грѣческѣятъ ѣзыкъ, коѣто бѣстѣственнѣо ѣма члѣнобе. Но ѣко говѣратъ *κεφάλι, ποδάρι, χέρι, ἔρᾱνός*, бѣзъ члѣнѣ, и сѣ члѣнатъ тѣко ги пѣки произнѣсѣтъ. Но токѣ нѣгли бѣка кз нѣшѣятъ ѣзыкъ, зашѣ то члѣноке те стоѣтъ по ѣменѣта, а не прѣдѣ ѣменѣта като оѣ Грѣцѣте.

Тѣкожде и за ѣзѣвѣката зашѣ трѣвѣка да прѣѣме нѣкоѣ сокращѣнѣе и преобращѣнѣе за

странны рѣчи, като бакъръ, катъръ, Кавъръ, и дрѣги такива. Отъ пѣрвыте койте са Български не можемъ да отбѣгнемъ отъ нѣдъ, рѣзѣ ако ги изоставиме со всѣма отъ изыкатъ си, коѣто ѣ неозмѣжно. Иако ако ги пишемъ съ дрѣга нѣкоя вѣква, като н. п. що ги писѣкатъ нѣкои тако, кърпа, мардамъ вѣркамъ, и проч. илѣ тако кърпа, мардамъ, и проч. илѣ сосъ х, тако кърпа мардамъ, вѣркамъ. Но пѣрво то ѣ свѣтенъ трудъ сир. а, съ краткаа отъ гѣре, како то може лесно да се докаже, и секой може самъ да познае бѣзъ доказателство, а второ то сосъ х ѣ безпѣтно, защо то ѣ безгласна (илѣ како то а наричатъ старите грамматикописатели припращногласна) и защо една и тѣжде вѣква да бѣде и гласна и безгласна; а втори те могатъ да ни потребѣватъ да ги оупотребяваме за изясненіе на нѣкои наши необыкновенны рѣчи. Като н. п. мѣдъ, по Тѣрски се кѣка бакъръ (защо то ескій Българинъ знае що ще да се рече бакъръ, макъръ и да ѣ чѣжда рѣчь, а маацѣна знаати мѣдъ.) тако и мѣданъ сосѣдъ, бакѣренъ сосѣдъ. Щѣ же и, островъ Кѣпрскій, вѣкма по Тѣрски Вѣвръсъ. Островъ Хіосъ, именованъ по Тѣрски Оакѣсъ. Черната вода, коѣто

ИМЕНУВА ПО ОЛАБЕНСКИ КОПЕРВАСЪ ИЛИ КЪПО-
БСЪ, ПО ТЪРСКИ СЕ ВЪКА САЧИ КЪ.ВРЪСЪ, И ДРЪ-
И ТАКИВА. ЗАЩО ТО ТІА СА РЪЧИ ТЪРСКИ ТЕ
ВЫКНОВЕННЫ ВЪ БОЛГАРІА ТА НА СЕГАШНОТО БРЕ-
ЛЕ. И КОАКО ТО ЗА СЛѢДУЮЩИТЕ, ЦО СЕ ПРИ-
ЛЪЧАВА ЗАЩО БОЛГАРСКИО ИЗЫКЪ ОБЫЧА ДА ПРО-
МЕНАВА ВЪ НЕКОИ РЪЧИ ОЛАБЕНСКИ Е, О, У НА Ж.
ИИХЪ МОЖЕМЕ АКО ЦЕМЕ ДА ГИ ОТВѢГНЕМЕ ПО-
ИРЕМЕ, И ДА ГИ ПИШЕМЕ СЪ ИСТЫТЕ ВЪКВЫ КАК-
О ТО СТОАТЪ ВЪ ОЛАБЕНСКИТЕ КОИТО СА СЛѢ-
ДУЮЩИТЕ.

БЕРВА-ВЪРВА.	КЛЕНЮСА-КЪЛАНЕМСЕ.
БЕРВЪ-БРѢФЪ.	КРЕСТЪ-КРЪСЪ.
ВЕРТЮ-ВЪРТІМЪ.	КРЕЩАЮ-КРЪЩАВАМЪ.
ВЕРХЪ-БРЪХЪ.	МЕРТВЫЙ-МЪРТОВЪ.
ВЕРШЪ-ВЪРШИМЪ.	МЕСКЪ-МЪСКЪ.
ГРЕКЪ-ГРЪКЪ.	ПЕНЬ-ПЪНЬ.
ГРЕМІТЪ-ГЪРМИ.	ПЕРКЫЙ-ПРЪКЪ (ПРЪКЪ).
ДЕРЖЪ-ДЪРЖИМЪ.	ПЕРСТЕНЬ-ПРЪСТЕНЬ.
ДРЕВО-ДЪРВО.	ПЕРСТНЫЙ-КЪЛЕНЪ ИЛИ ПРЪ- СТЕНЪ.
ЖЕЛТЫЙ-ЖЪЛТЪ.	ПЕРСТЪ-ПРЪСЪ.
ЖЕЛЧЪ-ЖЪЛЧКА.	ПЕРСТЬ-ПРЪСЬ.
ЗЕРНО-ЗЪРНО	ПОМЕРЗАЮ-ПОМРЪЗАНЪВАМЪ.
СВЪРДЕАЪ-СВЪРДЕАЪ.	ГОРНЕЦЪ-ГЪРНЕ.
ОЪРВИНЪ-ОЪРВИНЪ.	ДОЖДЪ-ДЪШЪ.
СЕРДИТЪ-СЪРДИТЪ.	КОСНЪ-КЪСНО.

странни рѣчи, като бакъръ, катъръ, Кавъръжъ, и дрѹги такива. Отъ перекъ те койте са Български не можемъ да отбѣгнемъ отъ нѹдаъ, развѣ ако ги изоставиме со всѣмъ отъ изыкатъ си, коѣто ѣ неозмѹжно. Иако ако ги пишеме съ дрѹга некои бѹква, като н. п. що ги писѹкатъ некои тако, кърпа, мардамъ баркамъ, и проч. или тако кърпа, мардамъ, и проч. или съсъ з; тако кърпа мардамъ, баркамъ. Но перко то ѣ сѣтенъ трудъ сир. а, съ краткаа отъ горе, како то може лесно да се докаже, и секой може самъ да познае безъ доказателство, а второ то съсъ з ѣ безпѣтно, защо то ѣ безгласна (или какъ бо то а наричатъ старите грамматикописатели припожнотгласна) и защо една и таже де бѹква да бѹде и гласна и безгласна; а втори те могатъ да ни потребѹватъ да ги оупотребяваме за изясненіе на-некои наши невычайнени рѣчи. Като н. п. мѣдь, по Тѹрски се кѹка бакъръ (защо то всѣкій Българинъ знае що ще да се рече бакъръ, мѣкъръ и да ѣ чѹжда рѣчь, а малціна знаатъ мѣдь.) тако и мѣданъ сосѣдъ, бакѹренъ тосѣдъ. Още же и, островъ Кѹпрекій, кѹкѹ по Тѹрски Кавѹрѣжъ. Островъ Хиосъ, именованъ по Тѹрски Факѹжъ. Черната вода, коѣто

ИМЕНУВА ПО ОЛАКЕНСКИ КОПЕРКАСЪ ИЛИ КУПО-
БЕЗЪ, ПО ТУРСКИ СЕ ВЪКА САЧИ КЪВРАСЪ, И ДРЪ-
И ТАКИВА. ЗАЩО ТО ТІА СА РЪЧИ ТУРСКИ ТЕ
ВЫКНОВЕННЫ ВЪ БОАГАРІА ТА НА СЕГАШНО ТО БРЕ-
ЛЕ. Я КОАКО ТО ЗА СЛѢДУЮЩИ ТЕ, ЦО СЕ ПРИ-
ЛЪЧАВА ЗАЩО БОАГАРСКИО ІЗВЪКЪ ОБЫЧА ДА ПРО-
МЕНАВА ВЪ НЕКОИ РЪЧИ ОЛАКЕНСКИ Е, О, У НА Я.
ИИХЪ МОЖЕМЕ АКО ЦЕМЕ ДА ГИ ОТЪБГНЕМЕ ПО-
ІРЕМЕ, И ДА ГИ ПІШЕМЕ СЪ ИСТЫ ТЕ ВЪКЪВЪ КАК-
ІО ТО СТОАТЪ ВЪ ОЛАКЕНСКИ ТЕ КОИ ТО СА СЛѢ-
ДУЮЩИ ТЕ.

БЕРВА-ВЪРВА.	КЛЕНИОСА-КЪАНЕМСЕ.
БЕРКЪ-БРЪФЪ.	КРЕСТЪ-КРЪСЪ.
ВЕРТЮ-ВЪРТІМЪ.	КРЕЩАЮ-КРЪЩАВАМЪ.
ВЕРХЪ-БРЪХЪ.	МЕРТВЫЙ-МЪРТОВЪ.
ВЕРШЪ-ВЪРШИМЪ.	МЕСКЪ-МЪСКЪ.
ГРЕКЪ-ГРЪКЪ.	ПЕНЪ-ПЪНЪ.
ГРЕМІТЪ-ГЪРМИ.	ПЕРКЫЙ-ПРЪФЪ (ПРЪВЪ).
ДЕРЖЪ-ДЪРЖИМЪ.	ПЕРСТЕНЪ-ПРЪСТЕНЪ.
ДРЕВО-ДЪРВО.	ПЕРСТНЫЙ-КЪЛЕНЪ ИЛИ ПРЪ- СТЕНЪ.
ЖЕЛТЫЙ-ЖЪЛТЪ.	ПЕРСТЪ-ПРЪСЪ.
ЖЕЛЧЪ-ЖЪЛЧКА.	ПЕРСТЬ-ПРЪСКЪ.
ЗЕРНО-ЗЪРНО	ПОМЕРЗАЮ-ПОМРЪЗАНЪВАМЪ.
СВЕРДЕАЪ-СВЪРДЕАЪ.	ГОРНЕЦЪ-ГЪРНЕ.
ОЪРВИНЪ-ОЪРВИНЪ.	ДОЖДЪ-ДЪШЪ.
СЕРДИТЪ-СЪРДИТЪ.	КОСНЪ-КЪСНО.

сѢрдЦЕ - сѢрЦЕ.	крѠвь - крѠвъ.
сѢрна - сѢрна.	молчѸ - млчлчмз.
слѢзы - слѢзы.	мѠхз - мѠхз.
смердЮ-смѢрдймз.	поглощЮ - поглѠтамз
смертЫ-смѢрть.	пѠлзаю - пѠлзлмз.
совершЮ - свѢр-	роженз - рѠженз.
шѸкамз.	
твѢрдЫй-тврѢтъз.	свекрѠвь - свекѢрка.
тѢрнз - трѢнз.	снохѠ - снѢхѠ.
терплЮ-тѢрплймз.	сѠнице - слѢнице.
тѢшл - тѢшл.	сѠнз - сѢнз.
цѢрковь - цѢрка.	сѠхнѸ - сѢхнемз.
влохѠ - вѢхѠ.	стопѠ - стѢпка.
вѠзз - вѢзз.	толстЫй - тлѢстз.
БѠлгаринз-БѢл-	тонкИй - тѢнокз.
гаринз.	
вѠрзыЙ-врѢсз.	тонѸ - потѢнѸкамз.
вѠчка - вѢчка.	
вѠлкз - вѢлкз.	торгѠвецз - тѢргѠвецз.
вѠлна - вѢлна.	торгѸю - тѢргѸвамз.
вѠнз - вѢнз.	Ѣблоко - ѢвѢлка.
гѠлѸвь - гѢлѢвь.	вѸдѸ - ще вѢдемз.
горвѠтъз - гѢр-	внѸтрз - вѢтре.
вѠтъз.	
гѠрвз - грѢпз.	глѸбѠкИй - дѢлѠбѠкз.
гѠрлѠ - гѢрлѠ.	гнѸснЫй - гнѢсенз.
грѸди - грѢди.	мѠтнЫй - мѢтенз.

ГЪБА-ГЪБА.	МЪЧЪСА-МЪЧИМСЕ.
ГЪСЕНИЦА-ГЪСЕНИЦА.	НАСТЪПАЮ-НАСТЪПАКЪ
ГЪСТЫЙ-ГЪСТО.	ЌВРЪЧЪ-ЌВРЪЧЪ.
ГЪСЬ-ГЪСКА.	ПРЪТЪ-ПРЪТЪ.
ДЪБЪ-ДЪБЪ.	ПЪДЪРЪ-ПЪДЪРЪ.
ЗЪБЪ-ЗЪБЪ.	ПЪПЪ-ПЪПЪ.
КЪДЪ-КЪДЪ.	ПЪТЬ-ПЪТЬ.
КЪПЪЮСА-КЪПЕМСЕ.	РЪКА-РЪКА.

КЪПИНА-КЪПИНЫ.	СКЪПЪЙ-СКЪПЪ.
КЪЩА-КЪЩА.	СОСЪДЪ-СОСЪДОБЕ.
ЛЪГЪ-ЛЪГЪ.	ОУДЪНЦА-БЪДЪНЦА.
ЛЪКЪ-ЛЪКЪ.	ОУЖЕ-БЪЖЕ.
МЪЖЪ-МЪЖЪ.	ОУЗЪОЛЪ-БЪЗЪЕЛЪ.
	ОУГЪЛЪ-БЪГЪЛЕНЪ.

И ВЪ СЛЪДЪЮЩИ ТЕ ДСКЪ ДЪСКЪ, ДНО ДЪНО, ЛГЪ ЛЪЖЕМЪ, ЛЖЪ ЛЪЖЪ, ЛЖИЦА ЛЪЖИЦА, ШЪ ЛЪСТИМЪ, ЛГЛА МЪГЛА, РЖЪ РЪЖДА, СТКЛО ТЪЖЛО, ТКЪ ТЪЖЕМЪ. И ВЪ ДРЪГИ НЕКОИ ТАКИВА.

ВЪ ТЪМ РЪЧИ ШО СЕ ИЗЛОЖИХЪ ТЪКА, СИЧАСЪТА БОЛГАРИА НЕ ПРОМЪКНАВА ТЪМ ТРИ ВЪКЪВЪ, О, И У, НА Ж, НО ТОКМО ПО НЕКОИ МЪСТА, ЗАЩО ПО ДРЪГИ МЪСТА ГОВОРЪТЪ СОНЪ, КАККО ГО-ШО СИ Ё ОЛАВЕНЕКОТО, ТАКО И ПЕНЪ, А НЕ ЖЪНЪ ПЪНЪ. И ВО ѐВЩЕ ВЪ ѐНЪА ТОКМО РЪ-

чи дѣто се промѣнава е-то на ж, въ нѣхъ, почти сѣчка та Болгарѣа согласѣва, и въ нѣкои ътъ ѡнѣа що то промѣнѣкатъ о на ж, като н. п. крѣфъ, гжрнѣ, ѡтъ крѡкъ и горнѣцъ, и дрѣги нѣкои. И въ ѡнѣа дѣто стои Ѹ, по нѣкои мѣста въ сѣчки те почти предизложѣнны рѣчи промѣнаватъ Ѹ, нѣ на ж, но на а. Като н. п. грѣди, гобѡратъ и пишатъ чѣсто грѣди, гѣва гѣва, гѣсъ гѣска, зѣви зѣви, тѣко и дрѣги те. Въ старѡ то врѣме имѣааи аи са тѣа дѣте вѣкы, сир. ж, (когѡ то стои по согласны вѣкы въ срѣдъ рѣчи те, какѡ то и сегѡ що го оупотребаватъ н. п. крѣфъ, прѣсъ, и проч.) и ж, такока произношенѣе, за коѣто ги оупотребаваме сегѡ, иаи не са, не знаѣме. Имѣае ѡвѣче доволны примѣры ѡ-тѡмъ, защѡ и въ старѡ то врѣме са писѣвааи тѣа предизложѣнны исты те рѣчи, въ коѣто въ сегѡшнѣатъ Слабѣнски ѣзѣкъ стоѣтъ е, о, и Ѹ, сосъ ж, и сосъ ж какѡ то мѡже да кѣди сѣкой ѡтъ саѣдѡщи те доказѡтеаства. Во Иоанчѣ Вѣсархѣ Болгарскомъ, на стран. 19. прологъ сътворенъ Иоаномъ прѣзвѣтеръмъ, Ексархомъ Болгарьскомъ. вмѣсто соткорѣжъ, прѣсѡтеромъ, Болгарскомъ. и пѡдолъ. прѣподобнаго чѣрноризъця. вмѣсто чѣрноризца. и пѡдолъ. еже о плѣтянѣ бо-

. и на стран. 20. редъ 20. о образѣ бо-
 я словеси пріятію и о божѣствѣнууму
 у въплъщенію. и ꙗкодоу. о вѣрѣ и о
 ѣщеніи. и ꙗкодоу. о крестѣ. и ꙗкодоу.
 кланяніи на вѣстокъ. и ꙗкодоу. о свя-
 тихъ, и о мощѣхъ ихъ чѣсти (ка-
 сти). и ꙗкодоу. о вѣскрѣсеніи. и на
 стран. 22. брѣніе, бѣлгарьскомъ, твѣрдъ.
 ѣстокъ, лѣгокъ, людемъ, дѣждеве,
 ѣрѣжѣтъ, чѣрноризѣцъ, зѣлъ, кѣг-
 ѣ, стрѣльцъ, слѣньце, плѣтъ, сѣмѣртъ,
 ѣнѣцъ, егупѣтъ, пѣтъмъ, твѣорѣцъ, скрѣ-
 ѣми, крѣвъ, (каѣсто вѣніе, Кѣлгарьскомъ,
 кѣрдъ, кѣстокъ, лѣгокъ, людемъ, дѣждеве,
 ѣрѣжѣтъ, чѣрноризѣцъ, зѣлъ, когдѣ, стрѣлѣцъ,
 ѣнце, плѣтъ, сѣмѣртъ, ѣнѣцъ, ѣгупѣтъ, по-
 ѣмъ, твѣорѣцъ, скорѣмъ, крѣвъ). И на стр.
 27. въ молит. "Отче нашіъ. длѣги наша.
 ѣжнѣкомъ нашѣмъ. (по нѣкомъ мѣстѣ въ
 ѣлгаріа та, и до днѣшенъ дѣнъ каѣсто дѣлѣтъ
 в. кѣрѣцъ, *χορός*, говѣрѣсе дѣлѣтъ) тѣможе
 ѣлги наша. Дѣлѣжнѣкомъ нашѣмъ. и
 а стран. 29. рѣдъ 13. ко кѣторѣмъ столѣтѣ.
 прѣстѣплѣ. и ꙗкодоу рѣдъ 27. При-
 ѣплѣ. и ꙗкодоу рѣдъ 42. Дано бѣдетъ
 избѣдетъ. и 43. бѣдетъ. и 45. ту бѣ-
 ѣтъ плачъ и скрѣжѣтъ зѣбовъ. и на

ИГАРЕ ТЕ ПОЧТЊСЕ НЕ ЧЪЕ НИКАДЕ СЕГА) НО КА-
 ЖИВАКОЕ ЗА ПРАВОПИСАНИЕТО, ЗА ДА РАЗДѢ-
 ВАМЕ РѢЧЬ ОТЪ РѢЧЬ, КОИТО ИМАТЪ ЕДНА-
 КЪ ГЛАСЪ, А ДКОАКО ЗНАМЕНОБАНІЕ. КАТО Н.
 КРѢКЪ (σκέπη) ОТЪ КРѢКЪ (αἷμα). ПѢРЕТЪ
 (ἄστυλος) ОТЪ ПѢРЕТЬ (χωμα). КѢЛЪ (πάσ-
 ιλος) ОТЪ КѢЛЬ (πόσον, ὡς). ОУГЛАЪ (γα-
 α) ОУГЛАЪ (ἄνθραξ) ИДЪ (φαρμάκι) ИДЪ
 (ἰώσις), И ДРЪГИ ТАКИВА (ε).

БЪКВА Ц, КАТО СЛОЖЕНА ОТЪ ДВЕ БЪКВИ
 И Т, ТРѢБЪВАШЕ ПРЪВЕДНО ДА СЕ ИСКАЮЧИ ОТЪ
 ИВЪКАТА, КАКЪКОТО СЕ ИСКАЮЧИХА И ДРЪГИ НЕ-
 И ИЗАИШНЫ, НО ЗА ВЕЛИКОТО И СТАРОТО И
 ПОТРЕВАНІЕ, ОСТАВИ СЕ ПЪКИ ТАКО КАКЪКОТО
 О СИ Ъ ВЪ СТАРАТА АЗЪВКА. НО АЗЪ ВЪХЪ
 КАЗЪ ЗАЩО Ъ ДОБРО ДА СЕ ИСПЪРЛИ ДА НЕ Ъ
 ОБНА БЪКВА ВЪ АЗЪВКАТА, А НАЧЕРТАНИЕТО
 ДА СЕ ОУПОТРЕВЛАВА ПЪКИ КАТО СЛОЖЕНА БЪ-
 ВА ЗА ЛЕСНОТА ПО ПОДРАЖАНІЮ ГРЕКОВЪ, КОИ-
 ПИШАТЪ ТАКО С. (ВМѢСТО СТ.) СЛОЖЕНО, А

(ε) СРОВОТЕ ЦЮ ИСКАТЪ НЕКОИ ДА ГИ ИЗСТАВАТЪ
 СО ВСѢМЪ, ИЛИ ТѢКМО МЪЛКЪТАТЪ ДА ПИШАТЪ ЗА
 РАЗЛИЧІЕ КАТО НАГОРНЫТЕ РѢЧИ, ИМАСИ МѢСТОТО.
 НО ПОНЕЖЕ И РЪССИТЕ И СЪРБИТЕ НЕ СА ГИ ИСПЪР-
 ЛИЛИ ДО ДНЕСЪ, СТЫДНО ВЪ БЫЛО И НАМЪ ДА ГИ
 МАХНЕМЕ, НИЕ ПОНАПРЕДЪ ДОКЛЕ НЕ ВЪДИМЕ ПРИ-
 МЪРЪ ОТЪ НИХЪ.

нѣматъ го особна бѣлка. За тѣа бѣлка щ,
нѣкон говорѣтъ защо ѣ сложѣна отъ ш и ч,
а не отъ ш и т. И за тока Русси те а пре-
износѣтъ като шч. Но тока неправо нѣхно
знаніе доволно се изовличѣва ко Іоаннѣ Вѣ-
сархѣ Болгарскомъ, на стран. 87. въ 6. при-
мѣч. дѣкато говорѣ. „щ, кажется, не су-
ществовала въ азбукѣ Кирилла, будучи
„замѣняеми двумя ш и т (примѣч. 55)“
тока 55. примѣч. на стран. 104. говорѣ
тако. „Приведенными примѣрами употре-
„бленія буквъ ш и т, вмѣсто щ, мож-
„но доказать составленіе послѣдней изъ
„двухъ первыхъ, сокращенное такимъ о-
„бразомъ: щ. Болгари и Сербы и нынѣ
„пишутъ вмѣсто сей буквы шт: свеште-
„никъ, штедрота; но въ нѣкоторыхъ мѣ-
„стахъ Сербской земли щ выговарива-
„ется какъ шч. У насъ Русскихъ слы-
„шны звуки шч — щѣка и съ — частіе;
„въ простонародіи даже шт, по крайней
„мѣрѣ въ слѣдующихъ двухъ словахъ:
„шти, ешто, вмѣсто щи, ещо“. Такожде
и на стран. 23. редъ 27. и на стран.
95. въ 31 примѣч. и на стран. 128 редъ 10.

За предизложѣнни те до тѣка тока ѣ мо-
ѣ то мнѣніе. И за членове те, що то ги нѣма

ИКА ТА (сир. Олабенск.) БЗ СЪЩЕСТВЕНТЕМИ ТЕ
 ЕНА, а Българскій ИМА НЕПРЕМѢННО, КАККОТО
 Грѣческій (ОТЪ НЕГО МОЖЕ БЪТИ ДА ГИ Ъ И
 ИДАЗ) НЕ ЗНАЛИЗ ЦО ДА РЕЧЕЛИЗ! ЗАЩО ТО И О-
 СПОРЕТЪ ДРЪГИТЕ НЕСОГЛАСІА БЗ ИЗЪКАТЪ
 ВСАКО МѢСТО РАЗЛИЧНО И НЕСОГЛАСНО СЕ ПРО-
 ИЗНОСАТЪ. И МЪЖЕСКАГО РОДА ЧАЕНЪ ЦО ТО Ъ
 ГрѣцыТЕ О. ѢДИИ ПРОИЗНОСАТЪ СОГЛАСНО СЪ
 ГРЕЧЕСКІАТЪ НА О. КАТО Н. П. ЧЕЛОКЪКЪЗ БЕЗЪ
 ІЕНЪ, ЧЕЛОВЪКО СОСЪ ЧАЕНЪ. ОТОЛЪ, СТОЛО.
 БОЛЪ, БОЛО. И ДРЪГИ НА ОТЪ, ЧЕЛОКЪКОГЪ,
 БОЛОТЪ, БОЛОТЪ. И ДРЪГИ НА А, ЧЕЛОКЪКА,
 БОЛА, БОЛА. И ДРЪГИ НА АТЪ, ЧЕЛОКЪКАТЪ,
 БОЛАТЪ, БОЛАТЪ. И ДРЪГИ НА Е, БЗ ОНИА О-
 (ЧЕ ИМЕНА ЦО СЕ ОКОНЧАВАТЪ НА НЕКОА ОГЪ
 СОГЛАСНЫТЕ, ИЛИ НА Ъ, КАТО Н. П. РАЕ, КРАЕ,
 ІЕНЕ, ЦАРЕ, И ДРЪГИ ТАКИА. И ДРЪГИ НА ЕГЪ,
 ИЕТЪ, КРАИЕТЪ, ДЕНКЕТЪ, ЦАРКЕТЪ. И ДРЪГИ
 А, КОНА, РАЙА, КРАЙА. И ДРЪГИ НА АТЪ,
 ІНАТЪ, РААТЪ, КРААТЪ, СОТВОРИТЕЛАТЪ. И
 ІКО ПРОИСХОДАТЪ ѢСМЪ РАЗЛИЧНИ ЧАЕНОКЕ НА
 ОТЪ, А, АТЪ, Е, ЕТЪ, А, АТЪ. Но ТОИ ЧАЕНЪ
 О Ъ НА А, ІКО И ДА СЕ ЧЪЕ БЗ ПРОИЗНОШЕ-
 ЕТО КАТО А, НЕ ТРЕВЪКА ОБАЧЕ ДА СЕ ПИШЕ,
 ЦО ТО НЕ Ъ ДРЪГО НИЦО ТОКМО ПЕРКЪО ЧАЕНЪ
 О Ъ НА А. ЗАЩО РАИ, И КРАИ, И ДРЪГИ ТА-
 ІКА, ПОНЕЖЕ СЕ ОКОНЧАВАТЪ НА И, ИЗАИШНА Ъ

а-та, защото а-та е отъ и ѱ. Но като се тѣри членъ а, при именѣта що се окончатъ на ѱ, произноси се ѱ чѣе се като а. П. раѱа, краѱа, свѣта, моѱа теѱа. Отъ тѣка е ѱвно, защо въ Болгарскіятъ ѱзыкѣ са господственно три различни члени о, а, ѱ и ѱ злоупотребително осмь. Но като ѱсѣжриме на странѣ етѣ членъ, кой то е помѣстенъ токмо, а не общъ (понеже видиме защо ѱнай що го е оупотребѱлъ въ списаніе то си (ж) да е оупотребѱвалъ по боѱшей частѣ етѣ, а дѣто го понѣдѱла нѣжда та, ѱаѱ по мѣстномѣ обывковенію оупотребѱлъ е етѣ) такожде ѱ е, оставатъ токмо два различни

(ж) Болгарски списаніа що са на свѣтъ ѱздадени до днѣсь, ѱмаме знѣми слѣдѱющите. Отъ Х. Іоакіма три книги, Мытарства, амартолбнѣ сѣтирѱа, ѱ различни почитѣлни собраніа. Отъ Цветка Панаѱѱрца, календѱръ. Отъ Петра Х. Бѣровича вѣкѱръ съ различни поченіа, въ 1824. лѣто. Отъ Анастѱса Столѱновича, скащенное цѣтосѣраніе, ѱаѱ етѣ ѱ чѣтире свѱщенны Історіи ѱзвѣхѱятъ ѱ нѣкыятъ завѣтъ, въ 1825. Гѣда, въ Бѣдимѣ. Отъ Васіліа Н. Нѣнскѱча, свѱщеннаа Історіа церкѱвна етѣ вѣтѱи-етѣ ѱ нѣкыетѣ завѣтъ, въ 1825. лѣто, въ Бѣдимѣ. Отъ Петра Сапѱнѱва Траѱвненина, нѣкый завѣтъ, сѱр чѣтири те свѱргѣліа, въ 1828. лѣто, въ Бѱкрѣнѣ.

ѢНОКЕ О И А. Защо̀ то междѸ о и отх, и и аtz, токъ ѣ то̀кмо разайчїе що се прибра т. Прочее членх о, поблного ѣ оупомѣвїтєленх ѡtz отх. и на протїгх аtz по̀потребїтєленх ѡtz а. Мѡжатх прочее тїн вѣ та членове о и аtz да ѡстанатх за прѣтани до послѣ, понѣже са рѣвно оупотребїтани и деѣ та. Но любопытствѸкасе и и ѣскѸкасе тѸка, кой ли да ѣ по̀правх ѡtz ихх и да и ма нѣкое предпochtїе. и аз за членх тако ще да речѣмх. Болгарскїю и ѣкх по бестествѸ не ѣ и малх членове, защо̀ ѡ ѡтрасх ѡtz Олакѣнскїа, кой то ги нѣа, какѡ то що бїдиме и вх дрѣги те и-

Отх ХрѸсандѣ (нѣнѣ же Христѣки) а̀рїдметїка, вх 1833. лѣто, вх Бѣлиградѣ. Отх Константїна Огнѣновича Сѣрба, Істѡрїа Алѣксїа чєловѣка Бжїа, вх 1833. лѣто, вх Бѣдимх. Нѣгли и дрѣги нѣкои, който неса ми знѣти. Членх о, мѡже да вїди сѣкой вх ХрѸсандѡва та а̀рїдм. членх отх, вх Х. Іоакїмовы те. Членх а, вх Цвѣтковыатх клєндѣрх, и вх Сапѡново то ѣвангєлїе. Членх аtz, вх Анастасовы те, и вх Бѣровыатх вѣкѣрх. Членх отх, вх Касїаїѣва та (Н. Нѣновича) Істѡрїа. И не то̀кмо членовє те, но и дрѣги мнѡги любопытни рѣботы мѡже да вїди нѣкоя вх предрѣчѣни те издѣнїа, и да прѣви сравнѣнїе, вх Болгарскїатх иѣзыкх.

вѣщцы, кой то са пронстѣкли о́тъ то́а ѿсты́
ѿсто́чникъ Славѣнскій, като н. п. въ Рѹсскі
а́тъ, Сѣрбскіа́тъ, ѿ дрѹги, да ги нѣматъ. Но
о́тъ гдѣ ли да ги ѣ землѣаъ, то ѣ намъ не
извѣстно (з). Но вѣднсе да ѣ подражѣаъ
въ членове те дрѹги ѿзыцы. Осъз кой прѣ-

(з) На Болгарскіа́тъ ѿзыкъ нѣмаме ни ѣдно спи-
саніе стѣро о́тъ нѣколко стотѣны годѣны, ѿаи
о́тъ о́нока вре́ме кога́то о́ще не ѣ была подпад-
на́ла Болгаріа та подъ тирѣнское ѿго агѣранское,
ни то рѣкопѣсно, ни то печѣтано (може бѣти
ѿ да се нахо́жда нѣкаде таква́а рѣдкость, но
Богъ знае въ какѣвъ ли ѣ глѣбокъ рѣвъ закопа-
на, цѣто вѣчно да о́стане незна́ема, а ка́мо
ли мѣне да ѣ зна́ема) о́тъ коѣто въ мсгаѣ да
вѣдиме какѣвъ ѣ вѣдъ ѿмѣаъ въ по́стари те
временѣ Болгарскіо ѿзыкъ, ѿ какѣи ли мѣ са
были нынѣшни те многоразлічни членове. О́тъ
ко́лко то стѣры рѣкопѣсны кнѣги самъ вѣдѣаъ,
не мѣ се ѣ слѣчи́ло да вѣдимъ ни ѣднѣ на
прѣстъ ѿзыкъ Болгарски писана, но сѣчки те на
Славѣнски. ѿ о́тъ това́ заклѹчавамъ, зацѣдъ, по-
нѣже мѣзы те (оу́ченіе то) по́слѣ по Тѣрското о́-
владѣніе о́ставѣли са со всѣмъ Болгаріа та, за-
то ѿ не вѣдиме дрѣга нѣкол внѣшна кнѣга стѣ-
ра, ѿаи на Славѣнски, ѿаи на Болгарски писана,
о́скѣнь ѣва́нгеліе, апѣстолъ, Чалтѣръ, о́ктѣмъхъ, ѿ
дрѣги церкѣвни кнѣги, който са ѣдва сохрѣнѣаи
Болгаре те за радѣ Богослѣженіе то.

ѢЗЫКЪ СОСЪДЕТВѢЕТЪ НАЙ МНОГО БОЛГАР-
ѢЗЫКЪ; ѢКНО Ё ЗАЩО СОСЪ ГРѢЧЕСКІАТЪ И
ТЪРСКІАТЪ. Но ѢКНО Ё И ТО, ЗА ЩО ЧАСТЕ
Ё ПРИЛАЗ ОТЪ ГРѢЧЕСКІАТЪ, А НЕ ОТЪ
СКІАТЪ. ГрѢЦЫ ТЕ ПРОЧЕЕ ЙМАТЪ ТРИ ЧЛѢ-
В ПРАВИНА, МУЖЕСКАГО РОДА О, ЖЕНСКАГО

З ВЕЛИКОМЪ МОЕМЪ СОЖАЛѢНІЮ ЧѢЛЗ САМЪ ОТЪ ЕДИН-
ГО СТАРЦА, ЗАЩО НА ЕДНО СУДЛЕНО МѢСТЕ (ГДѢ
ЕСТЬ ВЪ ЕДИНЪ СКИТЪ ПОДЪ ЕДИНЪ МОНАСТІРЪ
БѢЛГАРСКИ) НАМЕРѢВАЛИСЕ КЪЛКОТО ЕДНИ КЪЛЪ ВЕС-
МА ВѢТХИ КНИГИ (СЛАВѢНСКИ ЛИ СЯ СВѢЧЕ-БЫЛИ,
ИЛИ БОЛГАРСКИ, НЕ Ё ЙЗВѢСТНО. БЕЗЪ СМНѢНІА
ТРЕБѢВА ДА Ё ЙМАЛО МЕЖДЪ НИХЪ Й НЕКОА НА ПРѢ-
СТЫЙ БОЛГАРСКІЙ ѢЗЫКЪ ПИСАНА) ОТЪ КОИГО ДА СЕ
ЙЗБАВИ. речѢнный старецъ да мѢ не досѢждатъ,
ИСКОНАЛЪ ЕДИНЪ ГЛѢБОКЪ РОВЪ ВЪ ЙСТЫАТЪ СКИТЪ,
И ЗАКОНАЛЪ ГИ ТАМО (ЗАЩОТО ОТЪ ВЕЛИКОТО БЛА-
ГОГОВѢНІЕ ЩО ЙМАЛЪ КЪ НИМЪ, КАКЪТО САМЪ ТОЙ
ЙСПОВѢДѢВАШЕ, НЕ СМѢЛЪ ДА ГИ ЙЗГОРИ, ИЛИ ДА
ГИ ФѢРАИ ПРѢСТО НА ПОЛѢНА ТА) Ё ТЩЕТА НАШЕГО
НАРѢДА! Ё НЕВИННАА ПРОСТОТА ѢНАГО СТАРЦА! ВОИ-
СТИНЪ АКО БЫ ЗНАЛЪ ѢНЪЙ СТАРЕЦЪ ЩО СЯ ВРЕ-
ДЕЛИ ѢНІА КНИГИ, НЕ БЪ ГИ НИ ЗАКОНАЛЪ, НО НЕ-
ВѢЖЕСТВОТО ЩО НЕ ЧІНИ! ТАКИКА АНГІКИ (ДРЕВ-
НОСТИ) ДРЕГИ ТЕ НАРѢДИ СЪ ВЕЛИКИ ЙЖДИВѢНІА Й
ТРЕДОВЕ ГИ ТРѢСАТЪ ВЪ НАЙ ТЕМНИТЕ Й СОКРОВЕН-
НИТЕ МѢСТА, А НАШИТЕ ЕДИНПЛЕМѢННИ ГИ ЗАКОН-
ПЪВАТА, КАТО НЕПОТРЕБНИ. ТАКО ГОКОРИ Й СПИСА-

окѣкъ о, и изоставаме тѣкмо х-атъ. τὸ παι-
 ῖον, вмѣсто да речѣме то дѣтѣ, мѣ гокѣ-
 ммѣ дѣтѣ то. И жѣнскій рѣдъ не знаѣмъ ка-
 ко̀ не ѣ сохранилъ истылатъ Грѣчески члѣнъ и,
 ю вмѣсто нѣго оупотреваѣваме та. Като
 н. п. ἡ γυνή, вмѣсто да речѣме женѣ и, мѣ
 гокѣриме женѣ та. И τὸ нѣган зацо̀ то на-
 ши те именѣ жѣнскаго рѣда по бѣлшей чѣсти
 кончѣватсе на а, като н. п. женѣ, водѣ, гла-
 вѣ, рѣкѣ, ногѣ, и проч. За благогласіе земѣмъ
 ѣ члѣнъ та, женѣ та, водѣ та, главѣ та, и проч.
 Но ако не бы было тѣко, какѣ то ѣзъ мню,
 и мѣже быти (коѣто ѣ и по бѣроѣтно) да
 ка ѣтъ сѣбѣлатъ мѣ истѣчникъ, ѣтъ Фалѣн-
 жи те мѣстонамѣнѣа, тѣи, тѣа, тѣе, и со оуп-
 стѣнѣемъ, тѣ τὸ тѣкмо жѣнск. и средн. рѣд.
 н. п. тѣа тѣ женѣ, женѣ та. Тѣе τὸ дѣтѣ
 дѣтѣ то. Но ако бы было тѣко, зацо̀ и мѣ-
 жескій рѣдъ да се не речѣ тѣи чѣловѣкъ, чѣло-
 вѣкъ чѣловѣкъ тѣи. Но чѣловѣко, илѣ чѣло-
 вѣкотъ, илѣ чѣловѣка, илѣ чѣловѣкатъ. Го-
 ѣмо ѣ коѣстиннѣ недоумѣнѣе за тѣа члѣнъ
 Но ѣзъ за члѣнъ о, пѣки тѣко мѣсанмъ, да
 ѣ и тѣи ѣтъ тѣа истѣто начѣло, ѣтъ дѣго
 ка и дрѣги те дѣбѣ та и то. Тѣко нѣ ѣтъ
 тѣи мѣстонам. но ѣтъ ѣнъ. Вмѣсто рѣши чѣ-
 ловѣкъ ѣнъ, прѣсто то ѣвыкнѣнѣе за крат-

кость и за леснота и zostakíno ѣ вѣквата и говори челоуѣкъ о. (каквѣто що видѣи и въ дрѣги рѣчи да правѣ сокращеніе.) Въ сто прочее да рече́ме челоуѣкъ ѡнъ, жена тѣ дѣтѣ тѣе, мы сократѣше говориме, челоуѣ о, жена тѣ, дѣтѣ тѣ. За тѣо прочее чѣи мѡже вѣти да ѣ тѣко произышеаъ (нека рѣ сѣждаба сѣкой) но чѣдно ѣ за атъ членъ ѡ де да ѣ па тѣи произышеаъ, и влезнааъ тѣоко оупотребаеніе. Изъ за не́го вѣхъ стакиаъ да го ѣтимологисатъ (произведат неговѣте оупотребитѣли, но понѣже го при маме въ настоаща тѣ грамматѣка като за ѣ внаенъ, нѣжда ѣ да рече́ме и за не́го нец и да даде́ме своѣто и за не́го мнѣніе. ѣ мѣслимъ зашо па тѣи да ѣ произышеаъ ѡ сѣми тѣ родѣтели падѣжи Славенски. Зап то и сѣмо тѣ простолѣдно произношеніе л сѣидѣтелствѣка, коѣто говори челоуѣка, ѡц дѣленно сѣ членомъ, вмѣсто ѡ *ἄνθρωπος*, челоуѣкъ *ἄνθρωπος*, безчленно за неопред лѣнъ рѣзѣмъ. И паки коаъ *βῆς*, коаа ѡ *βῆ* Пѡпъ *παππᾶς*, пѡпа ѡ *παππᾶς*. Тѣко и ѣ ѡнѣа сѣществѣтели и менѣ що се ѡкончаваа па ѣ, и на и. Като н. п. коаъ *ἵππος*, коа ѡ *ἵππος*. Цѣръ *βασιλεὺς*, цѣръ ѡ *βασιλεὺ* *Ρᾶν παράδεισος*, рѣа ѡ *παράδεισος*. Кр

ἄκρα, *κράλ* ἢ *ἄκρα*. (и) проч. Ὅτѣ предидѣши те прѳчѣе примѣри, кой не познаѣа, защо тѳи членѣ на *α*, илѣ *λ*, ѣсть ѣстѣи родителный Олабѣнскѣи падѣжѣ, сѣ токѣ токмо различѣе, що тѳо вѣ нѣкон именовѣ оксѣа та стоѣ на своѣ то си мѣсто, като человекѣкѣ человекѣка, членѣ члена, край край, зѣтъ зѣтъ (то ѣсть зѣтъ) ἄ вѣ нѣкон прѳсто то произношенѣе премѣстѣва *λ*, като болѣ волѣ, конѣ конѣ, рѣи рѣа, царѣ царѣ, и проч. Кой то прѳсто то ѳвыкновенѣе волѣ, конѣ, рѣа, царѣ произношен. Ὅтѣ различни те прѳчѣе ѳкончѣнѣа Олабѣнски те падѣжи мѣжескаго рода, произходѣтѣ и различни двѣ члена *α*, и *λ*. И прѳсто то ѳвыкновенѣе приложѣло ѣ при нихѣ и ѳднѳ т, та сѣ произышли нѳки членѳе атѣ и лтѣ, като человекѣкѣ человекѣка человекѣкатѣ, конѣ конѣ конѣатѣ. Какѳто и при о членѣ по нѣкон мѣстѣ прилагѣтѣ т, и произходѣ помѣстный членѣ отѣ (какѳто сѣ вѣди и на стран. 43). Докѣзѣвѣсѣ прѳчѣе ѣвно, защо и тѳи членѣ *α*, (и *λ*) илѣ своѣ то началѳо ѳтѣ

(и) По тѳа примѣрѣ ѣ станѣло и, мѳи *ἰδικός μν*, мѳа *ὁ ἰδικός μν*, тѳѳи *ἰδικός σν*, тѳѳа *ὁ ἰδικός σν*. Таѳо и тѳи тѳа, нѣ прѣвилно но подражѣтелно.

ИСТАГО СВОЕГО ИСТОЧНИКА БЕЗЪ НИКАКВО СОМНѢ-
 НІЕ. ДО ТѢКА СЕ ГОВѢРИ ТОКМО ЗА ЕДИНСТВЕН-
 НО ТО ЧИСЛО, И ЗА ИМЕНІТЕЛНЪЯТЪ ПАДѢЖЬ НА
 ЧЛѢНОКЕ ТЕ, А ЗА МНОЖЕСТВЕННО ТО ЧИСЛО, И ЗА
 ДРУГИТЕ ПАДѢЖИ СЕКОЙ МОЖЕ ДА ВІДИ НА РЕ-
 ДѢТЪ МЪ, КОЛКО И КАКВІ ПРЕМѢНЕНІА БЫВАТЪ
 ВЪ НИХЪ. КОЙ ЛИ БО БЫСЕ ПРОЧЕЕ ОПРЕДѢЛИЛЪ
 ОТЪ ВЫШЕПОМАНУТЫ ТЕ ЧЛѢНОКЕ ЗА ПРАВНАЕНЪ,
 ТОЙ Ъ ДОБРЪ И ПРИАТЕНЪ. А БЕЗЪ ЧЛѢНОКЕ ТЕ
 НИЩО НЕ ВЪ БРЕДЕЛЪ БОГАРСКІЙ ИЗЪЯКЪ, КОЙ
 ТО СЪ ТАА ТОКМО ДАРБА СЕ ОУКРАШАВА ПОМНО-
 ГО ОТЪ ДРУГИТЕ СРОДНИ НЕМЪ ИЗЪЯЦЫ. И ГА-
 ДАМЕ ГО ЗАЩО ИМА НЕКОЕ ПРИМУЩЕСТВО НАДЪ
 НИХЪ СЪ ТАА ТОКМО ЛОШИ ИЛИ ДОВРИ ЧЛѢНОВЕ.
 А КОЛКО БЫ БЫЛЪ НЕДОСТАТОЧЕНЪ И ОУКОРЕНЪ,
 АКО НЕ БЫ ИМАЛЪ ТАА ПРЕВОСХОДНА ДАРБА. ТО-
 КА ДОВРО ЩО ГО ИМА НАШІО БОГАРСКИ ИЗЪЯКЪ
 ОТЪ ПРИРОДАТА, ИЛИ ОТЪ БОИЪ ПОСАБЪ ПРИЕНІ-
 СЕНО И ПРИАТО, ЕДИНЪ ОТЪ НЫНѢШНИ ТЕ СПИ-
 САТЕЛИ ИСКАШЕ ДА МЪ ГО ОТИМЕ РАЗВОЙНИЧ-
 СКИ, И ДА ГО ОСТАВИ КАТО НЕКОЙ ГОЛЪ ЧЕЛОВѢКЪ,
 ДА СЕ СТЫДИ ПОСАБЪ ОТЪ СЕКОГО. НО ТОЙ И
 ВІДИ ДА НЕ Ъ (КАКБО ТО И ЩО НЕ Ъ) ИСКРЕННО
 ЧАДО НА-БОГАРСКАТА МАЙКА, ЗАЩО ТО ГОВѢРИ
 ТАКО: „НИ ЕДИНЪ ОЛАВЕНСКІЙ НАРОДЪ ГИ ОУ-
 „ПОТРЕБАЛЪ, СИР. НИ РОССИ, НИ СЕРВИ, НИ АЕ-
 „ДИ, НИ ЧЕХИ, И ПРОЧ. ЗАЩО БЫ ГИ ПАКЪ

„Българин оупотрекалани, когн ѝзѣкъ не оу-
 крашѣкатъ но паче погрозенъ стрѣкатъ, за
 што ѝзъ ги за непотрѣбни сѣдѣхъ. Обаче
 това вѣе кога добѣеме Болгарска граммати-
 ка ще да се исправи ѝ ѝзѣкъ оуѣраси. ѿ
 кога ли ще вѣде не знаѣмъ, но време треба
 да покаже, ѝмали Болгарѣа достѣйныхъ сы-
 нѣвъ ѝ родолюбцевъ.“ Но ѝзъ пыталѣмъ тако-
 ваго, да ми докаже съ пооснователни дока-
 зателства какѣо ли неѣкрашѣнѣе ѝ какѣа гро-
 зота произѣдатъ тѣа неговѣа частѣцы къ
 Болгарскѣатъ ѝзѣкъ; защо ѣдинъ Болгаринъ
 не мѣже лесно да познаѣе тѣа недостѣтокъ (ка-
 кѣо то се говорѣи, защо сѣкой лесно познаѣа чѣ-
 жды те недостѣтки, а своѣте ѝли ѣтнѣодъ ѝ-
 ли съ голѣма мѣчностъ) бѣди се защо къ не-
 говѣи те оуѣши да произѣдатъ грозота, поне-
 же (по прагда) не ѣ сѣлаъ (цыцѣлаъ) млеко
 ѣтъ тѣа мѣнка, но ѣтъ дрѣга. ѿ къ Бол-
 гарскѣи те оуѣста ѝ оуѣши сѣладо ѣ това мле-
 ко, съ коѣто ѝзъ младаѣства са се воспитѣли,
 като мѣичино (спорѣдъ ѣвша та послѣбѣица
 „сѣладо като мѣичино то млеко“). ѿ ако въ
 показѣла Болгарѣа та достѣйни сынове, да со-
 чѣнатъ грамматиѣка на своѣнатъ природниѣ ѝ-
 зѣкъ, такѣа ли сынове трѣѣѣва да неѣаже;
 който не да ѣвѣчатъ ѝ оуѣрасатъ съ подо-

връ одѣжди и оутвари майка си, но да ѝ
 совлечатъ и тѣмъ грѣзните (що ги той нари-
 ча) и да ѝ оставатъ со кѣмъз гѣла; мѣнѣ
 ми се чини, защо такѣмъ достѣинъ (или по-
 добре да речемъ недостѣинъ) сынъ Българскѣ
 не щѣ се поавѣ скоро. И азъ вѣхъ молахъ та-
 коваго попечителя за Българскѣатъ ѣзыкъ,
 да советъка по добре своите соотѣчественници
 да не вѣ се нѣкой ѣзлагалъ да ѣзостаѣи не-
 що ѣтъ тѣхънѣатъ ѣзыкъ, неже ли да советъ-
 тька наши те да ѣстаѣатъ това що го ѣматъ,
 защо то ѣмъ не ѣвѣщаѣа да ѣмъ даѣе, това
 що го нѣматъ. Въ томъ подлогъ вѣсма при-
 лично мѣже да се прикѣчи таковому ѣспоко-
 та вѣсна, въ коѣто се представляѣа ѣнѣмъ ли-
 сѣца, штоѣ ѣтъ нѣкой слѣчай ѣзгѣвѣла си ѣ-
 пѣшка та, и советовѣла и дрѣгитѣ лисѣцы да
 си ѣтсечѣтъ ѣпѣшки те, защо ѣмъ са свѣтна
 тѣгѣта, на живѣтѣтъ. Но мѣ ѣскренни чаѣа
 Български никогѣа да не дѣрзѣнеме да послѣ-
 шѣме томъ закѣи советъ, и да ѣгнажѣме и ѣ-
 безобразѣнеме красѣта та на-нашѣа Български ѣ-
 зѣкъ, коѣто се ѣвѣрашаѣа като съ нѣкоѣ дрѣ-
 гоцѣнна оутварѣ съ чѣленѣте, и да възстѣ-
 неме (какѣѣто се пишѣ) ѣко ѣтдоѣнное на мѣ-
 терѣ своѣ. ѣтъ вѣшѣнзасѣженѣте доказѣ-
 телствѣа и прилѣри, секоѣи вѣди ѣко защо не-

гласіе то междѹ Българе те господствени со-
 гоитса сз членокете и вѹ глаголанте, и вѹ
 авайчнн те произношеніа и ѡкончаніа на-рѣ-
 нїте. Но като се произвѣре и ѡпредѣлан бѣ-
 ѹннѹ ѡбщи членѹ, и ѡднѡ ѣвщо начертаніе
 на-глаголанте, дрѹгн те малн несогласіа скоро
 ще да прїиматѹ согласіе и исправленіе. И кѡн-
 ни членѹ ще се ѡпредѣлан за пишешнлатѹ и-
 вѹкѹ, товѹ ѡстака на разсѹжденіе то и испи-
 таніе то на наші те оѹчѣни. Но азѹ и за
 товѹ неѹщо давалн скоѡ то мнѣніе. Добрѡ вѹ
 вѹлѡ вѹ именїтеаннлатѹ падѣжн да оѹпотре-
 вїме о-то, но нераздѣлно ѡтѹ илме то (каккѡ-
 то ѹо гн ѣ оѹпотревїаѹз и полагаѹз Хрїстїанѡѹ
 Павлобнчѹ вѹ скоѡ та арїѡметїка) да не про-
 извѡди смѹщенїе. Н. п. человекѹкѹ безчленно,
 человекѡ сз членомѹ, тѹко вѹ сїчкн те илмена
 ѹѡ се ѡкончаватѹ на дебѣло ѹ, ѹ ѡнїа ѹѡ се
 ѡкончаватѹ на танко ѹ, ако мѹ се чѹе гласѡ
 сз произношенїе то, като кѡнк, оѹчїтель, зѣтѹ,
 камень, ѡнї и когѹто се произносатѹ сосѹ члѣ-
 натѹ пакн трѣвѹба да илсе не илзостава ѹ-атѹ,
 ю трѣвѹба да се напїсѹба, за да се чѹе про-
 изношенїе то мѹ, като н. п. кѡнк безчленѹ,
 сѡнѹ сз членѹ. Тѹко и каменьѡ, оѹчїтельѡ,
 денѡ, зѣтѹ, и проч. ѹ царѹ, и дрѹгн ѹѡ ѡ-
 сончаватѹ на рѹ, трѣвѹка да го ѡглаглатѹ

когáто са сoсз члѣнатъ. Н. п. цáръ, цáро, а нѣ цáрко, тако ѣ монáстѣрь, монáстѣро, пáстыро, а не пáстырько, ѣ проч. Зашчѣ се такá ѣ произнѣсатъ. (i) Тáко ѣ вьз ѡнѣмá сѣществѣннѣ именá щoсѣ ѡкончáбатъ на ѣ, рáй, рáйо, крáй, крáйо, слúчáй, слúчáйо, ѣ проч. ѡ вьз прилагáтєлннѣ те именá, понѣже ѡнѣ вьсегдá се ѡкончáбатъ на двѣ ѣй, ѣлѣй ѡй, вьз нѣхъ трѣбъва да се ѣсфáрмá послѣдно то ѣ вьсегдá, ѣ на нѣгово мѣсто да се полáга о-то н. п. свá-

- (i) Назначѣ зашчѣ нѣкои ѣдинслбъжни именá, когáто се произнѣсатъ сьз члѣнатъ, снѣматъ ѡксѣята ѡтъ пѣрвыятъ слбъгъ, ѣ тѣратъ ѡ на втѣорѣятъ кѡй то се произвѣди ѡтъ члѣнатъ, като н. п. стрáхъ, стрáхѣ, свѣтъ, свѣтѣ, прáхъ, прáхѣ, грáдъ, грáдѣ, грѣхъ, грѣхѣ, оумъ, оумѣ, ѣ дрѣгннѣ такѣва. Кѡй то ѣ сoсз атъ члѣнъ, пáки товá ѣсто то стрáдатъ, н. п. стрáхѣтъ, свѣтѣтъ, прáхѣтъ, грáдѣтъ, оумѣтъ, вѣлкѣтъ. Тáко ѣ сoсз члѣнъ а. стрáхѣ, свѣтѣ, прáхѣ, родá (то ѣсть родѣ, кáквѣто щѣ стѡй оу Слáвѣнскѡто ѣкáнгелѣ „кнѣгá тá народá Исѣса Хрѣстá“) ѣ за рáди тáмá ѡксѣя щѣ не стѡй на мѣстѣто си стрáдá ѣ члѣно на ѣтъ, ѣ ѡ, но не знáмъ зашчѣ тáко бѣва, нѣкá мѣсли ксáкъ. Но нѣгли зашчѣ нѣкои ѡтъ нѣхъ вьз Слáвѣнскѣй родит. падѣжь снѣматъ ѡксѣята на кончáемѣятъ слбъгъ, като н. п. грѣхъ, грѣхѣ, а нѣ грѣха, оумъ, оумѣ, ѣ дрѣгннѣ.

тѣю, крѣткію, высѣкію, и проч. а не скатійю, крѣткію, высѣкію. Защо когато се напише името цѣло каквѣ то цѣси стѣи кх Олабѣнско то, то тогѣка си има сокершенѣх вѣгѣтвенѣх членѣх кх сѣбе (защо то сичкѣте прилагателни именѣ кх Олабѣнскіаѣх ѣзѣкѣх кога стоѣтѣ безѣ оѣсѣченіемѣх кх саѣко то, имѣтѣ непрѣмѣнно тѣа ѣста та сила, цѣо ѣ имѣтѣ Грѣчески те прилагателни сѣ членѣтѣ зѣедно, а когато са оѣсѣчени тогѣка держѣтѣ мѣсто за безчленни Грѣчески. Като н. п. скатій ѣ *ѣуіос*, свѣтѣ *ѣуіос*. Блаженниѣ ѣ *махіаріос*, блаженѣ *махіаріос*. Каквѣ то цѣо скидѣтелствѣватѣ и сѣдѣющѣ те примѣри. *махіаріос ѣнѣр*, оѣ насѣ стѣи блаженѣ мѣжѣ, а не блаженниѣ мѣжѣ. *ѣуіос*, *ѣуіос*, *ѣуіос кѣріос саваѣѣ*. а не скатій, свѣтій, и проч.) и кога нѣжда да се прѣтѣра ѣще ѣдѣнѣх членѣх, илѣ за да стѣне ѣдѣнѣх Болгарски, а дрѣги Олабѣнски; тѣко за ѣменѣтелныѣтѣ падѣжѣ на-сѣществѣтелни те и прилагателны те именѣ мѣжескаго рѣда. и за родѣтелныѣтѣ и дѣтелныѣтѣ (к) трѣбѣка да знаѣме,

- (к) На нѣкои мѣста ѣко вѣхѣме оѣпотреблѣвали чѣстыѣтѣ Славѣнски дѣтелѣнѣ падѣжѣ, много бы былѣ сладѣстно и прѣѣтно дѣло, като н. п. кх

защо ѓни несе различаватъ съ друго нищо-
 ѓтъ именителниятъ и ѓтъ винителниятъ ток-
 мо съ частицата на (коѓто въ тѓмъ слѹчай-
 не ѓ предѓгъ, но почти слѹжи родителенъ и
 дателенъ, като що сѓ оу Грѣцѹте τῶ, и τῶ)
 н. п. въ нарицателните съществителни име-
 на именит. градъ-градѓ. родит. и дат. на
 градѓ. Тако и въ други те на-мѓньо, на-ца-
 ро, на райо, и проч. И въ прилагателните
 кога самостоятелно се полагаѹтъ въ слово то

сѓбственни те имена кога самѓ стоѹтъ, или се
 сопрѓгаѹтъ съ нарицателните, и въ други слѹ-
 чай. Предѓдѓха го Лѹкѹргъ, (вм. на Лѹкѹрга) да
 го покаже каквѓ то тѓй знаѓ. Предѓде го царѓ
 Іоѓннѹ. Предѓдего мѓстномѹ князю. Слава бѓ-
 гѹ. Мблеше се Бѓгѹ. Кога то ходѓ да се поклѓ-
 ни живѓнѓсномѹ Грѓбѹ Госпѓднѹ. Бѓгъ ѓ сотво-
 рѓлъ человекѹ по ѓбразѹ свѓсмѹ и по подобѓю.
 И въ писмѹта. "Отдѓтѓса кѹрз Іоѓннѹ. Да вѓр-
 чѓтѓса кѹрз Димѓтрѓю. Благѓрѓдномѹ и почтѓн-
 номѹ. Высокѓпреосвѓщеннѓйшемѹ: и други та-
 кѓва тѓтли. Не ѓ излишно да назначиме за-
 що прѓстыю ѓзѓкъ ѓ сохранилъ и творителни
 падежи, като, ѓстанѓ съ Бѓгомъ. Да ѓ съ Бѓ-
 гомъ. Съ Бѓгомъ и со здравѓе. Рѓдомъ ѓ Грѓкъ.
 Болгаринъ рѓдомъ. Нѓгли и въ други нѓкои. Но
 и родителенъ чѓстъ да се сѹнетреблѹва нѓкаде
 дѓврѓ бы былѓ!

и и со съществителни те се сопрягаватъ, н. на Българскіо, на Олавенскіо, на высокіо, нискіо. Или на Българскіо народъ, на Олавенскіо языкъ, на высокіо домъ, на нискіо дръ, и проч. Но каква въ благодать и сладость имало, ако вѣхмѣ полагами истинатъ лавенски родителенъ падѣжъ безъ никакво ремѣненіе, когато съществително то име, а напаче собственно то сопряжено съ прилагателно то, сікой може да биди отъ слѣдующи те прилѣри. Памятьта на-свѣтаго Григоріа, мѣсто на-свѣти Григоріа. Прѣпокиди те на-свѣтаго Іоанна Златоустаго, вл. на-свѣти Іоаннъ Златоустъ. Повеѣніе то на-высокаго и державнѣйшаго нашего царя, вл. на-высокіо царь. Владостьта на-Олавенскаго языка. Крѣпостьта, или ѣкостьта на-Българскаго народа. Искусство то на-Россійскаго вѣнства, и въ другі такива случан. (Иного въ было добро ако вѣхмѣ послѣдовали томъ прилѣри). Я като са слѣдующи те, покрѣво на-высокіо домъ. Нозѣ те на-нискіо дръ, и проч. Така да се произносатъ подобро въ было, неже ли покрѣво на-высокаго дома, краката на-нискаго дръ, и проч.

За именителныатъ, родителныатъ, и дѣтелныатъ падѣжи доказасе отъ части како

мѡжатъ да се начертáватъ. Но да речéме ѡ за винителнѡятъ мáло нéщо. Винителенъ какъ бѡто се показýва ѡтъ престолюдно то произношенíе нéмаме разлйченъ ѡтъ именителнѡятъ. Но тѡй ѡ истый ѡ родителенъ, ѡ дáтеленъ, ѡ винителенъ, ѡ творителенъ, ѡ сказáтеленъ, какъ бѡто се вйди, ѡтъ слéдýющихъ те примѣри.

Дойдe единъ страненъ человекъ.	имен.	} ВЪЗУМАМЪ ЗА НОСЪ ПРѢДЪ РАЗУМЪ.
Оумрело дe гe на единъ человекъ.	родит.	
Дáдохме милостыню на единъ человекъ.	дáтелн.	
Оубили вчера на полe то единъ человекъ.	винит.	
Ставилъ се на пѣтатъ съ единъ человекъ.	творит.	
Разговараме за единъ стран. человекъ.	сказат.	

Дойдe си вчера ѡтъ пѣтатъ человекъ.	имен.	} СЪ ЧЛѢНЪ ЗА ОПРЕДѢЛЕНЪ РАЗУМЪ.
Кѣща та на человекъ.	рѡдит.	
Дáдоха милостыню на человекъ.	дáтелн.	
Вчера доведоха человекъ.	винит.	
Разговарáхме се доволно съ съ человекъ.	сказат.	
Приказýваме за человекъ.	творит.	

(Тáко ѡ ако бы съ съ дрýги нéкой членъ былъ.) ѡ мѡже да се прозýмeва въ слѡбо то тѡкмо ѡтъхъ разуматъ. Кáто н. п. оубили вчера на полe то единъ страненъ человекъ, *εφόνευσαν χθες εις τον κάμπου ένα ξένου ανθρωπου.* Но товá мѡчно мѡже да прозýмeе единъ закончáленъ оученикъ, зацѡ то докдe не прозýмeе койса глаголи преходителни кой нй, не цѣ да мѡже ѡтнйодъ да впецáти

ПОНАТІЕТО НА-ИМЕНІТЕЛНЫЯ И НА-КНИНІТЕЛНЫЯ ПАДѢЖЬ. ПОНЕЖЕ ТОКА, ДОИДЕ ЪДИНЪ ЧЕЛОВѢКЪ, И ОУВѢХА ЪДИНЪ ЧЕЛОВѢКЪ, ТОКМО ОТЪ ДВА ТА ПРЯИДУЩИ ГЛАГОЛИ, ДОИДЕ И ОУВѢХА МОЖЕ ДА СЕ РАЗЛИЧАВА КНИНІТЕЛНЫО СЪТЪ ИМЕНІТЕЛНЫЯТЪ. Но колко ѣ мѣчно докле да докаже некой дѣйствието на-преходѣтелни те глаголи на едно малолѣтно дѣтѣ, на коѣто мѣчно може да се докаже и що ѣ глаголаз. И ако бы имали падѣжитѣ различни ѡкончанїа като Грѣчески те *ἀνθρωπος, ἀνθρώπῃ, ἀνθρώπῳ, ἀνθρώπου, ἀνθρώπε*. Или поне като Славѣнски те, *человѣкъ, человекъ, человекѣ, человекѣмъ, человекѣтъ*. Они бы сами возвѣждали вниманїето на-любопытныа дѣхъ человекѣски, или сами со себе бы доказѣвали, и кыкали като *соъз некой глаасъ, человекъ (ѣзъ салъз именит.) человекъ (ѣзъ родител. зашо то се ѡкончавамъ не на з но на а.) человекѣ (ѣзъ дѣтеленъ, зашо имамъ на крайатъ ѣ) человекъ (ѣзъ книнѣтеленъ, ако и да самъ подѡбенъ съ родителныатъ) человекѣ (ѣзъ звѣтеленъ, зашо кто се промѣнака на чѣ) человекѣмъ (ѣзъ творѣтеленъ) человекѣтъ (ѣзъ сказѣтеленъ). И сѣтъ тїа различни ѡкончанїа не ѡщѣтителано се наѣчѣва дѣтѣто, не токмо на различни те падѣ-*

жи, но ѝ на различното знаменобаніе на-рѣ-
зѣматъ. Иѣ прочее въ неопредѣленныя
рѣзѣмъ, сѣрѣчь когѣто се произносаѣтъ ѝме-
наѣта безчленно, понеже неѣмаме различни ѡ-
кончаніѣ въ падежиѣте, неѣма нищо да чѣни-
ме тогѣва, ѝ трѣѣѣва да подклонаѣваме своѣ-
та въѣ ѝ неѣболею поѣдъ неизбѣжнаѣта нѣжда.
Но когѣто се произносаѣтъ съ членовеѣте за ѡ-
предѣленъ рѣзѣмъ, защо върѣмъ тогѣва да
не ѡблегчѣме (ѡблѣсниме) знаменобаніеѣто на-
рѣзѣматъ въ слѣбоѣто; като н. п. въ сѣдѣ-
ющѣй примѣръ, съ ѡдинъ ѝли съ дрѣгѣѣтъ
членъ. Какѣо се ѝменѣва тоѣа живѣотно по-
пытѣ, стражаѣтъ, ѝли попыѣтъ стражо. Коѣто
стражаѣтъ ѝ стражо въ тоѣй слѣчай: неѣе поз-
наѣватъ ѝменѣтели ли са ѝли винѣтели, за-
що мѣжатъ да содержаѣватъ ѝ двѣѣта рѣзѣмъ,
вѣжда ѡтъ Грѣческоѣто. *Πῶς ὀνομάζεται τῆ-
το τὸ ζῶον; ἠρώτησεν ὁ φύλαξ.* Именит.
Коѣто не ѣ, ѣ истинный рѣзѣмъ ѣ сѣдѣ-
ющѣй. *Πῶς ὀνομάζεται τῆτο τὸ ἐράσιμον
ζῶον; ἠρώτησε τὸν φύλακα.* И понеже въ-
говрѣменно ни се предстаѣлаѣѣватъ трѣ членове
различни въ мѣжескіѣтъ рѣдъ въ ѡдинствен-
ноѣто число, ѣ ѝ трѣѣте рѣѣно ѡѣпотребѣте-
ни въ Болгаріѣѣта, мѣне ми се чѣни да ѣ до-
врѣо да се распоѣожатъ тѣѣ трѣѣте членове, ка-

то що сѧ рѧвно оу̀потреви́тели кз трѧ раз-
 аичны паде́жи, ѡ да се оу̀потрева́ватз кз
 пишешылатз ѡзыкъ, кой то бѣзз всѧкаго со-
 мнѣнїѧ ще ни сѧбжатз за по́годело ѡзменѣ-
 нїе кз рѧзвѣлатз, ѡ защо да се некоспѧлазѣ-
 вѧме ѡтз нѡхз; ѡ всѧкомѣ ще да бѣде оу̀-
 гѧбно, защо то се неѣничтожа́ва на-никого
 помѣстныо членз, но сз тоѧ тѧкмо разлѡ-
 чїе, защо ѣдѡнз ще се оу̀потрева́ва кз ѡме-
 нѡи́телилатз паде́жз, ѧ дрѡгз кз кинѡи́тели-
 латз, ѧ трѣтїѡ кз родѡи́телилатз. ѡ ко́акото
 за настоѡща та Граммѡтѡка, ѡзк, каккѡ то
 що бѡди сѧкои, оу̀потреви́хз кз ѡменѡи́тели-
 латз о, като нѡѡ приѡскренз ѡ прѡвѡленз, ѡ
 ѡтз ѡменѡи́телилатз паде́жз ѡтз лѣстоѡлѡнїе то
 ѡнз (ѡлѡ ѡтз Грѣчес. ѡ) произшѡеѧз, каккѡ
 то що се доказѧ прострѡнно ѡ кѣрно на стран.
 43. ѧ ѧ, ѡ лтз, като що сѧ ѡтз кѡсвенныте
 паде́жи Слабѣнски произшѡѡѡ, ѧ, оу̀потреви́хз
 кз родѡи́телилатз, ѡкоже прилѡчно ѣсть, ѧ
 лтз кз кинѡи́телилатз ѡ кз дѡтелилатз. ѡ
 като зѡлѡхз тѡѡ трѡ разлѡчны членѡ, когѡ
 трѣвѣва да прѡведѡлѡз сѧѣдѡющеѡ ѡтз Грѣче-
 ски на Бѡлгарски, πὼς ὀνομάζεται τὸ το
 ἐράσιμον ζῶον; ἠρώτησεν τὸν φύλακα.
 Такѡ го прѡвѡдилѡз. Каккѡ се ѡменѡѡа тоѧ
 люкѣзно жикѡтно; попытѡ стрѡжатз. Каккѡ

то ѱ цо го ѱмамз превѣдено во взаимноу-
чїтеалны те (αλληλοδιδακτικески те) тѣбанцы
ѱ слѣдѣюще, така. *Πῶς ὀνομάζεται τὸ
τὸ ἐράσιμιον ζῶον; ἠρώτησεν ὁ φύλαξ.* Как
кѡ се ѱменѣва токѡ любѣзно живѡтно; попы-
тѡ стрѡжо. ѱ проч. ѱ тако бз мѣжескаго ро-
да ѱменѡ ссчз о-то ѡтличѣбалмз ѱменїте-
алнмз падѣжъ ѡтз дрѣгїте, ѡ ссчз а, родї-
телнмз (а) ѡтз дѡтелнмз ѱ ѡтз кнїнї

(а) Понѣже на дрѣго мѣсто (то ѣсть бз пѣрво-
прїмѣчанїе, ѱ зрї тамз) рѣкѡхз, зацѡ родїте-
ално падѣжъ кз. бездѡшны ге кѣпї рѡкнз ѣ сз
дѡтелнмз, ѡ тѡкмо кз ѡдѡшкленны ге ѡкнчѡ-
кесе на а. Бз такїка слѡчан, за да се разли-
чѡка родїтелно ѡтз дѡтелнмз, ѡ некѡгашз,
ѱ ѡтз кнїнїтелнмз, когѡто стѡї сз предѡгз
на, сѡпотребїхз го сѣкаде сз чертїца (прѡчїца)
междѡ частїцата на, ѱ междѡ ѱмето. Като
н. п. *ἔχεινο τὸ μέρος τῆ βραυῆ, ὅπῃ ἀνατέλλει
ὁ ἥλιος, ὀνομάζεται ἀνατολή.* Онѡм стра-
нѡ на-небѡто, дѣго ѱзгрѣва сѡлнце-то, ѱменѣва
се востѡкз. Токѡ когѡсе речѡ ѱ, така пѡ Грѣче-
ски, *ἔχεινο τὸ μέρος εἰς τὸν βραυὸν, ὅπῃ
ἀνατέλλει,* ѱ проч. сѡ нѡсз пѡкї ѱсто тако се
прекѡдї, ѡнѡм странѡ на небѡто, ѱ проч. ѱ пѣр-
во-то ѱ второ-то, на небѡто, не мѡже прѡчѡе да се
раздѡмѣе, ксѡ ѣ τῆ βραυῆ, ксѡ εἰς τὸν βραυὸν.
За говѡ сѡпотребїхз тѡм чертїца сѣкаде да сз

ишлатъ отъ други те. Въ мъжескіатъ про-
рѣдъ не остава ни бдинъ падѣжъ да со-
да съ други, и да се не распознава, защо
ишнит. Има членъ о. родит. междъ части-
та на, чертица. Дѣтелно ѿма на, бѣзъ
ртѣ. Винит. само атъ, ѿ на нѣма, по ко-
се различѣва отъ дѣтелшлатъ. Зѣтелн.
вгдѣ ѿ различенъ. Тако и въ множеств.
вгдѣ. Именително се различѣва съ съ прабо-
исаніе то, зашто се вгдѣ пише съ и. ѿ
ишнит, (дѣкато обѣче се прійма ѿ) съ ѿ.
одит. съ чертица та. Дѣтел. съ на. Зѣтелн.
тъ рѣзѣматъ. ѿ въ други те дѣ та рѣда,
като оупотребихъ чертица та въ родит.)
стѣва токъмо винит. и зѣтел. да се разли-
чатъ по рѣзѣмъ отъ ишнит. (м). Това ѿ

познава родително падѣжъ да не произвѣди
сомнѣніе въ рѣзѣматъ. Но виждѣ ѿ други ѿ-
динъ родит. падѣжъ въ к. Анастасовото цѣто-
обраніе. На стран. ѿ. рѣдъ 10. „Дѣмата тѣи-
зи братѣа принѣсли Бѣгъ жѣртѣа, сирѣчь, Кѣинъ
ѿ плодовѣти на землѣа та“ то ѣсть *ἀπὸ τῆς
καρπῆς τῆς γῆς*. Това ѿ могло да се превѣде
ѿ тако, отъ земні те плодове, за да ѿбѣгне-
ме отъ тоа родит. падѣжъ.

(м) Членове те ѿли са отъ други нѣкой ѿзыкъ по
подражанію пріати, ѿли отъ исти те Славѣнски

прочее моето мнѣніе за сичките принаблѣно мнѣніе токмо, а не непременно опредѣніе, (защото другъ може да разсѣждава добре кѣрпите, и може да изложи и тѣхъ въ мнѣніе.) а когато и другъ изложи своите мнѣнія, и покажесе друго по доволно и по основателно, готѣвъ самъ и азъ да поклонимъ шѣта си подъ правдата (но подъ само мнѣніето) и да послабѣваме доброто и попракото. (н)

мѣстоимѣніа претворѣни (какѣто що изложи въ предварѣвшемъ пространно скѣто отѣмъ мнѣніе), какѣо были да были, по настоящемъ прили са въ изыкатъ такѣва естество да са чинове, непременно като що са на Грѣцките нѣните, а не мѣстоимѣніа. За то и мы трѣбѣ да ги имаме и оупотребяваме като за членове, а не ни за мѣстоимѣніа, ни за частицы.

(н) Отъ осемъ тѣ части слѣва що ги има майка Славѣнскій изыкъ, на Болгарскіатъ не достаетъ едина, сир. причастіето, защото го нема. зри отѣмъ въ 27. примѣч.) а вмѣсто него и другъ едина, членатъ, що то ѿ нема Славѣнскій и быкатъ паки осемъ части слѣва и въ Болгарскіатъ: Христіаки Пѣвловичъ, притворилъ е причастіе въ Болгарскіатъ изыкъ; не оупотребити но, но за нѣжда измѣшлено по подражанію і Славѣнските причастіа, какѣто що се види и

Часть пространна за правописанието, и
 раздѣленіе на-писменѣта, и друго що се о-
 шикновенно оупотребляватъ въ секомъ грам-
 матика като н. п. изясненіа на-секомъ часть
 слова, раздѣленіа, подраздѣленіа, параграфы,
 ѣрко, второ, трето, и проч. (Който са по
 много должностъ на-оучители те, нежели на-

но въ арифметика та мѣ, надписанието тѣкъ „кѣи-
 „то и на свѣтъ сегѣ перко издака ѿ, писани.
 „земѣе отъ любовчѣнныте единорѣдны, и на
 „стран. 4. рѣдъ 4. „начнав ѣт десната стра-
 „на и дав секомъ чинѣ по три цифры,, и на
 „стран. 57. рѣдъ 2. имающи еднакви знаменѣ-
 „тели“ и на стран. 111. рѣдъ 3. тѣривъ сиска
 „число на върхъ а“ и послѣ рѣдъ 9. и скачамъ
 „отъ върхъ на върхъ,, и на стран. 112. рѣдъ 21.
 „притѣривъ и недѣли те,, и на стран. 113 рѣдъ
 „8. „после извадивъ изъ 12л.“ и други многи
 такива примѣри може секои да види изъ неѣ. Но
 азъ не можехъ да се согласимъ да послѣжимъ часть
 слова въ изыкатъ, коѣто нитѣ изъ престоѣднито
 произношеніе се оупотреблява на сегашно то крѣме,
 нитѣ другъ некой списатель ѿ ѣ оупотребилъ. При-
 чѣстие то да имаме въ изыкатъ, ако не въ гла-
 големыатъ, поне въ пишемыатъ, секои знае кѣлко
 ѣ доврѣ и потребно. Но ако послѣдватъ и другъ
 некои повыши отъ мене тѣа Христіакиевъ
 примѣръ, и привнесатъ тѣва подражѣтелно и
 притворено причѣстие въ своите списаниа и

прочее моето мнѣніе за сѣчки те призабѣжи
но мнѣніе токмо, а не непреобжнѣо опредѣ-
ніе, (защото дръги може да разсѣждае и
добре кеѣри те, и може да изабжи и тоу
бро мнѣніе.) а когато и дръги изабжат
свой те мнѣніа, и покажесе дръго подовѣ
и по основателно, готѣв самъ и азъ да по-
клонимъ шѣ та си подъ правдата (но и
подъ само мнѣніе то) и да посѣбдѣкамъ и
доброто и попракото. (н)

мѣстоимѣніа претворѣни (какѣте що изложихъ
въ предварѣшиемъ пространно скѣто стѣмъ мнѣ-
ніе), какѣо были да были, по настоящѣмъ при-
ли са въ изыкатъ такѣва естество да са ча-
нове, непременно като що са на Грецы те ни
ните, а не мѣстоимѣніа. За то и мы трѣвѣ
да ги имаме и оупотреблѣваме като за член-
ве, а не ни за мѣстоимѣніа, ни за частицы.

(н) Отъ осмь те части слѣва що ги има майкатъ
Славѣнскій изыкъ, на Болгарскіатъ не достаѣтъ
ѣдина, сир. причастіе то, защото го нема. (зрѣ
стѣмъ въ 27. примѣч.) а вмѣсто него имъ
дрѣга ѣдна, членатъ, що то а нема Славѣнскій
и быкатъ паки осмь части слѣва и въ Болгар-
скіатъ: Христаки Павловичъ, притворилъ ѣ при-
частіе въ Болгарскіатъ изыкъ; не оупотребитѣ
но, но за нѣжда измѣшлено по подражанію на
Славѣнскі те причастіа, какѣто що се види въ

Часть пространна за правописанието, и раздѣленіе на-писменѣта, и дрѣго що се обикновенно оупотребляватъ въ секомъ грамматика като н. п. изясненіа на-секомъ часть слова, раздѣленіа, подраздѣленіа, параграфы, перко, второ, трето, и проч. (Който са по много должностъ на-оучители те, нежели на-

но въ Ариѣметика та мѣ, надписанието тако „кѣи-то и на свѣтъ сегѣ перко издава ѿ, поможъ „земѣвъ ѣтъ любозчѣнны те ѣдинокрѣдны, и на „стран. 4. рѣдъ 4. „начнав ѣтъ дѣсна та стра- „на и дав секомъ чинѣ по три цифры, и на „стран. 57. рѣдъ 2. имающи ѣднѣквы знамена- „тели“ и на стран. 111. рѣдъ 3. тѣривъ сновѣ „число на вѣрхъ а“ и пободо рѣдъ 9. и скачѣмъ „ѣтъ вѣрхъ на вѣрхъ, и на стран. 112. рѣдъ 21. „притѣривъ и недѣли те, и на стран. 113 рѣдъ „8. „после извадивъ изъ 181.“ и дрѣги многи такива примѣри мѣже секой да киди въ нѣмъ. Но ѿзъ не можѣмъ да се согласимъ да полѣжимъ часть слова въ ѣзыкатъ, коѣто нитѣ въ простолодно то произношеніе се оупотреблява на сегѣшно то време, нитѣ дрѣгъ нѣкой списѣтель ѿ ѣ оупотребилъ. Причастіе то да имаме въ ѣзыкатъ, ѣко нѣ въ глаголыятъ, понѣ въ пишемыятъ, секой знаѣ кѣлко ѣ доврѣдъ и потребно. Но ѣко послѣдѣватъ и дрѣги нѣкои побыши ѣтъ мѣне тоѣ Хриѣтѣкиѣвъ примѣръ, и привнесѣтъ всѣѣ подражѣтелно и притѣврѣно причастіе въ свой те списѣніа и въ

грамматика та) не изложихъ за две причини: първо, защото настоящее мое състояние не допуща ми да се простирамъ помного, а второ, защото взаимноучително то оучение предиде предъ грамматиката, и разумѣвасе защо тамо получаватъ новоначални те доволно понатие за писмената, и за раздѣленіето

грамматиките (какво то що сочинѣва современно и словесный курсъ Анастасъ Стоѣнскичъ една грамматика да издаде скбро на Българскитъ ѣзыкъ) може по времени да се опредѣли и приложи и тамъ часть грамматическа въ грамматиките, и да остане за послѣдородныте. Какото за причастіята що присъхъдатъ отъ чисти Славенски глаголи, каквото и нѣхъ що е оупотребявалъ Христѣки въ Ѣридметиката ся, като окончавѣюща, начинающъ, стоѣщъ, скачѣщъ, и на а, полагаа, собираа, претворѣа, и дрѣги такива, доброд е да ги оупотребявамъ. И азъ съблѣвамъ защо, макаръ и да не позволяхъ тамъ часть въ грамматиката си, ще да ги оупотребявамъ секаде, дѣкато е нѣжда нѣли бы, и дрѣги нѣкои подражали нашѣатъ със Христѣки примѣръ, и ковело бы се по време и причастіето то правилно въ пишемѣатъ ѣзыкѣ, нѣгли и въ глаголемѣатъ, за да избѣгнеме стѣ неприятностьта, и отъ многообикалѣтелно то писванѣ и говорѣнѣ.

имъ, и за просодїа та (гласоудареніе то), и за дрѣги потребни що се касатъ до тѣхъ часть грамматическа. И при томъ и правописаніето на - Българскїа ѣзыкъ видесе да ѣ весьма кратко и мало, що то мѡжатъ неконачалните почти съ едно токло обыкновеніе и оупотребленіе на-склоненїа та, да научатъ да правописатъ. За то и ѣзложїхъ токло коренныте рѣчи щосе пишатъ съ ѡ, и дрѣги понуждени правѣнца. За ѣстыте двѣ причїны оставїхъ и сочиненїето (конечната часть грамматическа, Оунтаѣсъ) понеже настоящата грамматїка не обѣщавѣ совершена грамматїка, но токло едины опытъ на Българската грамматїка. И ако прїиме добръ оупспѣхъ, мѡже втори пѣть и да се допѡли и поправки. Грамматическите рѣчи оставїхъ какѡто що са въ Славѣнскїи те грамматїки вѣсъ да ги превѡдимъ и толкѡвалъ на прѡсто (какѡто що мыслатъ некои), за многи слабѡбны причїны. Защѡ, какѡ, илїи за коѡ причїна да променимъ падѣжъ, илїи склоненїе, илїи нарѣчїе, илїи мѣстоименїе; и проч.

Въ прочемъ ѣзъ ѣмахъ неизбежна должность да се потрѡдимъ по възмѡжности мѡей да ѣзложимъ настоящїи те грамматически

пράвила, собра́въ ѿтъ разлі́чны но́вы и кѣт-
 хи Славі́нски грамма́тїки, за да мо́жатъ на-
 ши́те ѣдинопле́мнни да разумѣ́атъ пѣрво
 на сво́ятъ приро́дннй ѣзы́къ що ѣ грамма́-
 тїка, и да се ѡпозна́атъ и содрѣ́жатъ съ мѣ-
 зы́те, какѡ́ то що пра́ватъ сїчки́те наро́ди
 на сегашно́то вре́ме. и́ потѡ́мъ да постѣпу́-
 ватъ ко и́зѣченїе́ и на-чѣ́жди ѣзы́цы, кої́то
 тогѡ́ва ле́сно се наѣ́чѣватъ, кога́то разпозна́е
 не́кой пѣрво на сво́ятъ ѣзы́къ пра́вила та,
 сир. ѡно́ва хѣдо́жество, съ коѣ́то се ле́сно и
 ѡсно́вателно оу́чи се́кой ѣзы́къ. и́ кѣ, ѡ лю-
 бе́зній ѣдинопле́мнни Бѡга́ри, прїи́мїте ма́-
 лы́й се́й мо́й трѣ́дъ со оу́се́рдїемъ, и подра-
 жа́йте дрѣ́ги́те наро́ди къ наѣ́ки́те. За да
 ѡво́дрїте и моѣ́то, и на-дрѣ́ги́те на́ши ѣди-
 нопле́мнни сочи́нїтели́ и списа́тели оу́се́рдїе́,
 да се про́стре и на дрѣ́ги́ поле́зны́ и потре́-
 ны́ за на́шіатъ ро́дъ списа́нїа́ и преко́ди.
 Стї́га ке́ке да се ѡбно́си на́ше то́ и́ме Бѡ-
 гарско́ съ вели́ко поноше́нїе посі́чки́те наро́ди.
 Какѡ́то що гово́ри и сочи́нїтельо́ на-житї́-
 то на-ска́таго Іа́ксіа́ чело́вѣка́ Бѡжі́а, къ
 предислѡ́біе́то. „Сїчки́ наро́ди Славі́нскаго
 „потѡ́мства, днѣсь въ цѣ́ла Ѣвро́па и къ сла-
 „во́ и къ дѣ́ло́ са сла́бни, кромѣ́ вѣ́сь Бѡ-
 „гаровъ, кої́то сте со вѣ́е назѡ́дъ ѡстанѡ́ди.“

Не ѣ ли койстиннѹ великѹ стыдѹ нѣмѹ да о-
станеме нѣ нѣи назѣдѹ; нѣ ѡтѹ дрѹга нѣком
возвранѣтѣна причѣна, но тѡкмо ѡтѹ нѣше
то нѣлюбѡвѣнѣе. Бѣ тоѹ нѣсто то вѣдѣнѣе,
нѣ пѡдѹ тоѹ нѣго жикѣатѹ нѣ Грѣцѹте, зашѡ
да не придѡвѣваме нѣ нѣе тоѹ оѹчѣнѣе на
сѡнѣатѹ природнѣи нѣзыкѹ бѣз нѣше то си ѡ-
тѣчѣство, коѣто придѡвѣкатѹ ѡнѣи; кой ни
возвранѣка; до коѹдѣ заблѡждѣнѣе! До коѹдѣ
нѣжѣство! До коѹдѣ сѡнѣ глѡбѡкѣи! Ѳтѣ-
га тѡлкоѹ спѡвѣнѣе, шѡ ѣ спѡвѣла нѣша та
Бѡлгарѣа добѡлни бѣкоѹе. Ѳвѡдѣтѣсе понѣ
ѡтѹ тѹка на тѣмѹ. Подражѣйте бѣи добѣрнѣи
примѣрѹ на-тѣа родѡлюбѣцы шѡ настоѡбатѹ
за просѣщѣнѣе то сѡнѣхѹ ѣдиноплѣмѣннѣхѹ,
нѣ приѣжѣбатѹ за напѣчатѣнѣе то на-потрѣб-
нѣте кнѣиѹ, сѣз кой то трѣбѡѹа да бѡде на-
чѣло то. Тѣхно то намѣренѣе не ѣ да се оѹ-
стрѡн тѡкмо ѣднѡ оѹчѣилицѣе, нѣ да се внѣсѣ
оѹчѣнѣе то тѡкмо бѣз нѣхно то ѡтѣчѣство, но
нѣматѹ велико любѡрѡдѣе да се распрѡстрѣ нѣ
по сѣчка та Бѡлгарѣа тоѹдѣ добрѡ дѣло. За-
то нѣ нѣздѡбатѹ на свѣтѹ пѣрѡ вѣаннѡѹчѣ-
тѣанѣте тѡвѣлицѹ, кой то оѹпотрѣвѡлѡѹа днѣсь
сѣчка почтѣи Ѳвѡрѡпа, нѣ сѣчка Грѣцѣа, потѡмѹ
нѣ настоѡшѣта, граммѡтѣка, а слѣдѡватѣлно
нѣ дрѹги потрѣбнѣи кнѣиѹ. Вѡистиннѹ нѣхна-

ТА ПАМАТЬ ЦЕ ДА ОСТАНЕ БЕЗСМЕРТНА КЪ НА-
ШИ ТЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛИ, ЗАЩОТО БЫВАТЪ КИ-
НОВНИ И ПРЕВОДИТЕЛИ НА-ТОКА ДОБРО И СКА-
ТО ДѢЛО.

ЗДРАВСТВУЙТЕ.

1834. Августъ 20.

Граммати́ка Болга̀рска.

ЧАСТЬ ПЕРВАА.

За е́тѣмологїа та и́ли хѣдожносло́-
вїе то.

ВСТУПАЕНІЕ.

Е́тѣмологїа єсть нау́ка, ко́му то ны оу́чи
да позна́ваме разлічїа та на-рѣчі́е те, и бѣднѣ
отъ дрѣ́га прѣ́ко да ги раздѣла́ваме, и се́-
ком на ско́му та и́ часть съ разсѣ́жденїе да
о́тнѣсиме.

Глава Пѣрваа

За ча́сти те на-сло́во то.

Ча́сти на-сло́во то въ Ола́кеновбѣлгарскїа́тъ
и́зыкъ са ѡ́семь.

СКЛАНАЕМЫ.	{	ИМА, ЧАЕНЪ, — МѢСТОИМЕНІЕ, ГЛАГОЛЪ.
НЕСКЛАНАЕМЫ.	{	НАРѢЧІЕ, ПРЕДЛОГЪ, СОЮЗЪ, МЕЖДУМЕТІЕ.

ЗА ИМЕТО.

ПОСЛѢДВЪКАТЪ НА ИМЕТО ПѢТЬ. РОДЪ, ВѢДЪ,
НАЧЕРТАНІЕ, ЧИСЛО, И ПАДѢЖЬ.

РОДОВЪ СЯ ТРИ. { МУЖЕСКИ, ЧЕЛОВѢКЪ (ДОБРЪ)
 { ЖЕНСКИ, ЖЕНА — (ДОБРА)
 { СРЕДЕНЪ, ДѢТЕ — (ДОБРО)

ВѢДИ ДВѢ. { ПЕРООБРАЗЕНЪ ДРЕКО.
 { ПРОИЗВОДЕНЪ ДРЕБАНЪ (ДЪРВЕНЪ).

НАЧЕРТ. ДВѢ. { ПРОСТО СЛѢВЕНЪ.
 { СЛОЖЕННО ПРОСЛѢВЕНЪ.

ЧИСЛА ДВѢ. { ѢДИНСТВЕННО ЧЕЛОВѢКЪ.
 { МНОЖЕСТВЕННО ЧЕЛОВѢЦЫ.

ПАДЕЖИ ПЕТЬ. { ИМЕНІТЕЛЕНЪ.
 РОДІТЕЛЕНЪ.
 ДАТЕЛЕНЪ.
 КИНИТЕЛЕНЪ.
 ЗВАТЕЛЕНЪ.

ЗА ЧЛЕНАТЪ.

Послѣдватъ на членатъ родъ, число, и падежъ.

Число единствено.

	мѹж.	жен.	сред.
{ ИМЕНІТЕЛЕНЪ: О	{ ТА	{ ТО.	
{ РОДІТЕЛЕНЪ: А И-	{ —	{ —	
{ АИ АТЪ.	{ —	{ —	
{ ДАТЕЛЕНЪ: АТЪ.	{ —	{ —	
{ КИНИТЕЛЕНЪ: АТЪ.	{ —	{ —	

Число множественно.

{ ИМЕНІТ. ТЕ. . . { ТЕ (А).. { ТА (Б)

Тако и въ сички те падежи, каквѣ то са и въ единственното число женскій, и средній родъ.

(а) Членъ те, въ женскіатъ родъ, некои го пишатъ со съз ѣ тѣ, да различествѣва ътъ мъжескіатъ родъ, но понеже не сѣ чѣе ѣ въ нарѣдното про-

За склонѣніѣ то на-Именá та.

Олавеновбáгарска та граммáтѣка йма че
тыри тóкмо склонѣніá.

Склонѣніѣ пѣрвое.

На пѣрвото склонѣніѣ се клóнатъ сички ти
Именá мѣжески й жѣнски, кой то се óкончáватъ
на а, й а.

П р и м ѣ р и.

на-пѣрво то склонѣніѣ.

Пѣрвы й.

Числó ѣдйнственно.

и. Боекóда та. и. Бодá та.

р. на-Боекóда та. р. на-Бодá та.

изношѣніѣ, азъ го óставихъ й оупотребляхъ
какво то се произбси. Тако го ѣ оупотребля
вáлз й Христáки Пáвловичъ. А Пѣтръ Х. Бѣро
вичъ ѣ оупотребилъ й вз трѣте рбóве тѣ. А
К. Анастáсъ Стоáновичъ ти, какво то се видъ
вз цвѣтосрáніѣ то мѣ, на стран. 1. íстбріá а
„Вз пáтыятъ день (т. е. направилъ Богъ) жи
„вóтнити, й фарковáтити: сирѣчь рыбы ти й
„птѣцы ти. Вз шѣстыятъ сички ти земнѣни
„живóтни.“

(Б) Назначи защо члѣнъ та вз прилагáтелни ти
йменá срѣднаго рбда рáвенъ ѣ съ мѣжескіятъ й
жѣнскіятъ, н. п. дѣцá та, добрі те дѣцá, а нѣ
добрѣ та дѣцá.

НА КОЕБО́ДА ТА.	Д. НА БОДЛ́ ТА.
КОЕБО́ДА ТА.	Б. БОДЛ́ ТА.
КОЕБО́ДО.	З. БОДО́.

Ч И С Л О М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

БОЕБО́ДЫ ТЕ,	И. БОДЫ́ ТЕ,
НА-БОЕБО́ДЫ ТЕ,	Р. НА-БОДЫ́ ТЕ,
НА БОЕБО́ДЫ ТЕ,	Д. НА БОДЫ́ ТЕ,
БОЕБО́ДЫ ТЕ,	Б. БОДЫ́ ТЕ,
БОЕБО́ДЫ.	З. БОДЫ́.

П р и м е р ы в т о р ы й .

Ч И С Л О О Д И Н С Т В Е Н Н О .

ЗЕМЛ́А ТА,	ПУ́СТЫНА ТА,
НА-ЗЕМЛ́А ТА,	НА-ПУ́СТЫНА ТА,
НА ЗЕМЛ́А ТА,	НА ПУ́СТЫНА ТА,
ЗЕМЛ́А ТА,	ПУ́СТЫНА ТА,
ЗЕМЛ́Е.	ПУ́СТЫНЕ.

Ч И С Л О М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

ЗЕМЛ́И ТЕ,	ПУ́СТЫНИ ТЕ,
НА-ЗЕМЛ́И ТЕ,	НА-ПУ́СТЫНИ ТЕ,
НА ЗЕМЛ́И ТЕ,	НА ПУ́СТЫНИ ТЕ,
ЗЕМЛ́И ТЕ,	ПУ́СТЫНИ ТЕ,
ЗЕМЛ́И.	ПУ́СТЫНИ.

Примѣръ третій.

Число ѣдинственно.

и.	Отіхіа та,	Сѣдіа та,
р.	на-стіхіа та,	на-сѣдіа та,
д.	на-стіхіа та,	на-сѣдіа та,
к.	стіхіа та,	сѣдіа та,
з.	стіхіе.	сѣдіе.

Число множественно.

и.	Отіхіи те,	Сѣдіи те,
р.	на-стіхіи те,	на-сѣдіи те,
д.	на-стіхіи те,	на-сѣдіи те,
к.	стіхіи те,	сѣдіи те,
з.	стіхіи.	сѣдіи.

1. По первыятъ примѣръ се кабантъ са гл, велмѣжа, владыка, сатана, папа, пѣнѣца, познаница, юноша, чича, стрика, (и карски те паша, баща,) и други такыя.

„Тако и, рыба, баба, жаба, колыб глава, трава, гриба, коприба, нога, дѣлава, талига, вѣда, рѣда, жажда, йгод кожа, мрежа, грыжа, госпожа, коза, риза, рка, рѣка, мѣка, мотыка, пил, метал, жи могода, зима, мома, йма, балсама, жена, ан, рана, година, липа, рѣпа, кѣрпа, горл, крд, мѣра, сѣкира, роса, коса, каюса, закѣ

в.омѣ, мѣна, сосѣна, вѣна, каркѣра, роксандѣ
вогорѣдица, мѣрѣна, коѣ то не прѣиматѣ чаѣн

„Дрѣжина, тоѣмо вѣ ѣдинственното ч
саѣ ѣ ѣпотребително, за множественѣ ѣвѣ
рѣзѣмѣ (като ѣо вѣкаме, ѣмамѣ си вѣрн
дрѣжина, то ѣсть дрѣгарѣ), ѣ прѣима чаѣнат
та на-жѣнскѣа рѣдѣ. н. п. дрѣжина та ми
тиѣѣѣ, такоѣва ѣ ѣ, вѣратѣ та ми (такѣка
нѣган ѣ тѣа прилагѣтелни малѣѣна, мноѣн
назначѣ ѣвѣѣѣ, заѣѣ дрѣжина ѣ вѣратѣ, коѣ
тоѣе произнѣсатѣ сѣ прилагѣтелниѣ ѣме
ѣстаѣватѣ ѣдинственныѣатѣ чаѣнѣ та на-жѣ
скѣа рѣдѣ, ѣ прѣиматѣ множественныѣатѣ
на-мѣжескѣа прѣкиано, какоѣто ѣо ѣмѣ зн
чи ѣ рѣзѣмо, н. п. вѣрниѣѣ ми дрѣжина, а
вѣзниѣѣ ми вѣратѣа (вѣратѣа) коѣ то вѣ вѣ
пѣпраѣо, ѣко вѣсе реѣаѣ вѣрнаѣѣ ми дрѣж
на, любѣзнаѣѣ та ми вѣратѣа (като ѣо свиѣ
телѣѣѣѣѣ ѣ старѣаѣѣ ѣѣнѣ, коѣ то гоѣѣри
ѣинственнѣо „дрѣжинѣо вѣрнаѣѣ зѣѣѣѣѣ“) заѣ
то ѣлаѣѣнскиѣе произнѣси, вѣратѣа, ѣдинствен
но такоѣ, любѣзнаѣа моѣа вѣратѣа, за мноѣ
ствѣнѣнѣ рѣзѣмѣ, ѣ мноѣжественнѣо, любѣзнѣиѣ мо
вѣратѣѣѣ, ѣ гаѣсѣ ѣ рѣзѣмѣ множественѣнѣ.

2. По вѣѣѣѣѣатѣ примѣрѣѣ се клѣнатѣ вѣн
ѣѣна, сѣѣѣѣ, вѣѣѣѣ (коѣѣто се гоѣѣѣри по пр
ѣѣѣ ѣ вѣѣѣѣ) вѣѣѣѣ, вѣѣѣѣѣ, свиѣнѣѣ (коѣѣто ѣѣ

лАТЕЛНЫАТЪ НА НЬО, СКІНЬО, СПОРЕТЪ ПЕРВЫ-
ГЪ ПРИМѢРЪ, А НѢ СКІНЕ СПОРЕТЪ ВТОРЫАТЪ).

„ТАКО Й БЛАГОСТЫНА, ГОРДЫНА, МЫЛОСТЫ-
Ь, СКАТЫНА, (КОЕ ТО ОКОНЧАНІЕ НА ЫНА, НЕ Ъ
КО ОУПОТРЕБИТЕЛНО ВЪ ПРОБЫАТЪ ИЪЗЫКЪ, А
НѢСТО НЕГО ВЪ НѢКОИ ИМЕНА СЕ ОУПОТРЕБАЛ-
А ОКОНЧАНІЕ ТО НА Ъ, БЛАГОСТЬ, ГОРДОСТЬ,
САДОСТЬ).

„ТАКО Й ВОГИНА, БЛАХИНА, ГРЕКИНА, КНА-
ИНА, ОРЕВКИНА, РАВЫНА, Й ДРУГИ ТАКИВА.

3. ПО ТРЕТИАТЪ ПРИМѢРЪ СЕ КАОНАТЪ ИСТРО-
БМІА, ГЕОГРАФІА, КАНЦЕЛАРІА, СКІНИА, ФІЛОСО-
ІА, Й ДРУГИ ТАКИВА.

„ТАКА Й СІЧКИ ТЕ СОВЕТКЕННИ ЦОСЕ ОКОН-
АВАТЪ НА ЧІСТО, ЗАХАРИА, ИСАІА, ІЕРЕМИА, МА-
ІА, СОФІА, БОЛГАРІА, ГЕРМАНИА, ІТАЛІА, РОССІА,
ІРВІА (КОИТО НЕ ПРИМАТЪ ЧЛЕНЪ).

„ТАКА Й, ВѢТІА, МОАНИА, СКОРПИА, ШІА,
МІА (КОЕТО ПО МЕСТА СЕ ГОВОРИ ЗАМА НЕПРА-
Ъ, ИЛИ СОКРАЩЕНО ОТЪ ЗМІА ЗМА, Й ПРИЛО-
ЕНО А ЗАМА).

НА ПЕРКОТО СКАОНЕНІЕ ПРИНАДЛЕЖАТЪ Й СЛѢ-
ВЮЩИ ТЕ ИМЕНА, КОИТО СА ТОКМО ВЪ МНО-
ЕСТВЕННОТО ЧИСЛО ОУПОТРЕБИТЕЛНИ, ГАЩИ, ГРЪ-
И, (ГРЪДИ, ИЛИ ПЕРСИ ОЛАКЕНСКИ) ГЪСЛЫ, КАЕ-
И, МОЩИ, НОШКИ, НОЖИЦЫ, САНИ, (ИЛИ ШЛІ-
І) САЖДЫ. А ВРОЕНИЦЫ Й ИЪСЛЫ, ПО НЕКОИ МЕ-

ста се оупотребаваатъ и бдинственно бр
ница, йсла.

На това склонение принадлежатъ и он
нарицателни имена, щосѣ ъкончатъ въ О
кѣнското на ей, и ѣй, а по прѣсто на а, ѡ
на ѡ, и значатъ нѣкое достѣнство, н.
архїерѣа, іерѣа, фарїссѣа, саддѡкѣа, (Назорѣ
не може да се рече Назорѣа) злодѣа, прелюбо
дѣа, чародѣа, вѣсто архїерей, іерей, фарї
сѣй, саддѡкѣй, злодѣй, прелюводѣй, чародѣй
и прїиматъ членатъ на-женскїа рѣдъ, ако
да са со вѣсмъ мужески, н. п. когато до
дѣ архїерѣата (коѣто дѡмаме ѡ, владѣка та
да сѡужи лїтѡргїа. Когато дойдѣ іерѣатъ
(коѣто дѡмаме попо) да вѣнча. Когато
похваля фарїссѣата (коѣто ѣ попрако ако вѣ
се дѡмало и писѡвало, когато се похваля фарї
ссѣй) и, злодѣата не мѡсли про щѣ да п
срѣтне, но безъ размышленїе ѡтика на своѣт
злодѣанїе. И, въ старыятъ законъ повнѣка
съ каменѣе прелюводѣата, сичкитѣ тѣа сво
ретъ примѣратъ на воебѣдата и сѡдїата
ако и да са ѡнї ѡвщи рѣдъ, сїр. мѡжатъ да
са и женски и мужески, н. п. тѣй и тѣа вое
бѣда, тѣй и тѣа сѡдїа, архїерей, фарїссѣй
и іерей, не мѡжатъ никогащъ да вѡдѣт
женски рѣдъ. И злодѣй, и прелюводѣй и дрѣ

и те, прѣватъ жѣнски те заодѣица или заодѣйка, прѣлюводѣица или прѣлюводѣйка, и прочаа. Тѣа ѡвѣче мѡжатъ поправилю да е каѡнатъ на вѡро то склонѣнѣе като сѡвѣщенни те и менѡ безчлѣнню, сир. като мат. ѡ. ѣй, и ю. ѡ. ѣй, мардохѣй, и прочаа. Не прѣставалѣватъ ѡвѣче токѡ и ѡяснѣнѣе когѡто са безъ члѣнъ, когѡто прѣставалѣватъ когѡто са съ члѣнатъ (какѡ безъ ѡнъ да вѡнъ) н. п. дрѡгъ рѡзѡмъ прѣставалѣватѡ то вѡ, *ἦλθεν ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ, ὁ ἱερεὺς, καὶ, ὁ φαρισαῖος, καὶ, ὁ καιῶρος* и прочаа, а дрѡгъ, *ἦλθεν ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ, ὁ ἱερεὺς, καὶ, ὁ φαρισαῖος, καὶ, ὁ καιῶρος*, и проч. за вѡ вѡ ѡвѡжно да прѣиматъ вѡнъ члѣнъ, ѡи то мѡже да ни ѡпрѣдѣлѣва рѡзѡматъ, и да прѣставалѣва ѡновѡ що мѡслиме, та или сѣнски или мѡжески вѡнъ, не трѣвѣва да мѡиме, зашто ако вѡхмесе смѡщавали за тѡвѡ члѣнъ че ѡ жѣнски а не мѡжески рѡдъ, трѣвѣваше прѣвѣдно да се смѡтиме понапрѣдъ за вѡвѡка та, за вѡвѡда та, за пашѡта, за сѡвѡнѡ та, за вѡщѡ та, и за дрѡги таки вѡ (когѡто, сѡвѣемъ що са мѡжески, не тѡкмо, що прѣиматъ жѣнскѡтъ члѣнъ, но понѣкои мѡктѡ еъ Болгарѡта сопрѡгѡватсе и съ прилаѡтели на-жѣнскѡ рѡдъ, като н. п. що го ѡратъ, Тѡрновска та вѡвѡда, Вѡдинска та

паша, дѣченската владѣка, коѣто ѣ весма протѣбно на грамматически те прѣвила) та посаѣ за архіереата, фариссеата, злодѣа та, и за дрѹги таквѣа. и цѣ да речѣме за саѣдѹщи те; тѣа, совсѣмз цѣса и ѡнѣ мѹжески, прѣиматз членатз на срѣднѣа рѣдз, краица та, градица та, пѣтица та, трапица та, и проч. и не вѣдиме ли ѡще зацѣ па на прѣтѣкз това, прилагателните на-срѣднѣа рѣдз кога то се сопрѣгатз со сѹществѣтели си, прѣиматз членатз на-мѹжескѣа рѣдз, като н. п. вѣсоки те дрекаса, крѣтки те дѣца, и вчислит. четѹри те, петѹ те чѣвства тѣлесни, кмѣсто вѣсоки та дрекаса, крѣтки та дѣца; тѣа са се прѣтѣбни на грамматически те прѣвила, но цѣ мѣжеме да чѣниме кога то ѣ ѣзыко ни вк неизвѣстни бремена самз прѣамз такѣа неправѣлности, коѣ то не прѣиматз ѣсправленѣе, иаи ако прѣиматз ѣсправленѣе вк грамматѣка та, тѣа тога ба не цѣ да вѹде веке грамматѣка на-Бѣагарскѣа ѣзыкз, но грамматѣка на-нобонзмысленз и невѣпотребѣаемѹ ѣзыкз.

Склонѣнѣе вѣторѣе.

На вѣторѣо то склонѣнѣе се склонѣватз сѣчки те ѣмена на мѹжескѣа рѣдз, цѣсе ѡкончатз на з, ѣ, и, и ѡ.

Примѣри.

НА-ВТОРОТО СКЛОНЕНІЕ.

Первый.

Числа ѿ единственно.

и.	ѿпостола,	Потѣко,
р.	на-ѿпостола, (1) (*)	на-потѣкатъ,
д.	на ѿпостолатъ,	на потѣкатъ,
к.	ѿпостолатъ-ола,	потѣкатъ,
з.	ѿпостоле.	потѣче.

Числа множественно.

и.	ѿпостоли те,	Потѣцы те,
р.	на-ѿпостоли те,	на-потѣцы те,
д.	на ѿпостоли те,	на потѣцы те,
к.	ѿпостоли те,	потѣцы те,
з.	ѿпостоли.	потѣцы.

(*) Потрѣбните примѣчанія (назначенія) щосе ѿзыскаваха да се положатъ неизбѣжно въ тѣмъ грамматика сѣкое на прилично то си мѣсто, не положихасе на редътъ за двѣ причины, перко да не смѣщаватъ зрѣніе то ѿ оумѣтъ на-новоначальни те, а второ, понеже са много, щѣха да произведатъ голѣмо безчїніе въ чїнныатъ редъ грамматически, ѿ за това се положиха на крайатъ съ приличните нѣмера, кой то свѣча да ги гледа тамо.

Примѣръ второй.

Число ѣдинственно.

и.	Стáрецо,	Дóмо,
р.	на-стáрца-реца,	на-дóматъ,
д.	на стáрецатъ,	на дóматъ,
в.	стáрецатъ,	дóматъ,
з.	стáрче.	дóме.

Число множественно.

и.	Стáрцы те,	дóмобе те,
р.	на-стáрцы те,	на-дóмобе те,
д.	на стáрцы те,	на дóмобе те,
в.	стáрцы те,	дóмобе те,
з.	стáрцы.	дóмобе.

Примѣръ третій.

Число ѣдинственно.

и.	Крáю,	Григóрїй,
р.	на-крáятъ,	на-григóрїа,
д.	на крáятъ,	на григóрїа-григóрїю.
в.	крáятъ,	григóрїа,
з.	крáю.	григóрїе.

Число множественно.

и.	Крáюбе те, =	(Крáища та) (2)
р.	на-крáюбе те, =	— —

А.	НА КРАЙОКЕ ТЕ, =	—	—
Б.	КРАЙОКЕ ТЕ, =	—	—
В.	КРАЙОКЕ.	(КРАЙЦА).	

ЧИСЛО ЪДИНСТВЕННО.

А.	МАТ.Ф.ІЙ,	МАРКО,
Б.	НА-МАТ.Ф.ЕА,	НА-МАРКА,
В.	НА МАТ.Ф.ЕА-МАТ.Ф.ЕЮ.	НА МАРКА-МАРКЪ.
Г.	МАТ.Ф.ЕА,	МАРКА,
Д.	МАТ.Ф.ЕЕ.	МАРКО.

1. По първѣятъ примѣръ се каѡнатъ аг-
гелъ, дѣакоаъ, рѣзѡмъ, шарѡнъ, (шафранъ ѡ-
ѡнствѣ. тѡкмо) рѣторъ, потѣръ, ѡвръжъ, со-
ѡръ, потѡпъ пѡасъ, совѣтъ, кѣѡтъ, ѡ дрѡ-
мъ такѣа.

„И совѣтвенни те Бѡгъ, Господъ, Римъ,
Океѡнъ, ѡлѡръ, Сѣѡнъ, Дѡнавъ, ѡгѣпетъ,
Иѡлъ, ѡ дрѡги такѣа (ѡѡнственнѡ тѡкмо
ѡ безѡѡннѡ.

„Тако ѡ ѡѡчѣтель ѡѡчѣтели, мѡчѣтель,
ѡзѡвѣтель, мѡтѡрь, крѡстѣль, ѡ дрѡги такѣа.

„Тако ѡ прорѡкъ, мѡченикъ, свѡщенникъ,
четѡертѡкъ, патѡкъ, (песѡкъ ѡѡнствен. тѡк-
мо) ѡблакъ, пѡблакъ, ѡѡрѡкъ, дѡнокъ, вѡлакъ,
рѡкъ, (множествѣ. рѡцы, ѡ нѣ рѡки, катѡ шѡсѣ
ѡѡпотреѡаѡѡа по нѣкон мѣстѡ неправѡ).

КОЛЪ ЦѢРКАИ (ИЛИ ЦРЪКАИ), ЛАКОТЬ-КТИ, НОГОТЬ-ГКТИ, ЛЕВЪ ЛВИ, ЫРЕЛИЗ-РАИ, РОБЪ РВИ, КОКЕРЪ-ВРИ, И ДРУГИ ТАКИВА. (ОБЪЕЗЪ ТОКМО БДИНСТЕ).

„Тако и сички те бдиносложни, БОЛЪ БОЛОВЕ, ОДРЪ ОДРОВЕ, ГРАДЪ ГРАДОВЕ, ЫДЪ ЫДОВЕ, СТОЛЪ СТОЛОВЕ, СВАТЪ СВАТОВЕ, БРАТЪ БРАТОВЕ, НОСЪ НОСОВЕ, ЛОСТЪ ЛОСТОВЕ, ТРЪПЪ ТРЪПОВЕ, КАИНЪ КАИНОВЕ, МАИНЪ МАИНОВЕ, ЧАЕНЪ ЧАЕНОВЕ, БОГЪ БОГОВЕ (ПОГАНСКИ) БРАГЪ БРАГОВЕ, (ИЛИ ВРАЗИ) ПРАГЪ ПРАГОВЕ, РОГЪ РОГОВЕ, СЫНЪ СЫНОВЕ (КОЕ ТО ВЪ ЗВАТЕЛ. БДИНСТВ. Ё ОУПОТРЕБИТЕЛНО И СЫНЕ, И СЫНКО), ВРЕГЪ ВРЕТОВЕ, НОЖЪ НОЖОВЕ, ЁЖЪ ЁЖОВЕ, ВРЪХЪ ВРЪХОВЕ, ГРЪХЪ ГРЪХОВЕ, ДЪХЪ ДЪХОВЕ, ПРАХЪ ПРАХОВЕ, ПЪХЪ (ТО ЁСТЬ ПЕРДЪХЪ, БДИНСТВЕННО ТОКМО) ПАХЪ (МЫШЪ ГОЛЕМЪ) ПАХОВЕ, ГРОШЪ ГРОШОВЕ, КОШЪ КОШОВЕ, ВРОШЪ (НЕ Ё ОУПОТРЕБИТЕЛНО МНОЖЕСТВЕННО) ЛЪКЪ ЛЪКОВЕ, ОСЕВЪ ПЕРЕСТЪ ПЕРЕСТИ (ИЛИ ПРЪСТЪ ПРЪСТИ ПО ПРОСТО) НЕГАН И ДРУГИ НЕКОИ ТАКИВА. Назначи, зацо ОДЪ ТИА НЕКОИ ВЪ МНОЖЕСТВЕННО ТО ЧИСЛО ИМАТЪ ДЕОЛКО ОКОНЧАНИЕ КАТО ГРАДОВЕ И ГРАДИЩА, ТРАПОВЕ И ТРАПИЩА, А ПЪТЪ (ТОКМО ПЪТИЩА МНОЖ. (НЕГАН И ДРУГИ НЕКОИ. Назначи и това, зацо ВЪ НЕКОИ ИМЕНА ОДЪ ТИА, ВЪ МНОЖЕСТВЕННО ТО ЧИСЛО НЕКОИ СЕМАТЪ ОК-

сѣи те на пѣдоаныатъ сабѣгъ, като шосѣ саѣ
дѣющѣи те, ѡдръ ѡдрове ѡдрѡбе, стоѡбе, ле
стоѡбе, ножѡбе, грошѡбе (ѡ дрѣги нѣкон гобѡратъ
ножѣе, грошѣе, кошѣе) нѣгли ѣ вѣ дрѣги нѣкон

„На втѡрыатъ (ѣ на пѣрвыатъ) примѣръ
принадлежатъ ѣ саѣдѣющѣи те непѣрѣвѣли, мѣжѣ
мѣжіе (ѣли мѣжѣ, ѣли мѣжѣ) трѣнъ тѣр
нѣ (ѡтъ тѣрнѣ сокращѣнно, ѣ созъ члѣнъ тѣр
нѣ то, като вѣлѣе то вѣлѣ то ѡдѣнствѣнно)
лѣстъ, лѣстѣе ѣли, лѣстѣе, ѣли лѣстѡе (коѣ
то ѣ ѡупотрѣвѣтелно, ѣ, лѣстѡ, множ. лѣсти,
ѣ зрѣ вѣ трѣто то) стрѣжъ стрѣжіе ѣли стрѣ
жѡе, прѣтъ прѣтѣе (ѣли прѣтѣе) коѡз коѡи
(ѣли коѡе) мѣшъ мѣшіе (ѣли скален.) мѣ
шѣе) ѣли мѣшѡе, ѣли мѣшки (ѡтъ мѣшѣ,
коѣ то се ѡтноси на пѣрво то скаленѣе вѣ жѣн
скѣатъ рѡдъ). ѣ вѣратъ вѣратѣ (ѣли вѣратѣ)
ѣли вѣратѡе.

„Тѣко ѣ ѡтъ ѡнѣл нѣкон шосѣ ѡкончѣватъ
на ѣ, царѣ царѡе (ѣли царѣе, ѡтъ коѣ то ѣ
произшлѡ царѣ сокращѣнно, ѣ по нѣкон тоѣ
мо мѣстѡ ѣ ѡупотрѣвѣтелно) пѣстырь пѣсты
ри, ѣли пѣстырѣе (ѣли пѣстыре по прѡсто)
монастырь монастыри, ѣли монастыре, кнѣзь
кнѣзѡе, ѣли кнѣзи, зѣтъ зѣтѡе (ѣли зѣтѡ
е) ѡгнь ѡгниѡе, дѡждъ дѡждѡе (ѣли дѡж
дѡе) фѣль (сѡбнъ) фѣлѡе, гѡлѡвь гѡлѡвѣи

ИЛИ ГЛАЖЕВЪ ГЛАЖЕВЪЕ) КАМЕНЬ КАМЕНІЕ (ИЛИ
 КМЕНЬЕ) КОРЕНЬ КОРЕНІЕ (ИЛИ КОРЕНЬЕ) А ПЛА-
 МЕНЬ ПЛАМЕНИ, МАЛО Ъ ОУПОТРЕБИТЕЛНО МНО-
 ЖЕСТВЕННО.

„ТАКИВА СА И СЛѢДУЮЩИТЕ КОКОШАРЪЗ (И-
 КОКОШКАРЪЗ) СВИНАРЪЗ, ГОВЕДАРЪЗ, КОНАРЪЗ,
 ПЛОКАРЪЗ, ОБЧАРЪЗ, ТЕЛЧАРЪЗ, ЪБЪКАРЪЗ, ЧЕРЕШАРЪЗ,
 ВЪШАРЪЗ, САНКАРЪЗ, ГРОЗДАРЪЗ, КАЦАРЪЗ, ЛЕЗАРЪЗ,
 ПЕДАРЪЗ, КРАСТАВИЧАРЪЗ, ВОДЕНИЧАРЪЗ, ГРЪНЧАРЪЗ,
 ДРУГИ ТАКИВА, КОИ ТО МОЖАТЪ ДА ИМАТЪ
 КОЛКО ОКОНЧАНИЕ ВЪ МНОЖЕСТВЕННОТО ЧИСЛО,
 ИР. КОКОШАРИ И КОКОШАРЕ, СВИНАРИ И СВИНАРЕ,
 ГОВЕДАРИ И ГОВЕДАРЕ, И ПРОЧ. (КАТО БОЛГАРИ
 ВЪ БОЛГАРЕ, И ПРОЧ.).

„НАЗНАЧИ ВО ОБЩЕ, ЗАЩО БОГЪЗ, ГОСПОДЪ,
 ДЪХЪ СВАТЫЙ, СВАТАА ТРОНИЦА, СВАТАА БОГО-
 РОДИЦА, И СЪЧКИТЕ СЪБСТВЕННИ ИМЕНА НИКО-
 РАШИЗ НЕ ПРИИМАТЪ ЧЛЕНЪЗ, НО СКЛОНАВАТЪСЕ КАТО
 ВО ОДНАКЪНСКИ, СЪ ТОКА ТОКМО РАЗЛИЧИЕ, ЩОТО
 РОДИТЕЛНЫИ ИМА ЧАСТИЦА НА, Н. П. ИМЕНИТЕ-
 ЛЕНЪЗ БОГЪЗ, ГОСПОДЪ, ДЪХЪ СВАТЫЙ, СВАТАА
 ТРОНИЦА, СВАТАА БОГОРОДИЦА, ІВАНЪЗ, ПЕТЪЗ
 ПАВЕЛЪЗ, ГРИГОРИИ. РОДИТЕЛЕНЪЗ НА-БОГА, НА-ГО-
 СПОДА, НА-ДЪХА СВАТАГО, НА-СВАТАА ТРОНИЦА;
 НА-СВАТАА БОГОРОДИЦА, НА-ІВАННА, НА-ПЕТРА,
 НА-ПАВАА, НА-ГРИГОРИА. ДАТЕЛЕНЪЗ (НЕПРЕМѢННО
 КАТО РОДИТЕЛНЫАТЪЗ ПО ПРОСТО, ИЛИ) БОГЪЗ, ГО-

нѣхъ нѣкогашъ прїиматъ членъ, а нѣкогашъ
 нѣ, зашто можемо да речѣме ѿ, кога
 то преминѣхъ, нѣе, Дѣнако бѣше се рази-
 градъ, ѿ Дѣнакъ, бѣше се разигракъ, ѿ бѣ
 иннїтеленъ падѣжь тако, кога то преми-
 нѣхъ Дѣнакатъ, ѿ Дѣнакъ, ѿ, Океано ѿ
 дано пространно море, ѿ, Океанъ ѿ, кой
 то ѿнѣ сосъ членъ, ѿнѣ безъ членъ се про-
 изно́сатъ, всегда ѿстѣватъ опредѣленъ разумъ
 иматъ, но не можемо по тоа примѣръ да
 речѣме ѿ, Римъ ѿ ѿдинъ старъ голѣмъ градъ,
 ѿнѣ Вїенна та се вѣка по Тѣрски Бѣчь, ѿнѣ Фла-
 боръ ѿ ѿдна висока гора, но Римъ ѿ, Вїенна
 се вѣка, Флаборъ ѿ, ѿ това вѣка нѣган, за-
 што то тѣм по болшея части опредѣлѣватъ се
 сосъ нарицѣтелни те имена, Римъ Вїенна сосъ
 градъ, Океанъ сосъ море, Дѣнакъ сосъ рѣка,
 Флаборъ сосъ гора, Пѣтмосъ сосъ островъ, ѿ
 проч. ѿначе же можеха да прїиматъ нѣган,
 сички те членъ. Тако ѿсѣдѣющїи те прилагѣ-
 телни (ѿнѣ причѣстїѣ) вѣ ѿдинственно то чи-
 слѣ насрѣднїа рѣдъ не прїиматъ простїятъ
 членъ, но Флакѣнски се произно́сатъ безъ оу-
 сѣченїе, коѣто ѿма ѿста та сила на-членатъ.
 Ш. п. сѣдѣющее, предѣдѣющее, вѣдѣющее, пре-
 шѣдѣющее, настоѣщее, градѣющее, зашто, не мо-
 жемо да речѣме добре, сѣдѣющее то, предѣдѣ-

ЩЕ ТО, РЪДЪЩЕ ТО И ПРОЧ. А БЗ МНОЖЕСТ
НО ТО ЧИСЛО И БЗ ТРЪТЕ РОДЫ ГОВОРИМЕ
БРЕ, СЛѢДЮЩИ ТЕ, И ПРОЧ. ТАКО И БЗ Ѧ
СТВЕННО ТО ЧИСЛО НА-МЪЖЕСКІА И ЖЕНСКІА Р
СЛѢДЮЩІИ ИЛИ - ЩІО, СЛѢДЮЩА ТА, НАСТОЛ
ИЛИ - ЩІО, НАСТОЛЩА ТА, И ПРОЧ.

„ТѸКА ПРИНАДЛЕЖИ ДА РЕЧЕМЕ И ЗА
ДЮЩИТЕ ДАТЕЛНЫ ПАДЕЖИ, КОИ ТО ЩЕ ДА
ПОТРЕБАВАМЕ ЧІСТО ПО ОЛАВАНСКИ. КАТО,
КА БЪКА ПО БОЛШЕЙ ЧАСТИ, *ἔτω γίνεται
ἐπὶ τὸ πλεῖστον, по крайнѣи мѣрѣ тѸл
στον, по тѸмошнемѸ ѦвѸчаю, κατὰ τὴν
νήθειαν τῆ τὸπυ, по боли твоѣи да б
κατὰ τὸ θέλημα σου νὰ γένη. И БЗ
ГИ ТАКІЕБ СЛЪЧАН.*

3. По трѣтїатѸ примѣрѸ се склонѸв
ГНОИ ГНОЮКЕ, РОИ РОЮКЕ, ЗНОИ ЗНОЮКЕ,
ЛОИЮКЕ (КОЕ ТО СЕ ГОВОРИ ПО МѢСТА И, ЛО
ЖЕН. РОД.) ЗМЕИ ЗМЕЮКЕ. (РАИ, И ИНЕИ, И
КОИ, И ЖРЕВИИ, НЕГАИ И ДРУГИ НЕКОИ, ТО
ѦДИНСТВЕННО СЛ ОУПОТРЕБИТЕЛНИ). И ИРОИ,
РОИ, ПРИВОИ, ПОВОИ, СЛЪЧАИ, ОУЛЕИ, ЛИ
МНОЖЕСТВЕННО ИРОИ, ПОРОИ, ПРИКОИ, ПО
СЛЪЧАН; ОУЛЕН ЛИШАИ. ОЛАВКИИ ИЛИ СЛАВЕИ
СЛАВИИЧЕ, МНОЖ. СЛАВИИ, ИЛИ СЛАВИИЧЕТА (К
ПРО ИРОИ МѢСТА СЕ ДѸМА И СЛАКАКѸ СЛАВА

„Тако и собствени те Георгій, Григорій, сілій, Димітрій Іѵліи (кесарь) Іѵліи (мѣдз) Іаннѵарій, феѵрѵарій (и дрѵги те мѣс.) во.ѵей, Мат.ѵей, Андрій, Монсей, Мѵрко, Пѣт-,
 , Стоійко, Христо, и дрѵги такіѵа.

„Назначѵ бо ѵбще защѵ простолюдно то ѵкновѣніе произноси собствени те именѵ въз іѵжественно то число така, Григоріѵвцы, Батѵвцы, Георгіѵвцы, Мѵрковцы, Пѣтковцы, зановцы, но това ѵпотребленіе не трѣѵѵа се прійма за правило безз нѵжда, ѵ без жада, мѵжатз да се оѵпотребляѵатз, спогз послѵбнца та „нѵжда законз измѣнѵѵа“.

Склоненіе третіе.

На трѣто то склоненіе се клѵнатз січкн именѵ на-женскіа рѵдз, кои то се ѵкончатз на ѵ, и насрѣдніа рѵдз на е, и на о.

Примѣри.

на-трѣто то склоненіе.

Первыи.

Число ѵдѵнственно.

Радость тѵ, (3)	Полѣ то,
на-радость тѵ,	на-полѣ то,

а.	на радость тѣ,	на полѣ то,
б.	радость тѣ,	полѣ то,
в.	радосте.	полѣ.

Число множественно.

и.	Радости те,	Полѣта та, (4)
р.	на-радости те,	на - полѣта та,
д.	на радости те,	на полѣта та,
б.	радости те,	полѣта та,
в.	радости.	полѣта.

Примѣръ второй.

Число единственно.

и.	лицѣ то,	Брѣтище то,
р.	на-лицѣ то,	на-брѣтище то,
д.	на лицѣ то,	на брѣтище то,
б.	лицѣ то,	брѣтище то,
в.	лицѣ.	брѣтище.

Число множественно.

и.	лицѣ та,	Брѣтища та,
р.	на-лицѣ та,	на-брѣтища та,
д.	на лицѣ та,	на брѣтища та,
б.	лицѣ та,	брѣтища та,
в.	лицѣ.	брѣтища.

Примѣръ третій.

Число единственно.

Зна́меніе то,	И́денѣ то, (б)
іа - зна́меніе то,	на - и́денѣ то,
іа зна́меніе то,	на и́денѣ то,
зна́меніе то,	и́денѣ то,
зна́меніе.	и́денѣ.

Число множественно.

Зна́меніа та,	И́денѣта та,
іа - зна́меніа та,	на - и́денѣта та,
іа зна́меніа та,	на и́денѣта та,
зна́меніа та,	и́денѣта та,
зна́меніа,	и́денѣта.

Примѣръ четвертый.

Число единственно.

Ѣстество то,	Дѣрво то-или древо то,
іа - Ѣстество то,	на - дѣрво то, на — —
іа Ѣстество то,	на дѣрво то, на — —
Ѣстество то,	дѣрво то, — —
Ѣстество.	дѣрво. древо.

Число множественно.

Ѣстества та,	дѣрва та-или дресва та,
на-Ѣстества та,	на-дѣрва та. на — —

- а. на ѳстествоѡ та, на дѣрвоѡ та, на —
 б. ѳстествоѡ та, дѣрвоѡ та, —
 в. ѳстествоѡ. дѣрво древо

1. По перекълатъ примѣръ се склоняе мѡлость, крѡтость, вѡлгость, свѡтость, рѡсть, корѡсть, болѣзнь (коѡто се говорѡ просто болѣсть) кѡсть, лѣсть, ѡсь, жѡдон мѡдѡсть, стѡрѡсть, хѡвость, чѣсть, вѡдѡ мѡсль, лѣторѡсль, вѣшь, пѣшь, нѡшь, дѣ дѡль, рѣшь, прѡлѣть, ѳсень, стѡдѡ, крѡ множ. крѡки (ѡлѡ крѡкъ кѣрки). Перѡть пѡмѡть (пѡметѡ) ѡ лѡвѡбѡ, ѡ зѡрахѡ, т мѡ ѳдѡнствѡнно сѡ оупѡтребѡтѡелѡни, нѣгл дрѡги нѣкон.

„Прѡсто тѡ ѡвѡкновѣнѡе мнѡго ѡменѡ променѡло ѡтъ товѡ склонѣнѡе, сѡр. ѡтъ ѡ а, ѡ склонѡеа ги по примѣрѡ на-перѡ склонѣнѡе н. п. цѣрковѡ говорѡ цѣркеѡ, (чѣркеѡ, ѡлѡ цѣркеѡ) свѣкрѡвь свѣжѣркеѡ, тѣрь мѡйкѡ, вѡснь вѡсна (ѡлѡ вѡсна) сѣбѡнкѡ (ѡлѡ сѣнкѡ) бѡшь вѣшкѡ, кѡкошь кѡшкѡ, дѡщѣрь дѡщѣркеѡ, (ѡлѡ дѡщѣрѡ), нѣгл дрѡги нѣкон. ѡ на прѡтѡивѡ ѡтъ перѡ склонѣнѡе ѡтъ а на ѡ н. п. ѡтъ свѣщѡ свѣтѡ нѣгл ѡ дрѡги нѣкон.

„Тѡкѡ принадлежѡтъ ѡ нѣкон солѡнѡите вѡ рѡдѡвѡе тѡ. Кѡкто н. п. кѡлѡ, пѣпѣлѡ, вѡ

рѣхъ, вѣчеръ, защото по бѣдни мѣста се про-
множатъ женски родъ, а по дрѹги мъжески.
н. кааъ тѣ и кааѡ (иаи кааѣтъ споретъ по
вѣстниятъ членъ) пепелъ тѣ и пепелѡ, варъ тѣ
варѡ, прахъ тѣ и прахѡ, вечеръ тѣ и вечерѡ,
ган и дрѹги некон, а потъ тѣ сѣкаде жен-
ски родъ.

„Тако и средни те мъле, телѣ, шѣле, нѣ-
море, ѿре, магаре, жаревѣ, слѣме, ѡраѣ,
момчѣ, момиче, вѣвчѣ, кѹче, ѡтроче, птѣче
(птиче) кѣче, царчѣ, грѣнчѣ, бракчѣ, скорчѣ,
и барк. парчѣ) скетчѣ, гѡлѡвчѣ, прѣстенче, и
гѣрчѣ, Бѡлгарче, Орѣвчѣ, Тѹрчѣ, Вѣрѣйче, Вр-
менинчѣ, кой то са кѹпно и оѹмалителни и
изычески.

„Тако и слѣдѹщи те, що то ѿматъ мно-
жественно то число различно ѡтъ предидѹщи-
те, време времена, време времена, плѣме пле-
мена, ѿме ѿмена, а не времета, времета,
вѣмета, ѿмета, негли и дрѹги некон
такѣва.

Р. Но творятъ примѣръ се склонѣватъ,
ѣраце, (сѣрце) ѿице, сѡлице (сѣлѣнце) ѿдрѹги.

„И оѹмалителни те слокцѣ, крѣлицѣ, колцѣ,
ѣрцѣ, сѣлицѣ, дрѣвцѣ, пѣленцѣ, телѣнцѣ, жарѣ-
ѣнцѣ, ѿгненцѣ, ѿренцѣ, детѣнцѣ, ѿдрѹги такѣва.

- д. на ѳстествоѡ та, на дѡрваѡ та, на —
 в. ѳстествоѡ та, дѡрваѡ та, —
 з. ѳстествоѡ. дѡрва древо

1. По перекълатъ примѣръ се склонѡи мѡаость, крѡтость, вѡагость, скѡтость, рѡсть, корѡсть, вѡлѡзнь (коѡто се говорѡ просто вѡлѡсть) кѡсть, лѡсть, ѡсь, жѡдон мѡадоость, стѡроость, хѡвѡсть, чѡсть, вѡаг мѡѡсаь, лѡторасаь, вѡшь, пѡшь, нѡшь, дѡ длань, рѡшь, прѡлѡть, ѳсень, стѡдѡ, крѡ множ. крѡки (ѡлѡ крѡвь кѡрки). Перѡсть пѡмѡть (пѡметѡ) ѡ лѡвѡвь, ѡ зѡраухъ, т мѡ ѳдѡнствѡнно са оупѡтребѡтеани, нѡган дрѡги нѡкон.

„Прѡстоѡ ѡвѡкновѡнѡе мнѡго ѡменѡ променѡло ѡтъ товѡ склонѡнѡе, сѡр. ѡтъ ѡ а, ѡ склонѡѡка ги по примѣрѡ на-перѡ склонѡнѡе н. п. цѡрковѡ говорѡ цѡркѡ, (чѡркѡ, ѡлѡ цѡркѡ) свѡкрѡвь свѡкѡрѡ, тѡрь мѡѡнка, вѡснь вѡсна (ѡлѡ вѡсна) сѡ сѡнка (ѡлѡ сѡнка) бѡшь вѡшка, кѡкошь кѡшка, дѡщѡрь дѡщѡрка, (ѡлѡ дѡщѡрѡ), нѡган дрѡги нѡкон. ѡ на прѡтѡвѡз ѡтъ перѡ склонѡнѡе ѡтъ а на ѡ н. п. ѡтъ свѡщѡ свѡ нѡган ѡ дрѡги нѡкон.

„Тѡка принадлежатѡ ѡ нѡкон солѡнѡите вѡ рѡдѡвѡте. Кѡкто н. п. кѡлѡ, пѡвѡсаж, вѡ

вѣчъ, вѣчеръ, защото по ѣднѣ мѣста се про-
множатъ жѣнски родъ, а по дрѣги мъжески.
н. каахъ тѣ и кааѡ (или каахътъ споретъ по
вѣтнхатъ члѣнхъ) пепелъ тѣ и пепелѡ, баръ тѣ
барѡ, прахъ тѣ и прахѡ, вечеръ тѣ и вечерѡ,
панъ и дрѣги некон, а потъ тѣ секаде жѣн-
ски родъ.

„Тако и срѣдните мъле, телѣ, шѣле, пѣ-
море, ѣре, магаре, жаревѣ, слѣме, ѡраѣ,
ломчѣ, момичѣ, бнѣчѣ, кѣчѣ, ѡтрочѣ, пѣтичѣ
(птичѣ) кѣчѣ, царчѣ, грѣжчѣ, врабчѣ, скорчѣ,
и барк. парчѣ) светчѣ, гѡлѡвчѣ, прѣстенчѣ, и
тѣрчѣ, Бѡлгарчѣ, Орѣвчѣ, Тѣрчѣ, Вѣрѣйчѣ, Вѣ-
ременаичѣ, кои то са кѣпно и оѣмалителни и
изѣчески.

„Тако и слѣдѡщиите, цо то иматъ мно-
жественното число различно ѡтъ предидѡщи-
те, време времена, време времена, плѣме пле-
мена, име имена, а не времета, времета,
заемета, имета, негли и дрѣги некон
такѣва.

Р. Но творятъ примѣръ се склонѡватъ,
ѣраце, (сѣраце) ѣйце, солнице (сѣлнице) и дрѣги.

„И оѣмалителни те слокцѣ, криацѣ, коацѣ,
перцѣ, сѣацѣ, дрѣвцѣ, пѣленцѣ, телѣнцѣ, жарѣ-
венцѣ, ѣгненцѣ, ѣренцѣ, детѣнцѣ, и дрѣги такѣва.

„Тако и сокровище, поприще, сонми
 крагалище, торжище, вѣсталище, оучиши
 сѣдишище, мѣчиишище, огнище, пладнище,
 нище, вѣнище, и оуничжижителни те, жени
 дѣтище, рачище, носище, галвище, ножи
 (отъ ножъ) ножище (отъ нога, като кни
 ще отъ книга), тѣлище и дрѹги.

3. По третѣятъ примѣръ се склонѣватъ і
 пиѣ, крещеніе, вознесеніе, оуспеніе, богомѣн
 срѣтеніе, благовѣщеніе, прощеніе, прошен
 лювленіе, стоѣніе, ѣденіе, ходеніе, спаван
 отъ кой то прѣсто то ѡвыкновеніе произно
 некои сокрашенно на ѣ, вмѣсто іе. н. п. а
 вленіе лювенѣ. Стоѣніе стоѣнѣ, вѣганіе і
 ганѣ, поѣніе поѣнѣ, (а отъ пѣніе пѣнен
 мѣста) ѣденіе ѣденѣ, пиеніе пиенѣ, питіе і
 тѣ, (като що говориме ѣстѣ и питѣ, ѡ
 ѣстіе и питіе) ходеніе ходенѣ, спаніе (и
 спаваніе) спанѣ илѣ спаванѣ, а грѣздѣе грѣ
 де (илѣ грѣздѣ прѣвѣлно).

4. По четвѣртѣятъ примѣръ се склонѣва
 божество, рождество, торжество, сѣровѣст
 госпѣдство, годрѣжество, человѣчество, мѣ
 ство, старѣишинство, владѣчество, царѣст
 мѣчителиство, домостроителиство, ѡтѣчест
 прѣлюбовѣчество, вѣчество, ѣкѣчество, бѣовѣст

вство, бѣство, повратимство, мъжиче-
ство, и дрѹги.

„Тако и крило, бяло, число, чрево, бѣр-
во, бяло, жѣло, жѣто, мѣсто, тѣсто, монѣ-
то, точило, гнѣздо, зѣрно, ребрѣ, седа, чело,
шѣто, а кармѣло, и злато, и сребрѣ, токо-
мо бѣдинственно са оупотребѣтели, негли и
дрѹги некон.

„Тако и слѣдѹщи те, кой то можатъ да
иматъ по двѣ обкончѣнѣа въ мнѣжественно
число, н. п. тѣло тѣла и тѣлесѣ, слово слова
и словеса, небо неба и небеса, чѣдо чѣда и
чѣдеса, (а отъ коло токомо колеса, а не и ко-
ла, защото кола значи по прѣсто колесница,
а и колеса колеса по мѣста).

„Тако и слѣдѹщи те неправѣани око очи,
оухо оуши, а не ока оука, (слав. и бчесѣ
рушеса прѣватъ, като слово словеса) рамо ра-
мена а не рама, перѣ перѣа (и перѣ по мѣ-
ста) листѣ листѣа (коѣ то ѣ прешло въ среденъ
рѣдъ отъ листѣ мъж. рѣдъ) негли и дрѹги
некон такѣва.

„На тока склонѣнѣе принадлежатъ и слѣ-
дѹщи те, кой то са токомо ко мнѣжественно
го число оупотребѣтели, оуста, врата, кола,
негли и дрѹги некон. Назначѣ обѣче заирѣ
ю некон мѣста и бѣдинственно се оупотре-

БАБКАТЪ ТАКО, БРАТА БДИНСТВ. БРАТЫ МИБІ
СТВЕННО. КОЛА БДИНСТВ. КОЛЫ МНОЖ. (а по м
СТА НЕПРАВИЛНО КОЛА БДИНСТВ. КОЛА ПА
МНОЖ.) А ОУСТА, ТАА И ТІА ОУСТА БДИНСІ
И МНОЖ. И КОГАТО КОЛА И БРАТА СЕ СКЛО
КАТЪ БДИНСТВ. И МНОЖ. ПРИНАДЛЕЖАТЪ ПЕР
МУ СКЛОНЕНІЮ, А ОУСТА, ВЪ БДИНСТВ. ЧИ
ПЕРКОМУ, А ВЪ МНОЖ. ТРЕТІЕМУ.

Глава вторая.

За прилагателни те имена.

Склоненіе четвъртое.

На четвърто то склоненіе се склонява
сички те прилагателни имена, кой то по
БЕНСКИ СЕ ОКОНЧАВАТЪ КО ОБЩЕ НА ИИ И ИИ
РАЗЛИЧНИ ПРИБАВЩИ БЪЖКИ, И СО ОУСЪЧЕНІИ
НА З, А ПО ПРОСТО ПРЕТВАРАТЪ ПОСЛѢДНА
КВА И НА О.

Примѣри.

на-четвърто то склоненіе.

Число единственно.

муж.	жен.	сред.
и. сватѣо, (6)	сватѣта,	сватѣто,
р. на-сватѣа,	на-сватѣта,	на-сватѣто

НА СКАТЫ́АТЪ, НА СКАТО́ ТРА, НА СКАТО́ ТО,
 СКАТЫ́АТЪ, СКАТО́ ТА, СКАТО́ ТО,
 СКАТЫ́Й. СКАТА́А. СКАТО́Е.

Ч И С Л О М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

СКАТІ́ ТЕ, СКАТЫ́ ТЕ, СКАТІ́ ТЕ,
 НА-СКАТІ́ ТЕ, НА-СКАТЫ́ ТЕ, НА-СКАТІ́ ТЕ,
 НА СКАТІ́ ТЕ, НА СКАТЫ́ ТЕ, НА СКАТІ́ ТЕ,
 СКАТЫ́ ТЕ, СКАТЫ́ ТЕ, СКАТІ́ ТЕ,
 СКАТІ́Н. СКАТЫ́А. СКАТА́А.

О ОУСѢЧЕНІЕИЪ.

Ѣ Д И Н С Т В Е Н Н О .

СВА́ТЪ ИЛИ СВЕТИ́, СВА́ТА-СВЕТА́, СКА́ТО-СКЕТО́,
 НА-СВА́ТЪ-СКЕТИ́, НА-СВА́ТА-СКЕ- НА - СКА́ТО-
 ТА́, СВЕТО́,
 НА СВА́ТЪ-СКЕТИ́, НА СВА́ТА-СКЕ- НА СКА́ТО-
 ТА́, СВЕТО́,
 СВА́ТЪ-СВЕТИ́, СВА́ТА-СВЕТА́, СКА́ТО-СКЕТО́,
 СКАТЫ́Й-СВЕТИ́. СКАТА́А-СВЕТА́. СКАТО́Е-СКЕ-
 ТО́.

М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

СКА́ТИ-СВЕТИ́, СВА́ТЫ-СВЕ́ТЫ, СВА́ТИ-СКЕТИ́,
 НА-СКА́ТИ-СКЕ- НА-СВА́ТЫ-СКЕ- НА - СКА́ТИ-
 ТИ́, ТЫ́, СВЕТИ́,
 НА СКА́ТИ-СКЕ- НА СВА́ТЫ-СКЕ- НА СКА́ТИ-
 ТИ́, ТЫ́, СКЕТИ́,

- Б. СВАТЫ-СКЕТЫ, СВАТЫ-СКЕТЫ, СВАТИ-СКЕТИ
- В. СВАТИН-СКЕТИ, СВАТЫА-СКЕТЫ, СВАТАА - С

„Така се склоняватъ силный, мирный, си-
пый, старый, молодой, трудный, бо-
данный, твердый, праздный, толстый, досто-
пный, прѣсный, тѣсный, черѣный, желтый, ч-
ный, бѣлый (а синій вземается отъ тѣ-
защото вз оуѣченіе то се пише со съ в н
синь, синя, синько, като що говориме синя
воля, или синько то цѣтъе цвѣтеше.) Го-
мый, девелый, голый, босый, и дрѣги.

Тако и на ии, като благій, оубогій, д-
гій, дрѣгій, нагій, добгій, многій (7) бож-
кражій, рижій, кроткій, крѣпкій, великій, м-
кій, тѣжкій, глѣбокій, тѣнкій, царскій, Бе-
гарскій, Олабѣнскій, Оѣрвскій, Грѣческій, Тѣ-
скій, людскій, кѣчешкій, и оумалителни те н
сечкій нисечокъ, высокій высочокъ, малѣчи
малѣчокъ, хѣвалечкій хѣвалечокъ, тѣнечкій
нечокъ, (и дрѣги такива много.) Овчи
лѣвчій, лѣшій, (което се говори по мѣста
лѣшавый, и со оуѣченіемъ лѣшавъ, а лѣша
по мѣста кмѣсто волнавъ) нищій, сѣхій, г-
хій, бѣтхій, тихій, лихій, и дрѣги такива.

„Тако и онѣа що са непрѣимани вз О-
бене. защото прѣватъ родителныатъ па-

на а, а́ не на а. Н. п. го́рній го́рнаго, до́-
шій до́наго, внѣшній внѣшнаго, и прѣчаа,
кой то прѣсто то ъвыкнокѣнїе не различа́ка ѡтх
пѣрки те що сѣ ѡконча́батх на кий, но пра́килно
ейчки те приѡподоба́лка на ѡдїнх приа́тѣрх,
а не́кон ѡтх нїхх различно произно́си, н. п.
внѣшній, говорї конкашній, внѣ́тренній кѣ-
тreshній илї внѣ́тreshній, и прѣчаа. (8)

„По то́а приа́тѣрх се склона́батх и раз-
сѡдѣ́тели те (сравнї́тели те) и превосхо́ди-
тели те и́мена, кой то се различа́батх ѡтх
положї́тели те то́кмо со слѣдѡ́ущи те частї-
цы по, и на́й. Н. п. де́вельїй-де́вельїо, по́де-
вельїо, на́йдевельїо, вельїо по́вельїо, на́йвельїо.
Та́ко и со оу́сѣ́ченїемх, вѣлх, по́вѣлх, на́й
вѣлх (9) мо́жемѣ ѡвѣ́че не́когашх да ѡпотре-
ва́ваме и чїсти те Ѣла́кѣнскї превосхо́ди́тел-
ни, н. п. пѣркѣ́йшїй, кмѣ́сто на́й пѣркѣ́й, вь-
соча́йшїй, кмѣ́. на́й высѡ́кїй, и прѣчаа.

„Тѡ́ка принадлежа́тх и ѡтѣ́чественни те и
прїтажа́тели те прилагáтели. Н. п. Петро́вх,
Пáвловх, Попо́вх, Сїмоно́вх, кой то не сá дрѡ́-
го нїщо, то́кмо оу́сѣ́чени ѡтх соверше́ни те
прилагáтели прїтажа́тели. Н. п. Петро́вїй
Петро́вх, Пáвловїй Пáвловх, Попо́вїй Попо́вх,
и прѣчаа. И и́матх различїе то́кмо по то-
ва́, зашѡ́то тїа прїйма́тх ча́енх и когáто с

оу̀сичатъ, н. п. ѡтъ Пётро́кый-Пётровыо, со оу̀сиченіемъ Пётровъ Пётрово ко́нь. Пѣбловый-Пѣбловыо, и Пѣбловъ Пѣблово, тѣмъ и Сто́лновъ-Сто́лноко, и Іовановъ-Іованово, и проч. И ко́ако то ѡпредѣлава разуматъ, Пётровыо и Пѣбловыо безъ оу̀сиченіемъ, то́коба и Пётрово и Пѣблово (ко́нь) со оу̀сиченіемъ. Таки́ва са и ѡніа що се ѡконча́батъ на екъ и на инъ. Н. п. ѡтъ Я́лѣкѣи-Я́лѣкѣевъ, Геѡ́ргіевъ, Васи́ліевъ, Дми́тріевъ, Матѣ́евъ, предѣ́чекъ, царѣвъ, ѡтцѣвъ, стрѣ́лцѣвъ, и проч. и ѡтъ Феодѡ́ра-Феодѡ́ринъ, Я́нна-Я́нинъ, Барба́ра-Барба́ринъ, сестра́-сестринъ, тѣта тѣтинъ (притѣжѣтелно, сир. ѡ τῆς θείας. и тетинъ, ко́ето по мѣста се говори и лѣвъинъ ѡ θεῖος) лѣва лѣвинъ, стрѣна-стрѣнинъ, на́на-на́нинъ, ба́ба-ба́бинъ, и дрѹги таки́ва. и ѡтъ чича́ трѣвѣлаше да се начертѣе чичинъ (ко́ето ѡ и оу̀потреби́телно по мѣста) а не чичокъ, кѣдесе да се пронзѡди ѡтъ чичо, като ма́рковъ ѡтъ ма́рко, та́ко и ѡтъ влады́ка влады́ковъ и влады́чинъ, и пр. Не́кои начертѣ́батъ злоупотреби́телно и ѡтъ Пётровъ Пётровъ, Пѣбловъ Пѣблевъ, и проч.

„Та́ко и же́нски те, и сре́дни те по при́мѣру начертѣ́рто то скаонѣніе се скаонѣвъ н. п. Пѣтро́ва та, Пѣблѡ́ва та же́на. множ. Пѣтро́

ПѢТРОВЫ ТЕ ПАВЛОВЫ ТЕ ЖЕНЬ. ПѢТРОБО ТО ПАВЛОВО ТО ДѢТѢ, И ПР. ТАКО И БАСІЛІЕКА ТА, МАТ.ЛѢЕКА ТА, И ОСТРИНА ТА, ЯННИНА ТА, БАЛІЛІЕКО ТО, МАТ.ЛѢЕКО ТО, СЕСТРИНО ТО, ЯННИНО ТО, И ПРОЧАА.

Примѣри.

За три те ѡкончаниа на-мужескіа рѡдз.

Число ѡдинственно.

и.	ПѢТРОКО,	ЯЛѢКСІЕКО,	ЯННИНО,
р.	на-ПѢТРОКАТЪ,	на-ЯЛѢКСІЕКАТЪ,	на-ЯННИНАТЪ,
д.	на ПѢТРОКАТЪ,	на ЯЛѢКСІЕКАТЪ,	на ЯННИНАТЪ,
в.	ПѢТРОКАТЪ,	ЯЛѢКСІЕКАТЪ,	ЯННИНАТЪ,
з.	ПѢТРОКЪ.	ЯЛѢКСІЕКЪ.	ЯННИНЪ.

Число множественно.

и.	ПѢТРОВИ ТЕ,	ЯЛѢКСІЕКИ ТЕ,	ЯННИНИ ТЕ,
р.	на-ПѢТРОВИ ТЕ,	на-ЯЛѢКСІЕКИ ТЕ,	на-ЯННИНИ ТЕ,
д.	на ПѢТРОВИ ТЕ,	на ЯЛѢКСІЕКИ ТЕ,	на ЯННИНИ ТЕ,
в.	ПѢТРОВЫ ТЕ,	ЯЛѢКСІЕКЫ ТЕ,	ЯННИНЫ ТЕ,
з.	ПѢТРОВИ.	ЯЛѢКСІЕКИ.	ЯННИНИ.

„Я ѡніа що се ѡкончакатъ на ичъ, тіа са по боашей чѣсти нескланѣми въ Бѡгарскіатъ ѣзыкъ. И понѣже всегда стоѣтъ со ѡбществени те (сир. сосъ отѣчески те си) именѣ въ саѡкото, за то и много рѣдко пріиматъ чѣенъ

н. п. Георгій Басілієвич, Басілій Георгієвич,
Столан Іованович, Іован Столанович,
прочаа.

„Но когáто се сáдчи да се склонáватъ, то
гá послéдúватъ прилúкратъ на-сòбственни
именà, н. п.

н. Георгій Басілієвич,

р. на-Георгіа Басілієвича,

д. на Георгіа Басілієвича, илй Георгію Басі
лієвичу

в. Георгіа Басілієвича,

з. Георгіе Басілієвич. Тáко и Іованъ Стола
нович, и Столанъ Іованович, и проч. и въ
жéнскіатъ рóдъ со всéмъ не сà оупотребіте
ни. (10)

„И óнiа жéнски именà що се óкончáватъ
на ца, като Пáкловица, Георгієвица, Стола
новица, Іованновица, Пётковица, тiа не знá
чатъ дщёръ пáклова, и георгієва, и стола
ва, но женà.

„Тáко и óнiа що се прои́збóдатъ óтъ
земли те, царства та, ёпархіи те, градища та,
и селà та, илй се наричатъ и́зъически, сконча
ватсе сéкое на прии́чно то мѹ склонéніе, н. п.
óтъ Россiа рúссiанинъ, óтъ Африка африканинъ
(илй африкáнецъ) óтъ Европа европéанинъ (и
илй европéецъ) óтъ Италия италианинъ (илй

галіанецъ) ѡтѣ Нѣмціа нѣмецъ, ѡтѣ Рїмъ
 імаанинъ, ѡтѣ Шѡска москѡвецъ, ѡтѣ Ве-
 ниціа венеціанецъ, ѡтѣ Болгарїа бѡлгаринъ,
 ѡтѣ Сѣрвіа сѣрбинъ, ѡтѣ Блахїа блахъ, ѡтѣ
 Банградъ банградецъ, гавровецъ, терновецъ,
 трѣкненецъ, самоковецъ, кестендіанецъ, кѡт-
 ланецъ, казанажчанинъ, пазарджичанинъ, ѡтѣ
 кой то прѡсто то ѡвыкновѣнїе по бѣашей чѣ-
 сти и по Тѣрски произнѡси. н. п. ставвола-
 ѣа, філібелїа, ѡдренеїа, пазарджикїа, гавро-
 вїа, казанажкїа, вѣкорещїа, сѡфіїа, са-
 моковїа, и проч. (11).

Примѣръ за ѡнїа що се ѡкончаватъ на инъ.

ѢДИНСТВЕННО.

н.	Бѡлгаринъ,
р.	на-бѡлгарина,
д.	на бѡлгаринатъ, или бѡлгаринѣ,
к.	бѡлгаринатъ,
з.	бѡлгарине.

МНОЖЕСТВЕННО.

н.	Бѡлгари те, или = ре те,
р.	на-бѡлгари те, — = ре те,
д.	на бѡлгари те, — = ре те,
к.	бѡлгари те, — = ре те,
з.	бѡлгари. — = ре.

Тако и Россіанинъ, Шерсіанинъ, Олавѣнинъ
 Европеанинъ, сѣланинъ, болѣринъ, Хрестіанинъ
 а Тѣрчинъ, множество. Има тѣрцы (като отъ
 тѣркъ, а не тѣрчи), и бѣрбарски те дѣшм
 нинъ, бахчевѣанинъ, пѣханѣанинъ, и проч. кои
 то сички те мѡжатъ да се каѡнатъ правни
 на кѡоро то склонѣніе, а жѣнски те, Бѡлгаръ
 Россіанка, Европеанка, сѣланка, хрестіанка
 проч. на пѣрво то, а сѣдни те, Бѡлгарче, Гѣ
 чѣ, Орѣвчѣ, Италианче, Францѣзче, сѣланче, хр
 стіанче градинѣрче и проч. на трѣто то.

„Отъ предизаожѣнны те прѡчее примѣре
 показѣвасе ѣвно, зацѡ какви были да был
 именѡ та въ Бѡлгарскіатъ ѣзыкѣ, ѡтносѡти
 тѡкмо въ четѣри те предположѣни склонѣні
 а нѣ въ пѡмногѡ, и всѡкое име мѡже да
 каѡни правниано и лесно по ѡніа примѣры.

За числѣтелни те имена.

Число ѡдинственнѡ.

	м.	ж.	ср.
и.	ѡдѣннѡ инъ,	ѡднѡ та,	ѡднѡ те
р.	на-ѡдѣннѡ,	на-ѡднѡ та,	на-ѡднѡ те
д.	на ѡдѣннѡятъ,	на ѡднѡ та,	на ѡднѡ те
в.	ѡдѣннѡятъ.	ѡднѡ та.	ѡднѡ те

звѣтелный лишѣтсѡ.

Число множественно.

*Общо и на трѣте рѣдѣ.

н.	Ѣднѣ те, *)	—	—	—
р.	на-Ѣднѣ те,	—	—	—
д.	на Ѣднѣ те,	—	—	—
к.	Ѣднѣ те.	—	—	—

Звѣтєлнѣ лишѣтєса.

м. И со оубѣченїемъ.

н.	Ѣднѣмъ,			
р.	на-Ѣдногѣ,			
д.	на Ѣдногѣ, или Ѣдному,			
к.	Ѣдногѣ, тако и Ѣднѣ, Ѣдно, като пѣрєи те.			

множ. *Общо и на трѣте рѣдѣ.

н.	Ѣднѣ,	—	—	—	—
р.	на-Ѣднѣ,	—	—	—	—
д.	на Ѣднѣ,	—	—	—	—
к.	Ѣднѣ.	—	—	—	—

*) Ѣднѣ, злоупотребително се оупотреблѣва множественно, но рѣзѣмо мѣ ѣ за вмѣсто нѣкои. Като н. п. товѣ, Ѣднѣ ѣтъ нѣхъ ѣтидѣха, ѣ дрѣги ѣстанѣха, мѣже да се речѣ правило и, нѣкои ѣтъ нѣхъ, и проч.

Тако ѿ

	мѹж.	жен.	сред.
и.	Дѣѡ та, (12)	дѣѡ те,	дѣѡ те,
р.	на-дѣѡ та,	на-дѣѡ те,	на-дѣѡ те,
д.	на дѣѡ та,	на дѣѡ те,	на дѣѡ те,
в.	дѣѡ та.	дѣѡ те.	дѣѡ те.

зѣѡтеленз нѣма.

жен. ѿ сред. рѡдѡ

и.	Трѡ те = трѡица та, (13)	три те,
р.	на-трѡ те = трѡица та,	на-три те,
д.	на трѡ те = трѡица та,	на три те,
в.	трѡ те = трѡица та.	три те.

мѹж. ѿ на трѡ те рѡдѡ ѡбѡ

и.	Чѣтѡрица та,	четыри те,
р.	на-чѣтѡрица та,	на-четыри те,
д.	на чѣтѡрица та,	на четыри те,
в.	чѣтѡрица та.	четыри те.

Тако ѿ

тако ѿ

и.	Петѡна та,	петѡ те,
р.	на-петѡна та,	на-петѡ те,
д.	на петѡна та,	на петѡ те,
в.	петѡна та.	петѡ те.

Тако ѿ шѣстѡна та, седмѡна та, ѡсми та, ѿ деветѡна та кѡ мѡжескѡятѡ тѡкмо рѡ

ДЕСѢТИНАТА НЕ МОЖЕМЕ ДА РЕЧЕМЕ. И ШЕСТЬ СЕДМЬТѢ, ОСМЬТѢ, ДЕВЕТЬТѢ, ДЕСЕТЬТѢ И ТО И НА ТРИТЕ РОДИ ОБЩО, ТАКО И СТО ДВѢСТЕТЕ, ТРИСТАТА, ЧЕТЫРИТЕ СТОТИНЪ, ТѢ СТОТИНЪ, ШЕСТЬТѢ СТОТИНЪ, ДО ХИЛАДАТА, ДѢТЕ ХИЛАДЫ, ДО ТѢ ХИЛАДЫ, ХИЛАДАТА ХИЛАДЫ (сир. мѣли-) СІЧКИТЕ ТІА СА ОБЩИ И НА ТРИТЕ РОДИ.

За чинни те числителни.

ТО СЕ СКЛОНАВАТЪ НЕПРЕМѢННО ПО ПРИМѢРАТЪ НА-ПРИЛАГАТЕЛНИТЕ.

мѹж.	жен.	сред.
ЪИЙ-Ю,	ПѢРВАА-БАТА,	ПѢРВОЕ-ВОТО,
РЪИЙ-Ю,	ВТОРАА-РАТА,	ВТОРОЕ-РОТО,
ТЪИЙ-Ю,	ТРЕТІА-ТАТА,	ТРЕТІЕ-ТОТО,
ЧЕТЪРТЪИЙ-Ю.	ЧЕТКЪРТАА-РТА	ЧЕТВѢРТОЕ-РТО
	ТА	ТО.
ПАТЪИЙ-Ю,	ПАТЪАА-ТАТА.	ПАТЪОЕ-ТОТО,
ШЪИЙ-Ю,	ШЕСТЪАА-ТАТА,	ШЕСТЪОЕ-СТОТО,
СЪИЙ-Ю,	СЕДМАА-ДМАТА,	СЕДМОЕ-ДМОТО,
ОЪИЙ-Ю,	ОСМАА-СМАТА,	ОСМОЕ-СМОТО,
ДЕВЪТИЙ-Ю,	ДЕВЪТАА-ТАТА,	ДЕВЪТОЕ-ТОТО,
ДЕСЪТИЙ-Ю,	ДЕСЪТАА-ТАТА,	ДЕСЪТОЕ-ТОТО,
НАДЕСЕТЪИЙ-Ю,	— —	— —
НАДЕСЕТЪИЙ-Ю.	— —	— —

ДЕВЪДЕСЕТЫО, ТРИДЕСЕТЫО, ЧЕТЫРИДЕСѢТЫ
 ПАТДЕСѢТЫО, ШЕСТДЕСѢТЫО, СЕДМДЕСѢТЫ
 ОСМДЕСѢТЫО, ДЕВЕДЕСЕТЫО, СОТЫИ - СОТЫ
 ДВѢСОТЫИ-ТЫО, — —
 ТРИСТОТНЫО, — —
 ЧЕТЫРИСТОТНЫО, ПЕТСТОТНЫО, ШЕСТЬСТОТНЫ
 И ПРОЧ. ТЫСѢЩИИ, ИЛИ ХІЛАДНЫО, ДВЕХІЛАД
 НЫО, ТРИХІЛАДНЫО, И ПРОЧ. МІЛЛІОННИИ-И
 ДВѢМІЛЛІОННИИ-ИО ПЕТМІЛЛІОННИИ-ИО И ПРОЧ.

Глава третїа.

За склонѣніе то на-мѣстоимѣніа та.

Имѣстоимѣніа та въ Болгарскїатъ языкѣ
 са различни, како то и въ Славѣнскїатъ,
 сѣтъ слѣдѣющїе.

Язъ, ты, ѡнъ, себѣ, самъ, самъ себѣ, е
 мнѣчакъ, самсамненѣчакъ, кой, кой то, неко
 некоиси, никой, секой, кой да ѣ, кой былъ, ко
 былъ да былъ, що, што, що да, що въ
 ло, що было да было, нешо, нешоси, ниш
 той, тойзи, този, мой, мойси, тебѣ, тебѣ
 си, свѣой, скѣойси, чїи, чїи то, нечїи, ниш
 нашъ, блшъ, ѡный (или ѡнай или ѡнзи),
 ногѣый-оногѣвъ, неговый-неговъ, тогѣый
 тогѣвъ, нїхный-нїхенъ, тѣхный-тѣхенъ.

Послѣдуютъ на мѣстоимѣніе то родъ,
видъ, начертаніе, число, падежь, лице, и
склоненіе.

Лични мѣстоименія.

на-общія родъ.

Число единственно.

И.	ѢЗЪ ИЛИ Ѧ, (14)	ТЪ,	—	—
Р.	НА-МѢНЕ, (15)	НА-ТѢБЕ,	НА-СѢБЕ,	
А.	МѢНЕ, МИ,	ТѢБЕ, ТИ,	СѢБЕ, СИ,	
Б.	МѢНЕ, МЕ,	ТѢБѢ, ТЕ,	СѢБЕ СЕ, (16)	

ЗВАТЕЛЕНЪ ЛИШЛЕТ.

Число множественно.

И.	МЫ ИЛИ НИЕ, (17)	ВЫ, ИЛИ ВІЕ,	—	—
Р.	НА-НАСЪ,	НА-ВАСЪ,	—	—
А.	НАМЪ, НИ,	ВАМЪ, ВИ,	—	—
Б.	НАСЪ, НЫ,	ВАСЪ, ВЫ,	—	—

ЗВАТЕЛЕНЪ ЛИШЛЕТ.

Онъ.

	м.	ж.	ср.
И.	ОНЪ,	ОНА,	ОНО,
Р.	НА-НЕГО,	НА-НЕА,	НА-НЕГО,
А.	НА НЕГО, НЕМУ, МУ,	НА НЕА, НЕЙ, НЪ,	НА НЕГО, НЕМУ, МУ,
Б.	НЕГО, ГО. (18)	НЕА, Ѧ.	НЕГО, ГО.

МНОЖЕСТВЕННО.

и.	Онѣ,	онѣ,	онѣ,
р.	на-нѣхъ,	на-нѣхъ,	— —
д.	на нѣхъ, нѣмъ,	на нѣхъ, нѣмъ,	— —
	нѣмъ,	нѣмъ,	
б.	нѣхъ, ги.	нѣхъ, ги.	— —

Число ѢДИНСТВЕННО.

	м.	ж.	ср.
и.	Онѣй, (19)	онѣа,	онѣа (или нѣе)
р.	на-ѣногѣа,	на-ѣнѣа,	на-ѣногѣа,
д.	на ѣногѣа,	на ѣнѣа,	на ѣногѣа,
б.	ѣногѣа.	ѣнѣа.	ѣногѣа.

Число МНОЖЕСТВЕННО.

и.	Онѣа,	онѣа,	онѣа,
р.	на-ѣнѣа,	на-ѣнѣа,	на-ѣнѣа,
д.	на ѣнѣа,	на ѣнѣа,	на ѣнѣа,
б.	ѣнѣа.	ѣнѣа.	ѣнѣа.

Ѣ М З.

Число ѢДИНСТВЕННО.

	м.	ж.	ср.
и.	Ѣмъ-мѣо,	самѣ-та,	самѣ-
р.	на-самѣ-мѣа,	на-самѣ-та,	на-самѣ-
д.	на самѣ-мѣатъ,	на самѣ-та,	на самѣ-
б.	самѣ-мѣатъ.	самѣ-та.	самѣ-

Ч И С Л О М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

И.	О́ами-те,	са́мы-те,	са́ми-те,
Р.	на-са́ми-те,	на-са́мы-те,	на-са́ми-те,
Д.	на са́ми-те,	на са́мы-те,	на са́ми-те,
К.	са́мы-те.	са́мы-те.	са́ми-те.

„Тако и самсамичкѣй, самсамненечкѣй, непремѣнно като прилагателни те без четвърто то склонение.

К О Й .

Ч И С Л О Ъ Д И Н С Т В Е Н Н О .

	м.	ж.	ср
И.	Кой,	коѡ,	коѣ,
Р.	на-коѡ,	на-коѡ,	на-коѣ,
Д.	на коѡ, коѡѣ,	на коѡ,	на коѣ,
К.	коѡ.	коѡ.	коѣ.

Ч И С Л О М Н О Ж Е С Т В Е Н Н О .

И.	Кои,	кои,	кои,
Р.	на-кои,	на-кои,	на-кои,
Д.	на кои,	на кои,	на кои,
К.	кои.	кои.	кои.

„Тако и кой то, коѡ то, коѣ то, кои то, сз това то̀кмо различие що остава то-то и без три те родове, и без двѣ те числа непремѣнно. Назначи и това, защо тѣка то-те

НЕ Ъ ЧЛѢНЪ, НО ЧАСТИЦА КОДЪ ТО СЕ ОУПOTPEБАВА
 ВА ВЪ ВОЗНОСИТЕЛНИТЕ ЛѢСТОНМЕНІА И ИМЕНА,
 КАТО Н. П. КОГАТО ПЪТА НЕКОЙ, ТА ОТГОВА-
 РАМЕ, ЧІИ; ЧІИГО, КЪИ; КЪИТО, ЦО; ЦОТО, ДѢ,
 ИЛИ ГДѢ, ИЛИ ДѢКА; ДѢТО, ДѢКАТО, КАКЪО;
 КАКЪОТО, КОКАВЪ; КОКАВЪТО, ЗАЦО; ЗАЦО-
 ТО И ПРОЧ. (*)

„ТАКО И СЛОЖЕННИТЕ, КОИДАЕ, КОИВЪЛЪ,
 КОИВЪЛЪДАВЪЛЪ, НЕКОЙ, НЕКОЙСИ, СЕКОЙ, И ПРОЧ.

(*) Слѣдѣва се види да не ѣ позналъ че въ тѣ
 слѣчай токѣ то не ѣ членъ, но частица нескла-
 наема. И понеже ѣ мыслилъ да ѣ членъ, за
 да го сохрани правиленъ и въ множеств. число,
 тако го ѣ сѣстрѣвилъ въ евангелието си, въ
 главо 21, стѣхъ 12. отъ матѣ. „И изгони сѣч-
 ките койте продаваха, и купѣваха въ черкова“
 вмѣсто койте продаваха. Въ тѣмъ истата гла-
 ва може да види некой доволны такива при-
 мѣры, и дрѣги любопытны прекѣды, като цѣ
 ѣ превѣдено и въ главо 9. стѣхъ 8. а като въ-
 дѣха народыте чѣдѣхаса, и прославиха бога,
 когото даде таквѣсь власть на человецыте.
 Вмѣсто, и прославиха бога, който даде власть“
 и проч. така ѣ превѣдено, негли зацѣ въ Грѣ-
 ческото стои, *καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν
 δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην.* Но и да стои тѣ
 въ Слинското, въ прѣстыятъ Грѣчески прекѣ
 стои, *ὁ ὁποῖος ἔδωκε, ἂν не τὸν ὁποῖον ἔδωκε*

„Тако и мойси, твои, твои си, свои, свои

Ч и и.

Ч и с л о ѿ д и н с т в е н н о .

	м.	ж.	ср.
и.	Ч и и,	ч и ѿ,	ч и ѣ,
р.	на-ч и и,	на-ч и ѿ,	на-ч и ѣ,
д.	на ч и и,	на ч и ѿ,	на ч и ѣ,
в.	ч и и.	ч и ѿ.	ч и ѣ.

И м ѡ ж е с т в е н н о ч и и и на т р и т е р ѡ д о
Тако и ч и и т о, н е ч и и, н и ч и и.

Ц а ш з.

Ч и с л о ѿ д и н с т в е н н о .

	м.	ж.	ср.
и.	Н а ш з-ѿо,	н а ш а т а,	н а ш е т
р.	на-н а ш ѿ ѿ-ѿт з,	на-н а ш а т а,	на-н а ш е т
д.	на н а ш з-ѿѿт з,	на н а ш а т а,	на н а ш е т
в.	н а ш з-ѿѿт з.	н а ш а т а.	н а ш е т

Ч и с л о м н о ж е с т в е н н о .

и.	Н а ш и т е,	—	—	—	—
р.	на-н а ш и т е,	—	—	—	—
д.	на н а ш и т е,	—	—	—	—
в.	н а ш и т е.	—	—	—	—

„Тако и в а ш з, а д р ѹ г и т е т о г ѡ в ѡ , ѿ
г ѡ в ѡ , н и х ѡ в ѡ , т ѣ х ѡ в ѡ , с к л о н ѡ б ѡ т с е п р ѡ в ѡ

но по примѣратъ на-четвърто то склонѣніе на-прилагателни те имена.

„Тѣка принадлежатъ и вопросителни те и отвѣщателни те, какъвъ, каква, какво. Та-къвъ, таква, (или такава) таква (което е неправилно но употребително, и трѣбваше да се рече такво), множ. таква (или таки-ва) общо и на трѣте родове. Онаявъ, онакава, онаково. И сложѣнни те некаковъ, ни-каковъ, секаковъ, и колкавъ, колкава, колка-во, толкавъ, толкава, толкаво, и колкаве-чокъ, колкавечка, колкавечко, и проч. що, що е да е, що было, що было да было, нещо, не-шоси, нищо. и проч.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАА.

за ГЛАГОЛАТЪ.

Глаголо е часть слова скланяема (или лѣч-ше рещи начертанаема) и извалява дѣйствиѣ или страданіе, или средно нещо. — Послѣдуютъ же глаголѣ, наклонѣніе, залогъ, родъ, видъ, начертаніе, число, лице, время, и сопряженіе.

„Понеже существительныо глаголаз есмь, употребяльвасе по болшей части сосъ други те глаголи въ прешедши те времена, и нари-чаше спомогателенъ, (каквото и глаголаз шемъ,)

защото помага на другите глаголи да начертаятъ някои времена, затова се излага първо той, като изжденз, а по томъз на рѣдъ другите.

Сопраженіе.

На спомогателныятъ глаголазъ **ѣсмь** (20.)

Наклоненіе изъвительное.

Время настоящее.

Число единственно.

Число множественно.

{	ѣсмь-самъ,	ѣсмь-смы (или смь),
	ѣси-си,	ѣсте-сте,
	ѣсть - ѣ (21);	ѣть - са (22).

Время прошедшее несовершенное.

{	бѣхъ (23),	бѣхмь,
	бѣше ты,	бѣхте,
	бѣше ѡнъ-на-но,	бѣха.

Время прошедшее.

Ч. е.

Ч. м.

{	быаъ, лъ, лѡ самъ,	быаи смь,
	быаъ, лъ, лѡ си,	быаи сте,
	быаъ, лъ, лѡ ѣ,	быаи са.

Время прошедшее совершенное.

{	быдохъ,	быдохмь,
	быде ты,	быдохте,
	быде ѡнъ, на, но.	быдохъ.

ВРЕМЯ БУДУЩЕЕ.

МНОГОКРАТНОЕ.

Ч.	б.	Ч.	м.
{	ще (24)	самъ (25),	ще смѣ;
	ще сѣ,		ще стѣ,
	ще ѣ,		ще сѧ.

БУДУЩЕЕ ЕДИНОВРЕМЕННОЕ.

Е БУДЕМЪ-БУДЕМЪ (26), ще БУДЕМЕ-БУДЕМЕ,
 Е БУДЕШЪ-БУДЕШЪ, ще БУДЕТЕ-БУДЕТЕ,
 Е БУДЕ-БУДЕ, ще БУДАТЪ-БУДАТЪ.

НАКЛОНЕНІЕ ПОВЕЛИТЕЛЬНОЕ.

ВРЕМЯ НАСТОЯЩЕЕ.

нѣка самъ, -нѣка смѣ,
 БУДИ - нѣка сѣ, БУДИТЕ-нѣка стѣ,
 да БУДА - нѣка ѣ, да БУДАТЪ-нѣка сѧ.

БУДУЩЕЕ.

{ БУДИ-БУДИ, БУДЕТЕ-БУДЕТЕ,
 да БУДЕ, да БУДАТЪ-БУДАТЪ.

НАКЛОНЕНІЕ СОСЛАГАТЕЛЬНОЕ.

ВРЕМЯ НАСТОЯЩЕЕ.

со самъ, и, а́ко да самъ, а́ко смѣ-а́ко да смѣ,
 со сѣ, — — — а́ко стѣ, — —
 со ѣ, — — — а́ко сѧ. — —

НАКЛОНЕНІЕ НЕОПРЕДЕЛЕННОЕ.

БЫТИ (оупотребит. то́кмо, мо́же быти.)

ПРЕХОДЯЩЕЕ И ПРЕШЕДШЕЕ.

Ч. 6. Ч. м.

{	ако бѣхъ,	ако бѣхмѣ,
	ако бѣше ты,	ако бѣхте,
	ако бѣше ѡнъ, на, но,	ако бѣха.

ДАВНОПРОШЕДШЕЕ.

{	ако самъ былъ, лѧ, лѡ,	ако сме были,
	ако си былъ, лѧ, лѡ,	ако сте были,
	ако ѣ былъ, лѧ, лѡ.	ако са были.

„Тѣка може да причисли нѣкой, и, ако бѣхъ былъ, и, ако быхъ былъ.

БУДУЩЕЕ.

{	ако вѣдемъ-будемъ,	ако вѣдеме-будемѣ
	ако вѣдешъ-будешъ,	ако вѣдете —
	ако вѣде-буде.	ако вѣдатъ —

ДРУГО БУД.

{	ако шемъ бы,	ако шеме бы,
	ако шешъ бы,	ако шете бы,
	ако ще бы.	ако шатъ бы.

Причастіе (75.)

Общо на сички те родове.

Бѣдѣки (по Сѣрбски) или бѣдѣчи (по Рѣски)
 „Другите глаголи сичките са почти при-
 влиани въ Българскіятъ ѣзыкъ, и отнѣсати
 въ четѣри токмо различни сопряженія, и

мз, емз, имз, ѣмз, н. п. дѣвамз, біемз, їдимз, бѣнамз (*) на-коі то вѣро то лицѣ емѣ прѣвнано ѣ лѣсно се начертѣка ѣко про- їнишз мз ѡтз пѣрво то лицѣ на шз, н. дѣвамз, дѣвашз, біемз, біешз, хѡдимз, їдишз, тѣко ѣ трѣто то се начертѣка ѣко ѣ- їстѣкишз тѡкмо мз ѡтз пѣрво то лицѣ, н. дѣвамз-дѣва, біемз-біе, хѡдимз-хѡди, бѣ- мз-бѣна, (28) ѣ прѡчаа.

Примѣръ первый.

О прѣженіе пѣрвое.

За їчки те ѡнѣа глаголы ще се ѡкончѣ- їтз на амз, на-коі то вѣро то лицѣ начер- їка на ашз, ѣ трѣто то на а.

Залогъ дѣйствителный.

Наклоненіе ѣзавителное.

Времѣ настоящее.

а.	{ дѣвамз, дѣвашз, дѣва.	{ бѣдѣгамз (29), бѣдѣгашз, бѣдѣга.
----	-------------------------------	--

(*) Тѣко ѣ Сѣрбинз Вѣкз Стефановичз вз свѣта Сѣрбска Граммѣтика, їздѣннаа ѡу Вїѣнна вз 1814. лѣто. Тѡкмо три сопрѣженїѣа їма на амз, ем, имз, карамз, сѣремз, творимз.

мн.	{	дѹмаме,	{	бдѹгаме,
		дѹмате,		бдѹгате,
		дѹматѣ.		бдѹгатѣ.

ВРЕМЯ ПРХОДАЩЕЕ.

ед.	{	дѹмахѣ,	{	бдѹгахѣ,
		дѹмаше ты,		бдѹгаше ты,
		дѹмаше ѡнѣ, на, но.		бдѹгаше ѡнѣ,

мн.	{	дѹмахме,	{	бдѹгахме,
		дѹмахте,		бдѹгахте,
		дѹмаха.		бдѹгаха.

ПРЕШЕДШЕЕ.

ед.	{	дѹмáлѣ, ла, ло (30)	{	бдѹгáлѣ, ла,
		самѣ,		са
		дѹмáлѣ, ла, ло си, -		бдѹгáлѣ, ла, ло
		дѹмáлѣ, ла, ло ѣ.		бдѹгáлѣ, ла, ло

мн.	{	дѹмáли сме,	{	бдѹгáли сме,
		дѹмáли сте,		бдѹгáли сте,
		дѹмáли са.		бдѹгáли са.

ДАВНОПРЕШЕДШЕЕ.

ед.	{	дѹмáлѣ, ла, ло, бѣхѣ,	{	бдѹгáлѣ, ла, ло, бѣ
		дѹмáлѣ, ла, ло бѣше		бдѹгáлѣ, ла, ло, бѣ
		ты,		
		дѹмáлѣ, ла, ло бѣше		бдѹгáлѣ, ла, ло бѣ
		ѡнѣ, на, но.		ѡнѣ, на,

1.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ДѸмáли бѣхмѣ,} \\ \text{ДѸмáли бѣхтѣ,} \\ \text{ДѸмáли бѣха.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГáли бѣхмѣ,} \\ \text{БДИГáли бѣхтѣ,} \\ \text{БДИГáли бѣха.} \end{array} \right.$

Непредѣланое первое (оучащáтельное.)

4.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ДѸмáхъ (31),} \\ \text{ДѸмá ты,} \\ \text{ДѸмá ѡнъ, нá, нò.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГáхъ,} \\ \text{БДИГá ты,} \\ \text{БДИГá ѡнъ, нá, нò.} \end{array} \right.$

н.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ДѸмáхмѣ,} \\ \text{ДѸмáхтѣ,} \\ \text{ДѸмáха.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГáхмѣ,} \\ \text{БДИГáхтѣ,} \\ \text{БДИГáха.} \end{array} \right.$

Непредѣланое второе (ѣднокрáтное.)

д.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{продѸмáхъ (32),} \\ \text{продѸмá ты,} \\ \text{продѸмá ѡнъ, нá, нò.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГнáхъ,} \\ \text{БДИГнá ты,} \\ \text{БДИГнá ѡнъ, нá, нò.} \end{array} \right.$

Непредѣланое третiе.

д.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{продѸмáаъ, лá, лò} \\ \text{сáмъ,} \\ \text{продѸмáаъ, лá, лò сн.} \\ \text{продѸмáаъ, лá, лò ѣ.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГнáаъ, лá, лò} \\ \text{сáмъ,} \\ \text{БДИГнáаъ, лá, лò} \\ \text{сн.} \\ \text{БДИГнáаъ, лá, лò ѣ.} \end{array} \right.$

ин.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{продѸмáли смѣ,} \\ \text{продѸмáли стѣ,} \\ \text{продѸмáли сá.} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{БДИГнáли смѣ,} \\ \text{БДИГнáли стѣ,} \\ \text{БДИГнáли сá.} \end{array} \right.$

Непредѣланое четвертое.

ЕД.	{ продѣлааъ, аа, ао бѣхъ, продѣлааъ, аа, ао бѣше ты, продѣлааъ, аа, ао бѣше онъ, на, нѡ.	{ бдигнааъ, аа, ао б бдигнааъ, аа, ао б бдигнааъ, аа, ао б онъ, на.		
			{ продѣлааи бѣхмѣ, продѣлааи бѣхтѣ, продѣлааи бѣха.	{ бдигнааи бѣхмѣ, бдигнааи бѣхтѣ, бдигнааи бѣха.

БѢДУЩЕЕ ПЕРВОЕ (МНОГОКРАТНОЕ.)

ЕД.	{ ще да дѣмамъ, ще да дѣмашъ, ще да дѣма.	{ ще да бдѣгамъ ще да бдѣгашъ ще да бдѣга.		
			{ ще да дѣмаме, ще да дѣматѣ, ще да дѣматъ.	{ ще да бдѣгамѣ, ще да бдѣгатѣ, ще да бдѣгатъ.

БѢДУЩЕЕ ВТОРОЕ (ЕДНОКРАТНОЕ.)

ЕД.	{ ще да продѣмамъ, ще да продѣмашъ, ще да продѣма.	{ ще да бдѣгнемъ, ще да бдѣгнешъ, ще да бдѣгне.		
			{ ще да продѣмаме, ще да продѣматѣ, ще да продѣматъ.	{ ще да бдѣгнемѣ, ще да бдѣгнетѣ, ще да бдѣгнатъ.

БѸДѸЩЕЕ ТРЕТІЕ (МНОГОКРАТНОЕ.)

{	ДѸмѧ щемз (33),	{	БДИГѧ щемз,
	ДѸмѧ щешз,		БДИГѧ щешз,
	ДѸмѧ ще.		БДИГѧ ще.

{	ДѸмѧ щеме,	{	БДИГѧ щеме,
	ДѸмѧ щете,		БДИГѧ щете,
	ДѸмѧ щатз.		БДИГѧ щатз.

БѸДѸЩЕЕ ЧЕТВЕРТОЕ (ЕДИНОКРАТНОЕ.)

{	продѸмѧ щемз,	{	БДИГНѧ щемз,
	продѸмѧ щешз,		БДИГНѧ щешз,
	продѸмѧ ще.		БДИГНѧ ще.

{	продѸмѧ щеме,	{	БДИГНѧ щеме,
	продѸмѧ щете,		БДИГНѧ щете,
	продѸмѧ щатз.		БДИГНѧ щатз (34) и (35.)

НАКЛОНЕНІЕ ПОВЕЛИТЕЛЬНОЕ,

ВРЕМЯ НАСТОЯЩЕЕ.

ЕД.	{	ДѸмай,	{	БДИГай,
		да ДѸма.		да БДИГа.
МН.	{	ДѸмайте,	{	БДИГаите,
		да ДѸматз.		да БДИГатз.

ВРЕМЯ НЕПРЕДѢЛНОЕ.

ЕД.	{	продѸмай,	{	БДИГНѧ (36),
		да продѸма.		да БДИГНЕ,

МН. { продѣмайте, { вдигнете,
 { да продѣматъ. { да вдигнатъ.

Наклоненіе желательное (или сослагательное) и подчинительное (37.)

Время непредѣланое.

ЕД.	{	данѡ продѣмахъ,	{	данѡ вдигнехъ,
		данѡ продѣмаше ты,		данѡ вдигнеше ты,
		данѡ продѣмаше онъ, на, нѡ.		данѡ вдигнеше онъ, на, нѡ.
МН.	{	данѡ продѣмахме,	{	данѡ вдигнемъ,
		данѡ продѣмахте,		данѡ вдигнете,
		данѡ продѣмаха.		данѡ вдигнеха.

„Тако и въ подчинительномъ, ако продѣмахъ, ако вдигнехъ непремѣнно.

По той примѣръ се начертáватъ зѣмамъ (или зѣмамъ) дáвамъ, познáвамъ, плóвамъ, писѣвамъ, минѣвамъ, разѣмѣвамъ, лѣгамъ, прощáвамъ, кáзѣвамъ, бѣнчáвамъ, отвáрамъ, затѣáрамъ, свѣршѣвамъ, нарѣдѣвамъ, послѣдѣвамъ, ѡсѣдáвамъ, ѡстáвамъ (или ѡстáнѣвамъ) помáвамъ, совѣрамъ, избѣрамъ, зѣбѣрамъ, пробѣрамъ, пребѣрамъ, разбѣрамъ, ѡтвѣрамъ, прибѣрамъ, тако и ѡтъ чѣсти те ѡмѣнскн. нѣкон, кой то мѡжатъ да ѣматъ двѣ

Окончание въ простыятъ языкъ, н. п. отъ здробляю здробляемъ или раздробѣемъ, премѣняю премѣняемъ, или промѣняемъ, раздѣляю раздѣляемъ, склоняю склоняемъ или склонѣемъ, ѡскорбляю ѡскорбляемъ или ѡскорбѣемъ, ѡбвѣщаю ѡбвѣщаемъ или ѡбвѣдимъ, ѡзобляю ѡзобляемъ или ѡзобѣемъ, и други такѣва многое множегво. Извѣждатсе отъ тѣка, знамъ и ѣмъ, ои то се ѡтнѡсатъ на второ то сопражение, забото второ то и трето то лице прѣватъ на шъ, и е, знамъ, знаешъ, знае, ѣмъ, ѣдешъ, идѣ, затова се дѣматъ и, знаемъ, ѣдемъ, зади второ то и трето то лице.

„Тако и средни те, сир. кой то несл оупорѣбителни въ страдателныятъ залогъ, н. п. вѣдѣемъ, зимѣемъ, знамъ, вѣемъ, вѣемъ, почѣемъ, оумираемъ, воскресѣемъ, таемъ, падамъ, сѣдимъ, и други такѣва шо принадлежатъ здѣ (38.)

Залогъ страдателный.

Страдателни те глаголи (въ Болгарскѣятъ языкъ) начертѣватсе непрѣменно въ сички те ремена, какѣто и дѣйствителни те, съ тоа токмо различие шо ѣмъ се притѣра едно (39) или предъ нихъ или по нихъ споретъ

мн. { продѣмайте, { вдигнете,
 { да продѣматъ. { да вдигнатъ.

Наклоненіе желательное (или сослагательное) и подчинительное (37.)

Время непредѣланое.

ед.	{	данѡ продѣмахъ,	{	данѡ вдигнехъ,
		данѡ продѣмаше ты,		данѡ вдигнеше ты,
		данѡ продѣмаше ѡнъ, на, нѡ.		данѡ вдигнеше ѡнъ, на, нѡ.
мн.	{	данѡ продѣмахме,	{	данѡ вдигнемъ,
		данѡ продѣмайте,		данѡ вдигнете,
		данѡ продѣмаха.		данѡ вдигнеха.

„Тѣко и въ подчинительномъ, ако продѣмахъ, ако вдигнехъ непремѣнно.

По той примѣръ се начертѣватъ зѣмамъ (или зѣмамъ) дѣламъ, познѣвамъ, любѣкамъ писѣвамъ, минѣвамъ, размѣтамъ, лѣгамъ прощѣвамъ, кѣтамъ, вѣтамъ, ѡтвѣрамъ затѣрамъ, свѣтамъ, нарѣтамъ, погѣтамъ, ѡсѣтамъ, ѡстѣвамъ (или ѡстанѣвамъ) помѣтамъ, собѣрамъ, избѣрамъ, вѣрамъ, пробѣрамъ, пребѣрамъ, развѣрамъ ѡтвѣрамъ, привѣрамъ, тѣко и ѡтъ чѣсти те ѡмвѣнски. нѣкои, кой то мѡжатъ да ѣматъ двѣ

но окончаніе въ простыятъ ѣзыкхъ, н. п. отъ раздробляю раздробляемъ или раздробѣемъ, премѣнаю премѣнаемъ, или промѣнѣемъ, раздѣляю раздѣляемъ, склоняю склоняемъ или склонѣемъ, ѡскорбляю ѡскорбляемъ или ѡскорбѣемъ, ѡбавляю ѡбавляемъ или ѡбавѣемъ, ѡзобляю ѡзобляемъ или ѡзобѣемъ, и другіи такіеба многое множество. Извѣждатсе отъ тѣка, знѣмъ и ѣмъ, кой то се ѡтнѡсатъ на второе то сопрженіе, за что то второе и третье то лицѣ прѣватъ на ешъ, и е, знѣшъ, знѣешъ, знѣе, ѣмъ, ѣдѣшъ, ѣдѣ, затѡвѣсе дѣматъ и, знѣемъ, ѣдѣмъ, за ради второе и третье то лицѣ.

„Тако и средни те, сир. кой то неслѡупотребителни въ страдѣтелныятъ злогъ, н. п. лѣтѣемъ, зимѣемъ, знѣмъ, бѣемъ, бѣгамъ, почѣемъ, оумѣемъ, воскресѣемъ, стѣемъ, пѣемъ, сѣемъ, и другіи такіеба що принадлежатъ здѣ (38.)

Злогъ страдѣтельный.

Страдѣтелни те глаголи (въ Българскіятъ ѣзыкхъ) начертѣватсе непремѣнно въ сички те времена, какѡ то и дѣйствѣтелни те, съ токъ тѡкмо различіе що ѣмъ се притѣра ѡдно се (39) или предъ нѣхъ или по нѣхъ споретъ

потреба та. Н. п. глаголи дѣйстви́телини дѣ
малѣ, вдѣгалѣ, салгалѣ, като прѣиматѣ при
себе се, дѣмамсе, вдѣгамсе, салгамсе, вѣбати
страда́телини. И затова́се неизложѣха ѡсобни
ѡбрази за нѣхъ, защо секой може да ги на
черта́ва ле́сно безъ никаква погрѣшность аки
притѣра, какѡто що рекохме, при вса́кое ли
це, и число, и време се, н. п. дѣмамсе, дѣ
машесе, дѣмасе, и множ. дѣмамесе, дѣматесе,
дѣматсе, та́ко и въ преходя́щее, дѣмахсе, дѣ
машесе ти, дѣмашесе ѡнъ, на, но. Дѣмахме
се, дѣмахтесе, дѣмахасе. Та́ко и дѣмалѣ сами
се, и дѣмалѣ вѣхъ се, (или дѣмалѣ се сами,
дѣмалѣ се вѣхъ, или и предъ глаголатѣ, ази
сами се дѣмалѣ, азъ вѣхъ се дѣмалѣ) по то́и
начинѣ и дрѣгитѣ сѣчки те времена се начер
та́ватѣ. Та́ко и вдѣгамсе, и салгамсе, и
проч. (40)

„Така́ се начерта́ватѣ и ѡнія глаголи що
ги нари́чатѣ Грамматѣкописатели те вобра́ти
ни (*μεσα ῥήματα*) ѡгледѣвамсе, премѣнѣвам
се, срамѣвамсе, помѣнѣвамсе, и дрѣги такиѣ
що принадлежатѣ на това́ сопряжѣнѣе.

„Та́ко и ѡнія що ги нари́чатѣ ѡбщи (*επιμεσα*) расхо́ждамсе, надамсе (надѣюса) и
дрѣги.

Примѣръ второй.

Опращеніе второе.

За сѣчки те ѡніа глаголи що се ѡкончаватъ
 а емъ, на-коѣто второ то лицѣ се начертѣба
 а ешъ, ѡ трѣто то на е.

Залогъ дѣйствительный.

Наклоненіе ѣзавительное.

Бремя настоящее.

ед.	{	пѣшемъ,	{	вѣемъ,
		пѣшешъ,		вѣешъ,
		пѣше.		вѣе.
мн.	{	пѣшеме,	{	вѣеме,
		пѣшете,		вѣете,
		пѣшатъ.		вѣятъ.

Бремя переходящее.

ед.	{	пѣшехъ,	{	вѣехъ,
		пѣшешѣ ты,		вѣешѣ ты,
		пѣшешѣ ѡнъ, на, нѡ.		вѣешѣ ѡнъ, на, нѡ.

мн.	{	пѣшехме,	{	вѣехме,
		пѣшехте,		вѣехте,
		пѣшеха.		вѣеха.

Прешедшее.

бд.	{	писáлз, лá, лó самз,	{	б́лз, лá, лó самз,
		писáлз, лá, лó, сн,		б́лз, лá, лó сн,
		писáлз, лá, лó, ѿ.		б́лз, лá, лó ѿ.

мн.	{	писáли сме,	{	б́ли сме,
		писáли сте,		б́ли сте,
		писáли са.		б́ли са.

Давнопрешедшее.

бд.	{	писáлз, лá, лó б́хз,	{	б́лз, лá, лó б́хз,
		писáлз, лá, лó б́ше ты,		б́лз, лá, лó б́ше ты,
		писáлз, лá, лó б́ше ѿнз, нá, нò.		б́лз, лá, лó б́ше ѿнз, нá, нò.

мн.	{	писáли б́хме,	{	б́ли б́хме,
		писáли б́хте,		б́ли б́хте,
		писáли б́ха.		б́ли б́ха.

Непредѣланое первое.

бд.	{	писáхз, (41)	{	б́хз,
		писá ты,		б́ ты,
		писá ѿнз, нá, нò.		б́ ѿнз, нá, нò.

мн.	{	писáхме,	{	б́хме,
		писáхте,		б́хте,
		писáха.		б́ха.

Непредѣланое второе.

БД.	{	написáхъ,	{	—	—	—
		написá ты,		—	—	—
		написá ѡнъ, на, нѡ.		—	—	—

МН.	{	написáхмѣ,	{	—	—	—
		написáхтѣ,		—	—	—
		написáха.		—	—	—

Непредѣланое третїе.

БД.	{	написáахъ, аа, ао самъ,	{	—	—	—
		написáахъ, аа, ао си,		—	—	—
		написáахъ, аа, ао ѣ.		—	—	—

МН.	{	написáаи смѣ,	{	—	—	—
		написáаи стѣ,		—	—	—
		написáаи са.		—	—	—

Непредѣланое четвѣртѡе.

БД.	{	написáахъ, аа, ао бѣхъ,	{	—	—	—
		написáахъ, аа, ао бѣше ты,		—	—	—
		написáахъ, аа, ао бѣше ѡнъ, на, нѡ.		—	—	—

МН.	{	написáаи бѣхмѣ,	{	—	—	—
		написáаи бѣхтѣ,		—	—	—
		написáаи бѣха.		—	—	—

БУДУЩЕЕ ПЕРВОЕ.

бд.	{	ще пи́шемъ,	{	ще б́и́емъ,
		ще пи́шешъ,		ще б́и́шъ,
		ще пи́ше,		ще б́и́е.
мн.	{	ще пи́шемъ,	{	ще б́и́еме,
		ще пи́шете,		ще б́и́ете,
		ще пи́шатъ.		ще б́и́атъ.

БУДУЩЕЕ ВТОРОЕ.

бд.	{	ще напи́шемъ,	{	— — —
		ще напи́шешъ,		— — —
		ще напи́ше.		— — —
мн.	{	ще напи́шемъ,	{	— — —
		ще напи́шете,		— — —
		ще напи́шатъ.		— — —

БУДУЩЕЕ ТРЕТЬЕ.

бд.	{	писа́ щемъ,	{	бѣ́и щемъ, (42)
		писа́ щешъ,		бѣ́и щешъ,
		писа́ ще.		бѣ́и ще.
мн.	{	писа́ щеме,	{	бѣ́и щеме,
		писа́ щете,		бѣ́и щете,
		писа́ щатъ.		бѣ́и щатъ.

БУДУЩЕЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

бд.	{	написа́ щемъ,	{	— — —
		написа́ щешъ,		— — —
		написа́ ще.		— — —

мн.	{	написа́ щеме,	{	—	—	—
		написа́ щете,		—	—	—
		написа́ щатъ.		—	—	—

За вѣдущее пятое и шестое писалаз выхъ, написалаз выхъ, зри примѣч. 35.

Наклоненіе повелительное.

Время настоящее.

ед.	{	пиши́,	{	бѣи́,
		да пи́ше.		да бѣе́.
мн.	{	пише́те,	{	бѣите́,
		да пи́шатъ.		да бѣа́тъ.

Непредѣланое.

ед.	{	напиши́,	{	—	—	—
		да напи́ше.		—	—	—
мн.	{	напише́те,	{	—	—	—
		да напи́шатъ.		—	—	—

Наклоненіе желательное и подчинительное, избѣиса вх перко то сопряженіе.

Время неперед. когáто напи́шехъ, данò напи́шехъ, ако напи́шехъ, и проч. кáто продѣмахъ.

„Такá се начертáватъ рѣжемъ, лѣжемъ, мѣжемъ, мѣжемъ, дрѣмемъ, мыѣмъ, жнѣмъ (и-и жнѣмъ) вѣемъ, шѣемъ, спѣемъ, пѣемъ, сѣ-

ЧЕМЪ (ТО ЁСТЬ ЦЫЦАМЪ) СЪЧЕМЪ (ТО ЁСТЬ КОИ
ЦЫ ИЛИ ДРУГО НЕЩО) ПААЧЕМЪ, ТИЧЕМЪ (ТЪ
ЧИМЪ) СМЪЕМЪ (ТО ЁСТЬ ИМАМЪ СМЪАОСТИ
ГРЪЕМЪ, СТАРЪЕМЪ, БАЕЕМЪ, МАДЪЕМЪ, БАА
ЕМЪ, ЧЕРНЪЕМЪ; ЧЕРВЕНЪЕМЪ, СТРИЖЕМЪ, В
ДЕМЪ, ВЕРЕМЪ, ПЕРЕМЪ, ДЕРЕМЪ, ПЕЧЕМЪ, ТЕЧЕМЪ
ВЛЕЧЕМЪ,

Страдателный залогъ,

ИЗЪВІСА ВЪ ПЕРВОТО СОПРАЖЕНІЕ.

„Такъ се начертáватъ и смъемсе, гръемсе,
мáемсе, мыемсе, вѣемсе, перемсе, кжанемсе,
печемсе, и други такыка.

Примѣръ третій.

Сопраженіе третіе.

За сичките ѳніа глаголы що се ѳкончáватъ
на имъ, на-който второ то лице-се начертá
на ишъ, а трето то на и.

Залогъ действительный.

Наклоненіе изъвителное.

Время настоящее.

ед.	{	сáдимъ,	{	нóсимъ,
		сáдишъ,		нóсишъ,
		сáди.		нóси.

МН.	{	САДИМЕ,	{	НОСИМЕ,	
		САДИТЕ,			НОСИТЕ,
		САДАТЪ.			НОСАТЪ,

ПРЕХОДАЩЕЕ.

Я	{	САДЕХЪ,	{	НОСЕХЪ,	
		САДЕШЕ ТЫ,			НОСЕШЕ ТЫ,
		САДЕШЕ ОНЪ, НА, НО.			НОСЕШЕ ОНЪ, НА, НО.

Н.	{	САДЕХМЕ,	{	НОСЕХМЕ,	
		САДЕХТЕ,			НОСЕХТЕ,
		САДЕХА.			НОСЕХА.

ПРЕШЕДШЕЕ.

Д.	{	САДИАЪ, АА, АО САМЪ,	{	НОСИАЪ, АА, АО САМЪ,	
		САДИАЪ, АА, АО СИ.			НОСИАЪ, АА, АО СИ,
		САДИАЪ, АА, АО Ё.			НОСИАЪ, АА, АО Ё.

МН.	{	САДИЛИ СМЕ,	{	НОСИЛИ СМЕ,	
		САДИЛИ СТЕ,			НОСИЛИ СТЕ,
		САДИЛИ СА.			НОСИЛИ СА.

ДАКНОПРЕШЕДШЕЕ.

Д.	{	САДИАЪ, АА, АО БЕХЪ,	{	НОСИАЪ, АА, АО БЕХЪ,
		САДИАЪ, АА, АО БѢШЕ		НОСИАЪ, АА, АО БѢШЕ,
		ТЫ,		ТЫ,
	{	САДИАЪ, АА, АО БѢШЕ,	{	НОСИАЪ, АА, АО БѢШЕ,
		ОНЪ, НА, НО.		ОНЪ, НА, НО.

МН.	{	САДИЛИ БѢХМЕ,	{	НОСИЛИ БѢХМЕ,
		САДИЛИ БѢХТЕ,		НОСИЛИ БѢХТЕ,
		САДИЛИ БѢХА.		НОСИЛИ БѢХА.

Н Е П Р Е Д Ѣ Л Н О Е П Е Р В О Е .

ЕД.	{	САДИХЪ, (34)	{	НОСИХЪ,
		САДИ ТЫ,		НОСИ ТЫ,
		САДИ ѠНЪ, НА, НО.		НОСИ ѠНЪ, НА, НО.
МН.	{	САДИХМЕ,	{	НОСИХМЕ,
		САДИХТЕ,		НОСИХТЕ,
		САДИХА.		НОСИХА.

Н Е П Р Е Д Ѣ Л Н О Е В Т О Р О Е .

ЕД.	{	НАСАДИХЪ,	{	— —
		НАСАДИ ТЫ,		— —
		НАСАДИ ѠНЪ, НА, НО.		— —
МН.	{	НАСАДИХМЕ,	{	— —
		НАСАДИХТЕ,		— —
		НАСАДИХА.		— —

Н Е П Р Е Д Ѣ Л Н О Е Т Р Е Т Ъ Е И Ч Е Т В Е Р Т О Е , Н А С А Д И
САМЪ, И НАСАДИЛЪ БѢХЪ, КАТО САДИЛЪ САМЪ,
САДИЛЪ БѢХЪ ПРЕШЕДШЕЕ И ДАВНОПРЕШЕДШ
НАЧЕРТАВАЮТСА НЕПРЕМѢННО.

Б У Д У Щ Е Е П Е Р В О Е .

ЕД.	{	ЩЕ САДИМЪ,	{	ЩЕ НОСИМЪ,
		ЩЕ САДИШЪ,		ЩЕ НОСИШЪ,
		ЩЕ САДИ.		ЩЕ НОСИ.

I.	{	ЩЕ СЛДИМЕ,	{	ЩЕ НОСИМЕ,	
		ЩЕ СЛДИТЕ,			ЩЕ НОСИТЕ,
		ЩЕ СЛДАТЪ.			ЩЕ НОСАТЪ.

Б У Д У Щ Е Е В Т О Р О Е .

I.	{	ЩЕ НАСЛДИМЪ,	{	— —	
		ЩЕ НАСЛДИШЪ,			— —
		ЩЕ НАСЛДИ.			— —
II.	{	ЩЕ НАСЛДИМЕ,	{	— —	
		ЩЕ НАСЛДИТЕ,			— —
		ЩЕ НАСЛДАТЪ.			— —

Б У Д У Щ Е Е Т Р Е Т Ё .

A.	{	СЛДИ ЩЕМЪ,	{	НОСИ ЩЕМЪ,	
		СЛДИ ЩЕШЪ,			НОСИ ЩЕШЪ,
		СЛДИ ЩЕ.			НОСИ ЩЕ.
II.	{	СЛДИ ЩЕМЕ,	{	НОСИ ЩЕМЕ,	
		СЛДИ ЩЕТЕ,			НОСИ ЩЕТЕ,
		СЛДИ ЩАТЪ.			НОСИ ЩАТЪ

Б У Д У Щ Е Е Ч Е Т В Е Р Т О Е

I.	{	НАСЛДИ ЩЕМЪ,	{	— —	
		НАСЛДИ ЩЕШЪ,			— —
		НАСЛДИ ЩЕ.			— —
II.	{	НАСЛДИ ЩЕМЕ,	{	— —	
		НАСЛДИ ЩЕТЕ,			— —
		НАСЛДИ ЩАТЪ.			— —

За вѣдущее пятое и шестое садилъ быхъ
и насадилъ быхъ, зри примѣч. 35

Наклоненіе повелительное.

Время настоящее.

ЕД.	{ садѣй, да садѣи.	{ носи, да носи.
МН.	{ садѣйте, да садѣтъ.	{ носѣте, да носѣтъ.

Непредѣланое.

ЕД.	{ насадѣй, да насадѣи.	{ — — — —
МН.	{ насадѣйте, да насадѣтъ.	{ — — — —

Наклоненіе желательное и подчинительное, избѣиса въ перво то сопряженіи.

Время непредѣланое.

ЕД.	{ даио насадѣхъ даио насадѣше ты, даио насадѣше онъ, на, но.	{ ако насадѣхъ, — — — —
МН.	{ даио насадѣхме, даио насадѣхте, даио насадѣха.	{ ако насадѣхме, — — — —

Такожде и страдательный залогъ изъеи въ перво то сопряженіе.

„Такъ се начертаетъ видимъ, косимъ, бснимъ, мѣшимъ, дѣшимъ, пѣшимъ, тѣмъ, любимъ, излѣзимъ, влѣзимъ, оучимъ, зчимъ, брѣимъ, товѣримъ, пазѣримъ, обидимъ, грѣшимъ, плашимъ, вѣдимъ (изждамъ) вѣдимъ (пѣимъ) слѣжимъ, сѣдимъ, ѡшимъ, влѣчимъ, рѣшимъ, ѡвлѣчимъ, мѣимъ, сѣдимъ, хѣдимъ, лежимъ, тѣжимъ, ысамъ, ржѣимъ, стоимъ, тѣрчимъ, жѣимъ, спѣимъ, тако и боймсе, чѣдимсе, звѣимсе, боримсе, червимсе, стѣдимсе, молимъ, двоимимсе и дрѣги такіа.

Примѣръ четвертый.

Сопряженіе четвертое.

За сѣчки те ѡніа глаголы цо се ѡкончатъ на амъ (44) на-кой то второ то лицѣ начертаетъ на амъ, а трѣто то на а.

Залогъ действительный.

Наклоненіе изъветелное.

Время настоящее.

1.	{	вѣнамъ, (45)	{	ѡправамъ,
		вѣнамъшъ,		ѡправамъшъ,
		вѣна.		ѡправѣ.

МН.	{	В́АНАМЕ,	}	ѠПР́АВАМЕ,
		В́АНАТЕ,		ѠПР́АВАТЕ,
		В́АНАТЪ.		ѠПР́АВАТЪ.

ПРЕХОДАЩЕЕ.

БД.	{	В́АНАХЪ,	}	ѠПР́АВАХЪ,
		В́АНАШЕ ТЫ́,		ѠПР́АВАШЕ ТЫ́,
		В́АНАШЕ ѠНЪ, НА́,		ѠПР́АВАШЕ ѠНЪ, НА́,

НО́.

МН.	{	В́АНАХМЕ,	}	ѠПР́АВАХМЕ,
		В́АНАХТЕ,		ѠПР́АВАХТЕ,
		В́АНАХА.		ѠПР́АВАХА.

ПРЕШЕДШЕЕ.

БД.	{	В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ СЛМЪ,	}	ѠПР́АВ́АЛЪ, ЛА́, ЛО́ СЛ
		В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ СН,		ѠПР́АВ́АЛЪ, ЛА́, ЛО́ СН
		В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ Ѡ́.		ѠПР́АВ́АЛЪ, ЛА́, ЛО́ Ѡ́.

МН	{	В́АНА́ЛИ СМЕ,	}	ѠПР́АВ́А́ЛИСМЕ,
		В́АНА́ЛИ СТЕ,		ѠПР́АВ́А́ЛИСТЕ,
		В́АНА́ЛИ СА́.		ѠПР́АВ́А́ЛИ СА́.

ДАВНОПРОШЕДШЕЕ.

БД.	{	В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ В́ЕХЪ,	}	ѠПР́АВ́А́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ В́Е
		В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ В́ЕШЕ		ѠПР́АВ́А́ЛЪ, ЛА́, ЛО́
		ТЫ́,		ШЕ
		В́АНА́ЛЪ, ЛА́, ЛО́ В́ЕШЕ		ѠПР́АВ́А́ЛЪ, ЛА́, ЛО́
		ѠНЪ, НА́, НО́.		ШЕ ѠНЪ, НА́,

1.	{	ΒΑΝΑΛΙ ΒΕΧΜΕ,	{	ὀπρᾶβᾶλι βέχμε,
		ΒΑΝΑΛΙ ΒΕΧΤΕ,		ὀπρᾶβᾶλι βέχτε,
		ΒΑΝΑΛΙ ΒΕΧΑ.		ὀπρᾶβᾶλι βέχα.

Непредѣланое первое.

1.	{	ΒΑΝΑΧΖ,	{	ὀπρᾶβᾶχζ,
		ΒΑΝΑ ΤΥ,		ὀπρᾶβᾶ τυ,
		ΒΑΝΑ ὄνζ, ηᾶ, ηὸ.		ὀπρᾶβᾶ ὄνζ, ηᾶ, ηὸ.

1.	{	ΒΑΝΑΧΜΕ,	{	ὀπρᾶβᾶχμε,
		ΒΑΝΑΧΤΕ,		ὀπρᾶβᾶχτε,
		ΒΑΝΑΧΑ.		ὀπρᾶβᾶχα.

Непредѣланое второе.

1.	{	ὀΒΑΝΑΧΖ,	{	ὀπρᾶβᾶίχζ,
		ὀΒΑΝΑ ΤΥ,		ὀπρᾶβᾶί τυ,
		ὀΒΑΝΑ ὄнζ, ηᾶ, ηὸ.		ὀπρᾶβᾶί ὄнζ, ηᾶ, ηὸ.

1.	{	ὀΒΑΝΑΧΜΕ,	{	ὀπρᾶβᾶίχμε,
		ὀΒΑΝΑΧΤΕ,		ὀπρᾶβᾶίχτε,
		ὀΒΑΝΑΧΑ.		ὀπρᾶβᾶίχα.

Непредѣланое третье и четвертое, ὀβονάλζ мз, ὀπρᾶβᾶίλζ самз, ὀβανάλζ βέчз като предшее и дабнопрешедшее.

Будущее первое.

1.	{	ΨΕ ΒΑΝΑМЗ,	{	ΨΕ ὀπρᾶβᾶмз,
		ΨΕ ΒΑΝΑШЗ,		ΨΕ ὀпρᾶβᾶшз,
		ΨΕ ΒΑΝΑ.		ΨΕ ὀпρᾶβᾶ.

МН.	{	ЩЕ БѢНАМЕ,	{	ЩЕ ѠПРѢКАМЕ,
		ЩЕ БѢНАТЕ,		ЩЕ ѠПРѢКАТЕ,
		ЩЕ БѢНАТЪ.		ЩЕ ѠПРѢКАТЪ.

БѢДѢЩЕЕ ВТОРОЕ.

ЕД.	{	ЩЕ ѠБѢНАМЪ,	{	ЩЕ ѠПРѢКИМЪ,
		ЩЕ ѠБѢНАШЪ,		ЩЕ ѠПРѢКИШЪ,
		ЩЕ ѠБѢНА.		ЩЕ ѠПРѢКИ.
МН.	{	ЩЕ ѠБѢНАМЕ,	{	ЩЕ ѠПРѢКИМЕ,
		ЩЕ ѠБѢНАТЕ,		ЩЕ ѠПРѢКИТЕ,
		ЩЕ ѠБѢНАТЪ.		ЩЕ ѠПРѢКАТЪ.

БѢДѢЩЕЕ ТРЕТІЕ.

ЕД.	{	БАНѢ ЩЕМЪ,	{	ѠПРАВѢ ЩЕМЪ,
		БАНѢ ЩЕШЪ,		ѠПРАВѢ ЩЕШЪ,
		БАНѢ ЩЕ.		ѠПРАВѢ ЩЕ.
МН.	{	БАНѢ ЩЕМЕ,	{	ѠПРАВѢ ЩЕМЕ,
		БАНѢ ЩЕТЕ,		ѠПРАВѢ ЩЕТЕ,
		БАНѢ ЩАТЪ.		ѠПРАВѢ ЩАТЪ.

БѢДѢЩЕЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

ЕД.	{	ѠБАНѢ ЩЕМЪ,	{	ѠПРАВѢ ЩЕМЪ,
		ѠБАНѢ ЩЕШЪ,		ѠПРАВѢ ЩЕШЪ,
		ѠБАНѢ ЩЕ.		ѠПРАВѢ ЩЕ.
МН.	{	ѠБАНѢ ЩЕМЕ,	{	ѠПРАВѢ ЩЕМЕ,
		ѠБАНѢ ЩЕТЕ,		ѠПРАВѢ ЩЕТЕ,
		ѠБАНѢ ЩАТЪ.		ѠПРАВѢ ЩАТЪ.

За бѣдѹщее пѣтое и шестое банѣлз бѣхз,
 ѡправѣлз бѣхз, ѡбанѣлз бѣхз, ѡправѣлз бѣхз,
 зри примѣчаніе 35.

Наклоненіе повелительное.

Время настоящее.

ЕД.	{	банѣй,	{	ѡправѣй,
		да банѣ.		да ѡправѣ.
МН.	{	банѣйте,	{	ѡправѣйте,
		да банѣтз.		да ѡправѣтз.

Непредѣланое.

ЕД.	{	ѡбанѣй,	{	ѡправѣй,
		да ѡбанѣ.		да ѡправѣи.
МН.	{	ѡбанѣйте,	{	ѡправѣете,
		да ѡбанѣтз.		да ѡправѣтз.

Наклоненіе желательное и подчинительное.

Избѣиса въ перко то сопряженіе, такожде и страдательный залогъ.

Время непредѣланое.

ЕД.	{	данѡ ѡбанѣхз,	{	данѡ ѡправѣхз,
		данѡ ѡбанѣше ты,		данѡ ѡправѣше ты,
		данѡ ѡбанѣше ѡнз на, нѡ.		данѡ ѡправѣше ѡнз на, нѡ.

мн. $\left\{ \begin{array}{l} \text{ДАНÒ ÒВАНАХМЕ,} \\ \text{ДАНÒ ÒВАНАХТЕ,} \\ \text{ДАНÒ ÒВАНАХА.} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{ДАНÒ ÒПРАВЕХМЕ,} \\ \text{ДАНÒ ÒПРАВЕХТЕ,} \\ \text{ДАНÒ ÒПРАВЕХА.} \end{array} \right.$

Тако и въ подчинително то ако обан
ако оправехъ.

„Такъ се начертáватъ таркáламъ,
амъ, остáвамъ, забрáвамъ, препрáв
разбáламъ, любáамъ, вáламъ, обикáламъ,
викáламъ, и страдáтелни те и възвратн
бáнамъ, таркáламъ, фáрамъ, любáамъ,
амъ, клáнамъ, и дрѹги такива.

Назначеніе 1. За неправилны те глаг

„Неправилни глаголи почти несѹщес
ватъ въ Болгарскіятъ языкъ (каквòто
доказà пространно на стран. 124. и въ
мѣчаніе 28.) защото òніа щосà неправ
въ Олакѣнскіятъ, като вѣмъ, даю, ѣмъ,
щѹ, сѣжѹ, стою, идѹ, хождѹ, ѣмаю (на
маю) градѹ, рѣхъ, и дрѹги некои, по
гарски разайчно са произнòсатъ òтъ Оа
ски те защото за вѣмъ, оупотревлáвасе з
(или знаемъ) за даю, дáвамъ, ѣмъ,
ѣмъ (или ѣдемъ) хощѹ щедъ, сѣжѹ сѣд
стою стоимъ, идѹ ѣдемъ, хождѹ хòдимъ,

ю флѣшамъ, градѹ идемъ (или дождѣмъ)
рѣхъ рѣкохъ, не ѣ оупотребително и въ
югарскіятъ въ настоящее время. Кой то
ички те, каквѣто що се види ѡтъ ѡкончаніа
га имъ преткаратсе въ правнаны, и ѡтносатсе
ікой въ подобающее свое сопряженіе, и зѣм-
ютса токмо имъ, што въ повелително то
аклоненіе во второе то лице страда неправи-
ость, каквѣто и Галагенскію, защото не го-
ѡрима. Ѣди, споретъ прилѣратъ на-сопряже-
іето мѹ, но Ѣждь (или Ѣшъ по прѡсто) и
Ѣждь (или вишъ по прѡсто) ѡтъ видимъ. И
рѣшъ, ѡтъ держимъ, негли и дрѹги.

Означеніе 2. За безличныте глаголы.

„Безлични глаголы се наричатъ ѡніа, що
вѣматъ перво и второе лице но токмо въ
ето то се начертѣватъ, като н. п. подоба-
тъ (кое то се оупотребѣва попрѡсто подо-
іе) приличествѣтъ прилича, трѣкѹва, мѡже,
Ѣдѣтъ (вѣли дождь, или капе дождь, и-
иде дождь) снѣжитъ (вѣли снѣгъ, или
пе снѣгъ) грѣмѣтъ гѣрми, докѣтѣтъ сти-
дѡста, боли, мрѣкнѹва или мрѣкнѹвасе.
страдѣтеани, свѣткѣсе, свѣчѣвѣсе, дѹмасе,
ѡбрисе, злоблѣчѣсе и дрѹги такѣва. Кой

ТО СЕ НАЧЕРТАВАТЪ ВЪ СІЧКИТЕ ВРЕМЕНА ТОКМО ВЪ ТРЕТОТО ЛИЦЕ КАКБОТО И ЛИЧНИТЕ, Н. П. НАСТОАЩЕЕ ГЪРМИ, ПРЕХОДАЩЕЕ ГЪРМЕЩЕ, ПРЕШЕДШЕЕ ГЪРМЕЛО Ъ, ДАВНОПРЕШЕД. ГЪРМЕЛО БЕШЕ, НЕПРЕДЪЛНОЕ ПЕРВОЕ ГЪРМЕ, НЕПРЕДЪЛ ВТОРОЕ ГЪРМИНА, (ИЛИ ПОГЪРМЕ) НЕПРЕДЪЛ. ТРЕТІЕ ГЪРМИНАЛО Ъ, НЕПРЕД. ЧЕТВЕРТОЕ ГЪРМИНАЛО БЕШЕ, ВЪДАЩЕЕ ПЕРВОЕ ЩЕ ГЪРМИ, ВЪДАЩЕЕ ВТОРОЕ ЩЕ ГЪРМИНЕ (ИЛИ ЩЕ ПОГЪРМИ) ВЪДАЩЕЕ ТРЕТІЕ ГЪРМЕЩЕ, ВЪДАЩ. ЧЕТВЕР. ГЪРМИНАЩЕ, ВЪДАЩ. ПАТОЕ ГЪРМЕЛО ВЪ, ВЪДАЩ. ШЕСТОЕ ГЪРМИНАЛО ВЪ. (ТОИ ГЛАГОЛЪ ГЪРМИ ОУПОТРЕБАВАСЕ НЕКОГАШЪ И ЗА ЛИЧЕНЪ, КАТО ЩО СЪ СЛѢДУЮЩИТЕ ПРИМѢРИ, ДА МЕ ГЪРМИНЕСЪ (ИЛИ ДА МА ГЪРМИНЕСЪ ТЪ МЕНЕ) И, ГЪРМИНАСЕ ПЪШКА, ВМѢСТО ПЪКНА ПЪШКА, И ГЪРМИНАХЪ, СИР: ФЪРАИХЪ ПЪШКА, И, ГЪРМАТЪ, ВМѢ ФЪРАЛЪТЪ (ПЪКАТЪ ПЪШКИ, И ДРУГИ ТАКИВА) СІЧКИТЕ БЕЗЛИЧНИ ГЛАГОЛИ НЕ СЪ ОУПОТРЕБИТЕЛНИ ВЪ СІЧКИТЕ ВРЕМЕНА, КАТО Н. П. ПОДОВАЕ, КОЕТО Ъ ОУПОТРЕБИТЕЛНО ТОКМО ВЪ НАСТОАЩЕЕ ВРЕМА ОУ БОЛГАРЕТЕ, А ВЪ ДРУГИТЕ ВРЕМЕНА ОТЪ ТРЕБВА, ТРЕБВАШЕ, ТРЕБВАЛОЩЕ ТРЕБВА, И ПРОЧ. ЗАЙМА. ТАКИВА СЪ И СЛѢДУЮЩИТЕ СТРАДАТЕЛНИ, КОИТО СЕ ПРОИЗНОСАТЪ ВСЕГДА НЕРАЗДѢЛНО СЪ ДАТЕЛНИЦАТЪ ПАДЕЖЪ. *ДРЕМЕМИСЕ, ВЪДЕМИСЕ, ПІЕМИСЕ, СПАВАМИСЕ, (ИЛИ*

спѣмисе) бяубамисе, тѣдимисе, и съ частіца та не, не хѣдимисе, не седѣмисе, не работимисе не дѣмамисе, и дрѹги такива.

Глава пята.

За нарѣчіето.

Нарѣчіето ѣ часть слова нескланяема, и споретъ различіето на-онѣмъ обстоятелства, кой то ѣзображаватъ нарѣчіята, получаватъ и онѣ различно наименованіе. И значатъ,

1. Брѣме. Днѣсь, нынѣ, сегѣ, ѡдѣке, ѡтѡчки, тѡчка, дрѹги пѹть, пакѣ (пакъ, па) веке, вѣчъ, вѣче, всегдѣ, секогажъ, оутре, въ дрѹгидень, вѣера, завѣера, часъ почасъ, завчасъ, томчасъ, лѣіе, ѣзведнашъ, кѣсно, доцнѣ, рано, скоро, вѣрже, чѣврѣсто, когѣ, когѣто, дрѣвле (оутѣ старо брѣме) додѣ, доклѣ, некогашъ, никогашъ, тогѣ, тогдѣ, тогѣва, тогѣва, тогѣсъ, послѣ, подѣръ, сѣтне, напоконъ, лѣни, полѣни, до годѣна, лѣтоска, ѣсенѣска, пролѣтоска, зимѡска, довѣчера, ѡдѣвна, ѡтколѣ, испѣрѣко, сѣтра, прѣжде, напредѣ, вѣчеръ, зарѣнъ, денѣ, дѣмѣмъ, ношѣ, ношѣмъ, сношѣ, ношѣжа, (или ношѣсъ) полѣка, вѣрзо, завѣвно, вѣзѣпѣ, напредѣно, рѣдко, чѣсто и дрѹги.

2. Мѣсто, гдѣ, (дѣ, дѣка) тѣка, тѣва, тамѡ, вѣнѣтръ (вѣнѣтре или вѣтрѣ) бѡнъ (вѣнъ

ИЛИ ВОНКА) ГОРЕ, ДОЛУ, БЛИЗУ, ДАЛЕЧЕ (ДАЛЕ
 ОТСРЕЩА, ОДОНАТЪ, ОДОКАТЪ (ИЛИ ОТСЯТЪ,
 ВЪТЪ) ОТЗАДЪ, ОТПРЕДЪ, ЗАДЪ, ПРЕДЪ,
 ЗАТЪ, НАПРЕДЪ, НАДЕСНО, НАЛЕКО, ДЕТО, ДЕКА
 ОТЪ СЕКАДЕ, КАМО (КАТО КАМОГО) КАМЪ (КА
 КАМЪ ДА ВЪДИМЪ) СЕКАДЕ, НИКАДЕ (НИНДЕ)
 КАДЕ, НЕЙДЕ, НОХНАМЪ, НОХВАМЪ (ИЛИ) НА ТЪ
 НА САМЪ) ДОМА, (ИЛИ ОУ ДОМА) ОКОЛО, НА
 ЛО, ОКОЛОБРАЖЪ, МЕЖДЪ, ПОМЕЖДЪ, ПОСРЕ
 НАСРЕДЪ, И ДРУГИ.

3. Качество. КАКВО, КАКЪ, КАКВОТО, Т
 (ТАКА ИЛИ ТЪИ) ОНАКА, ИНАЧЕ (ИНАКЪ, ДР
 ЖЧЕ) ДОВРЕ, ЗАЕ, РАЗЪМНО, ПАМЕТНО, ПОЛЕ
 ТАЙНО, ИБНО, (НА ИКЪ) НАПРАСНО, ПРАВО, І
 БО, ВСЪЕ, ТЩЕГНО, ТЪНЕ, ТРЪДНО, ЛЕСНО, Л
 НО, ВЛАГО, ГОРКО, СЛАДКО, СТРАШНО, БЕСЕЛО,
 ДОСТНО, НАПОЛУ, ДОБОЛНО, МИРНО, ТИХО, ОП
 НАОПАКО, ОУСТРЕМИТЕЛНО, НАПРАСНО, СЪРОВО,
 ЧЛАННО, ДРУЖЕСКИ, МУЖЕСКИ (МУШКИ) ДЕТ
 СКИ, ЖЕНСКИ, НАЪСТЪ, (НАЪСЪ) ИЪЗ ОУЪСТЪ,
 ДЕШКОМЪ, ТЪРЧЕШКОМЪ, ЛЕЖЕШКОМЪ, ХОД
 КОМЪ, МИЖЕШКОМЪ, МЪЛАЧЕШКОМЪ. (*)

*) Назначи во ъвше, зацо отъ сички те почти
 лагательни имена происходи наречіе качества.
 то согласѣва со среднілтз родз, н. п. отъ а
 зло, или зае, отъ тихій-тихе, и проч.

4. Количество, (опредѣленно). Ъднѣшъ, ѡднѣшъ, трѣшъ, четѣришъ, илѣ ѡдѣнъ пѣтъ, ѡдѣ пѣти, три пѣти, петѣ пѣти, ѣ до стѣ, ѡестѣ пѣти, хѣлѣда пѣти, ѣ проч. (Неопредѣленно), мнѣго пѣти, нѣколко, мнѣго, мѣло (мѣлко) тѣлко, кѣлко, пѣлно, прѣзно, довѣлно, мнѣгокрѣтно, ѡднокрѣтно, согѣво, двѣино, трѣино, (дѣста, ѣ стѣга, кмѣ. довѣлно) ѡще ѡще) ѣ дрѣги.

5. Порядокъ. Нѣйнапрѣшъ, пѣрко, (пѣрко) пѣрко ѣ пѣрко, оѣпарѣѣ, потѣмъ, пѣки (пѣкъ) ѡще, нарѣдъ, прѣчѣе, нѣйпѣслѣ, слѣдовѣтелѣно.

6. Ограничѣе. Вѣѣпѣ, зѣедно, нѣедно, ѡедно, ѡ кѣпъ, ѡсенарѣдно, ѡѡшенарѣдно, ѡседомѣбѣю, соѡкѣпно, соѡбно, ѡ ѡѡще, ѡѡщо, грѣлѣдно (стѣдовѣдно, грѣздовѣдно).

7. Повелѣнѣе. ѡла, ѡлѣте:

8. Излѣтѣе. Кролѣ, ѡскѣнѣ, тѣкѣно, рѣзѣ, ѡѣзъ.

9. Оѣподѣвлѣнѣе. Иѣко, ѣкоже, (ѡѡѣѣто) гѣѡко, тѣѡѡже, ѡто, подѣѣвно, тѣѡно, ѣсто, ѡпрѣлѣнно.

10. Излѣснѣе. То ѡѣтъ, сѣрѣчь, ѡто, на прѣлѣрѣ.

11. Излѣѣчески. ѡллински, Грѣѣски, Оѣрѣски, Рѣлѣски, лѣтѣнски, ѡбрѣнски, ѡлѣнски,

Нѣмски, Італіянски, Турски, Болгарски, Балкан, Арменски.

12. Оубѣреніе. Воистиннѣ, истинно, истина, ѡтз истина, за правда, поистин право, ѣи, ѣи вѡгѣ, тако.

13. Отрицаніе. Не, ни, нито, нето, нит ѡтнюѡз, ни мало, никакѣ.

14. Запрещеніе. Не, ни, никакоже, (по Турски сакѣнѣ) не дѣи, (не дѣи) не мой, дерзай.

15. Напращеніе. Зѣло, весьма, много, ѣи чрезвычѣино, еяно, стѣгнато, цврѣсто.

16. Ослабленіе. Ѣдѣа (Ѣдѣамѣ) ѣле.

17. Разсѣженіе. Нежели, по, най, помого, наймного, посиано.

18. Оомнѣніе. Почти, токо речѣ, ѡколо, днѣган (вѣлкимѣ) мѡже вѣти, вожѣмѣ (гѣов

19. Бопросителни. Защо; гдѣ; де; дѣи ѡтз дѣка; кѣдѣ; на кѣдѣ; когѡ; какѣѡ; дкогѡ; такѣ ли.

20. Разность или раздѣленіе. Осѡбно, Ѣдинѣ, раздѣленно, (Турски, вѣшкѡ, по вѣкѡ, навѣшкѡ) и проч.

Глава шестаа.

За предлогатъ.

Предлогъ есть часть слова нескланяема, и полагається предъ други те части слова раздѣлено или сокоупно.

Българскій языкъ има тѣмъ исты те предлози, кой то има и маѣката мѣ Олавѣнскій, и сѣтъ, слѣдѣющи те двадесать.

Оу, отъ, изъ, во, со, на, надъ, о, или объ, по, подъ, предъ, при, до, ко, за, вое, нис, рас, пре, про (*)

Глава седмаа.

За союзатъ.

Союзъ есть часть слова нескланяема, кой то показѣка взаимно соотвѣтствованіе на-по-

*) Во, оупотреблявасе и къ, когато се полага предъ рѣчи кой то започинатъ отъ согласна бѣвка, н. п. въ цѣрква, въ кѣщи. Такожде и со-сз, сз тебе сз мене (а некогашъ и сосз.) Такожде и кос-воз. возблагодарихъ, возрадовахъ. И коиз. къ вѣгъ, и нис-низ. низвергохъ, низринохъ, рас-раз. раздровихъ, различохъ. Тѣка принадлежи и кодъ (отъ ко) кодъ мене, кодъ него, кой-то не е рѣвно оупотребителенъ секаде.

НАТІА ТА, Я ЧАСТИ ТЪ НА-ПЕРІОДАТЪ, ІАІІ Я
МИ ТЕ ПЕРІОДЪ СОЕДИНАБА.

СОЮЗИ ТЕ СПОРЕТЪ РАЗЛІЧНО ТО СВОЄ ЗНА
НОВАНІЕ, РАЗЛІЧНИ І ІМЕНА СА ПОЛУЧІАИ. І СЪ

1. СОПРАГАТЕЛНИ. І, ТА, ЖЕ, А.
2. РАЗДѢЛІТЕЛНИ. ІАІІ, ЛИ, НИТО, НЕТО
3. СОСЛАГАТЕЛНИ, ІАІІ ПОДЧИНІТЕЛНИ. (І
ІТО НЕКОИ ГРАММАТИКОПИСАТЕЛИ ОУСЛОБНИ
РІЧАТЪ) АЩЕ, АКО, АКО ЛИ, АКО БЫ, НЕ БЫ,
ДА БЫ.
4. ПРОТНВІТЕЛНИ. НО, ПОНЕ (ТЪРСКИ БАРЕ
АКО І, (МАКАРЪ ГРЕЧ.) ОБАЧЕ.
5. БИНОСЛОБНИ. БО, ІБО (ЗАЩО, ЗАЩО
РАДИ, ЗАРАДИ, ПОНЕЖЕ, ОУБО, ЗАЩОТО.
6. НЕДОУМЪТЕЛНИ. БАДА, БАДАЛИ, ДАЛИ, І
(І ТЪРСКИ АДЖЕБЪ.)
7. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ (СИМПЕРАСИТИВІ)
БО, ПРОЧЕЕ.

Предлози, возе низ, раз, пре, про. Оупотре
ватсе токмо слобно, сир. совокѣпно сз рѣчи
а раздѣлно никогда. Добрѣ бы было, ако
се сочислило і нарѣчіето, везз, сз предлози
защѣто по нищо не разлічествѣ етз ниѣ,
грамматікописатели те не знамз за ком прич
го ісклучаватз етз ниѣ. Такожде і ч
(през.)

ГЛАВА ОСМАА.

ЗА МЕЖДОМѢТІЕ ТО.

МЕЖДОМѢТІЕ ТО Ъ ЧАСТЬ СЛѢВА НЕСКЛАДНА, И ИЗЪОБРАЖАВА РАЗЛИЧНЫ СТРАСТИ ЧЕЛОВѢЧЕСКИ ВЪ ГЛАГОЛАНІЕ ТО. МЕЖДОМѢТІА ТА СЕ РАЗДѢЛЯЮТЪ НА РАЗЛИЧНЫ, И СЪТЪ СЛѢДЮЩИ ТЕ, КОИ ТО ЗНАЧАТЪ.

1. ОУКАЗАНІЕ. ОѢ, ѢТО, (ѢТѢ) ТѢ, НА, ВІЖДА.
2. ОУДИВЛЕНІЕ. Ѡ! ѠАЕ! ЛЕЛЕ, ЛЕЛЕ БОЖЕ!
3. ПОХВАЛѢ. БАЛГОЖЕ, БАЛГОЖЕ, (ПО ТЪРСКИ МАШАЛАА, АФЕРИМУ), ВРАВО.
4. ПОНОШЕНІЕ. ОУА, ОУХЪ, АА.
5. ПЕЧАЛЪ. ЯХЪ, АХЪ! ОХЪ! ОО! ОУВЫ! ГОМЕ! ЛЕЛЕ! ОХЪ, БОЖЕ МИЛИ! МАЙЧИЦЕ МИЛА!
6. ПОНУЖДЕНІЕ. ХА, ХА, ДЕ, ДЕ, ДЕ.
7. КАЛТЕВЪ. ТАКО МИ ЗДРАВИЕ, ТАКО МИ БОГА, ТАКО МИ ВЪРА, ЪИ БОГУ.
8. ЗВАНІЕ. О, ХЕЙ, ѢИ, ѢИ.
9. ЖЕЛАНІЕ. ДАНО, БГА, ДАВЫ, ДА БЫ ДАЛЪ БОГУ!
10. МОЛЧАНІЕ. ОЖТЪ, СЖЖТЪ, (МЕЖДОМѢТІЕГО НА-МОЛЧАНІЕ ТО НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОПИШЕ, ЗАЩО ТОКМО СЖКА, И ЗА ТО ТРЕВЪБА ДАГО ЧЪЕ НЕКОИ ОЖТЪ ЖІВЪЗ ГЛАСЪ, ВЪ ОЛВЕНСК. ГРАММ. СТОИ, ЦЮТЪ, И ЦЕС.)
11. ОУБЛАЖЕНІЕ. БАЛЗЕСИ ТѢБЕ, БАЛЗѢ ТИ.

12. Оудобѣсткѣ. Охоход!
13. Оожалѣнїе. (по Тѹрки; ѣзѣкъ) по ски жалько.
14. Бнезѣпность. Ба.
15. Омѣхъ. Ха, ха, ха.

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

За кратките прѣвѣна на-правопи
нїе то, дѣка се напїсѹватъ годѣн
вѹквы.

1. ВЪ сѣкое начѣло. Н. п. Начѣло
мѹдрости ѣсть страхъ Господень. ВЪ н
лѣ сотвори Бѹгъ небо и зѣмлю.

2. И въ сѣкой стїхъ, що започїна по
ка. Тобѣ що тѣ ѣ Бѹгъ дааъ съ него се
саждавай. Отъ тобѣ що го нѣмашъ
се лишай.

3. ВЪ сѹбственни те ямена на человекѣ
те, градовѣ те, мѣста та, земай те, рѣкѣ
горы те, и дрѹги. Н. п. Пѣтръ великїй, ѣ
сандръ Македонскїй, Ѣкатери́на Алексѣевна,
опѣтра. Вїенна, Петербургъ; Москва. Ко
пѣле, Россїа, Германїа, Африка, Америка.
Дѣнъ, Дѣнавъ, Мѣрица, Искръ, Стрѣма. |
Тїйское море.

4. Бз именá та що значатъ нѣкде достó-
нство. Н. п. Царь, Боевóда, Архієпископъ,
Имáзь, Прингипсъ.

5. Бз именá та що то значатъ нѣком на-
вѣ. Граммáтика, Філософія, Богослóбія, Ге-
графія.

6. Бз прилагáтелни те именá, що то се
произвóдатъ óтъ собствени те, илй óтъ ó-
на що значатъ достóнство. Вієнскій, Ба-
лгарійскій Овоны, Россійское вóннство. Алек-
андровъ сынъ, Архієпископскій сынъ. И бз
дрўги нѣкои случай, който се навчўкатъ óтъ
навыкновѣнїе. За дрўги те бўквы.

„И-се написўва сѣкаде óтъ крайатъ на-рѣ-
чїи те предъ согласна бўквы, а бз срдѣз, сѣко-
ашъ междў дѣѣ согласны, и на край, дѣка-
го не сѣ пише ы. Н. п. йграмъ, ягла, бдинъ,
творити, вїхъ, жѣнски, мѣшки. Извѣждатъ
нѣкои рѣчи що се пїшатъ илй съ ї, за раз-
личїе рѣчи óтъ рѣчи. Н. п. мїръ и мїрѣ.
Кїно и кїнѣ. Илй чўжестранны, їдолъ, їр-
вотъ, їндїктъ, їкосъ, вїсокотъ, Нїаз, аїтўргї-
я, и дрўги такїва. И съсъ у, мїро, кристáлаз,
постáсь, и дрўги. И бз предлógатъ при-
ветѣрасе бз ї, когá то стои предъ нѣкои са-
логласны бўквы. Като н. п. прїемаю, прїи-
нїте, прїобрѣтѣхъ, прїахъ, и проч.

„ї-се написѣва сѣкога предз сабѣдѣюи самогласны а, е, и, о, Ѹ, ѡ, и ѳтз крѣвз рѣчь тѣ дѣкато ы не сѣ пише. Н. | ковз, Географіа. Іерусалимз, знаменіе. І | тин. Іорданз, сладкіо. ІѸда, змїа. нѣкон чѸжестранны рѣчи като що са по | те дїтѸргїа, їкоєз, и дрѸги.

„ы-се пише вз сички те винїтелны | жи на лїдженскїа рѳдз на-вѳоро то скас | (Оскенъ ѡковысе ѳкончавѣаз нѣкой винїт | падѣжь сз г, к, х. Защѳото по тїа в | нїкогашз не сѣ написѣва ы. И ѡко вѣ | нїтелни те происходїли ѳтз ѡменїтелн | ѡматз ѳкончанїе на ь, като н. п. оучї | кнѣзи, падѣжи, пѣстыри, и дрѸги та | Тѡкожде и вз сички те мнѳоженственны п | на женскїа рѳдз на-пѣрво то склоненїе, и | се ѳкончавѣатз со сабѣдѣющн те вѸквы: | вз ѳдннствен. число, в, в, д, з, л, м, | р, с, т, ф, цы, ѳ. И вз сички те вн | ны тѳкмо пѣмн на женскїа рѳдз, кой те | кончавѣатз на сабѣдѣющн те вѸквы ж, | ѳ. Н. п. лрѣжи ѡменит. лрѣжы винн | чї ѡменит. лѸчї винит. дѸши ѡменит | шы винит. пїщи ѡменит. пїщи винит.

„По ц, всегда се пише ѡ, н. п. ч | цы, рцы, тецѣте, и проч.

„Въ сѣчки те прилагáтели яменá въ я-
ннѣтельныатъ родит. дател. бинит. ѿ экат.
въ оуѣсѣчен. бѣдинствѣ. ѿ биннѣтельныатъ мно-
бствѣ. н. п. скатыѿ, старыѿ, мадыѿ, скаты те, стары
, ѿ проч. (Оскѣнь оныа ше сѣ окончáватъ
гѿй, жѿй, кѿй, чѿй, шѿй, шѿй, хѿй. За ко-
го зрѿ на стран. 104. ѿ въ примѣч. 8). Из-
ждатсе о́тъ това прáвило са́бдѣющи те при-
гáтели, коѿ то се всегдá пишатъ съ ѿй, ѿ
ннѣкой падѣжь ни бѣдинственъ ни мно́же-
въ. прѿиматъ ѿ. байжнѿй, братнѿй, вѣѿй, кѣрх-
ѿ, вечернѿй, владычнѿй, кѣлѿй, вчерашнѿй, вѣ-
нѿй, горнѿй, дѣблѿй, дѣбнѿй, домашнѿй, брат-
ѿ, вѣѿй, кѣрхнѿй, вечернѿй, владычнѿй, кѣлѿй,
вѣршнѿй, вѣшнѿй, горнѿй, дѣблѿй, дѣбнѿй,
дѣмшнѿй, дѣвѿй, дрѣкнѿй, днѣшнѿй, бленѿй,
днѿй, здѣшнѿй, испѣднѿй, (ѿ преиспѣднѿй)
зѿй, крайнѿй, кракѿй, лѣнѿй, лѣсѿй, матернѿй,
нѿй, нижнѿй, нынѣшнѿй, о́слѿй, пѣсѿй, прáдѣ-
ѿ, прѣжнѿй, послѣднѿй, сѣнѿй, *срѣднѿй, сынѣв-
ѿ, трѣтѿй, оу́треннѿй, чѣждѿй. (Зрѿ ѿ за
хъ на стран. 104.) Назначѿ же, зашѣдѿ тѣа
прáвилани прилагáтели не сá сѣчки те оу́по-
бѣтели въ прѣстыватъ ѿзыкъ.

„Сабѣдѣющи те корѣнны рѣчи всегдá съ
се пишатъ въ срѣдни те слѣгове. Бы, вѣкъ,

вѣліе, вѣстрый (т. е. скорый, а не това що
 вѣкаме вѣстръ) вѣти, вѣ, вѣдра, вѣкамъ,
 вѣнѣ (всегдѣ) вѣма, вѣсокій, вѣю, вѣа (шіа)
 владыка, грызѣ, дѣмъ, дѣна, дѣхѣю, комы
 вѣль, корѣсть, корыто, копыто, крѣю, лѣсы,
 мѣ, мѣсь, мѣто, мѣнъ, мѣшъ, мѣща,
 мѣю, монастырь, нѣнѣ, пѣлѣнъ, пѣстырь,
 пѣкѣю, пѣти, пѣщъ, пѣзѣрь, пѣтѣю, пѣ
 хѣю, рѣба, рѣгѣю, рѣжѣи, рѣкъ, рѣсь, рѣю,
 скрѣпаю, сѣкѣшѣ, стрѣи, стѣдѣ, стѣню, сѣт
 нѣи, сѣнъ, сѣпаю, сѣлѣю (т. е. посылаю),
 сѣрѣ, сѣрый, сѣтый, тѣ, тѣкка, тѣкаю,
 тѣлѣ, тѣсаща, чѣкѣ, чѣтыри, чѣзѣкъ, чѣзѣкъ,
 ѣ сѣчки те що происходѣтъ ѡтѣ нѣхъ.

„Въ ѣменѣта на-жѣнскѣа рѣдъ, що сѣ
 на ѣна, кѣто пѣстына, рѣвѣна, мѣлѣстына,
 ѣко предъ слѣгѣ ѣна, не предѣде нѣкомъ вѣк
 ба що то не прѣйма ѣ, н. п. Кнѣгѣна, Гре
 кѣна, Серѣкѣна, Мѣнахѣна, Блахѣна ѣ дрѣ
 ги такѣка.

„Въ нарѣчѣа та, ѣдиножды, двѣжды,
 трѣжды, мнѣогажды, ѣ проч. въ който прѣ
 сто то ѣвыкновѣнѣе ѣзѣстаба ѣ - то говорѣ
 тѣко, ѣднѣжды, двѣжды, мнѣогажды, ѣ проч.
 (ѣлѣ ѣѣме пѣпросто, ѣднѣшъ двѣшъ, мнѣ
 гашъ, ѣ проч.)

„А въ чужестранныя рѣчи се не пише,
п. Географіа, Астронómіа, Канцеларіа, и
юч. (*)

Примѣчаніята.

(1) родителный членъ (или падѣжь) въ
чужески яменѣ на а, токмо ко оудушекален-
яте вещи ѣ употребителенъ, като н. п. на-
бстола, на-челобѣка, на-аггела, на-попа,
-бола, на-кона, тѣ апосолъ, тѣ андролъ,
ѣ аγγελъ, тѣ паппа, тѣ боос, тѣ илпв.
въ бездушныяте рѣбенъ ѣ съ винителныатъ
к това токмо различіе, цото родителныо
ча частицата на) н. п. на-столатъ, на-ко-

*) Назначи свѣдѣе, защо Рѣски те и Сѣрки те въ гра-
ждански те книги пишатъ географіа, астронómіа,
тако и въ оныя чужестранныя рѣчи цо трѣбва
да се пишатъ съ і, или съз ѵ, съз и пишатъ,
като йдолъ, физика, кристалъ, и проч. А ток-
мо на-ы-то сохранѣватъ хѣбако правописаніе то.
Можеме и мы да подражаеме нѣхныатъ примѣръ.
„За скóмте не може да се опредѣлатъ главни пра-
вила, защо не согласѣватъ Болгаре те въ нѣхъ, но
кога се изрѣнатъ всеконечно и ѡтъ наши те Бол-
гарски списаніа (каквото ѡтъ Рѣски те и ѡтъ
Сѣрбски те) тогава ще се подложатъ безъ погрѣ-
шность подъ правила.

мища, и затова се заградѣ второто ѡкончѣніе съ кмѣстѣтелнаа.

(3) Назначѣ защо въ ѡніа именѣ на-женѣа рѡдъ цо сѣ ѡкончѣватъ на ѣ, и склонѣватъ на това склонѣніе, прѡсто то ѡбыкновеніе ко-то ги произноси съ съ членъ, въ ѡдѣнствен-ното число всегдѣ снѣма ѡксѣта на кончѣ-ватъ слѡгъ (сир. на най крайнѣватъ цо ѡ-въ членѣтъ) н. п. радость радость тѣ, крѡ-вѣть кротость тѣ, мѣлость мѣлость тѣ, крѡ-вѣкъ тѣ, ѡсь ѡсь тѣ, чѣсть чѣсть тѣ, пѣсень пѣсень тѣ, и проч.

(4) Нѣкои говѡратъ, защо въ това скло-нѣніе тѣа двѣте та та цо стоѣтъ ѡднѡ по-рѣго, произвѡдатъ голѣма неприѣтностъ и ѡгадѣе въ произношеніе то и въ слышаніе то, то н. п. полѣта та, телѣта та, кѣчета та, дребѣта та, (кратѣ та, ѡустѣ та), и проч. Но и видѣме защо не тѡкмо въ това склонѣніе свѣчѣватъ двѣ та та въ мнѡжест. число но по дрѣго, но и въ ѡдѣнственното то то то цо сѣ свѣдѣющѣте, вѣа то то, зѣа то то, то то, жѣто то, и въ прилагѣтелни те, канѣто то, лѣдовѣто то, десѣто то, и прѡчаа. Коже и въ пѣрвото склонѣніе въ ѡдѣнствен-ното число, та та, като цо сѣ свѣдѣющѣте, тѣ та, лопѣта та, высѡта та, голѡта та, рѣ-

БОТА ТА, КЛЕКЕТА ТА, КРАСОТА ТА, И ДРУГИ МНОГО. И ПРИЛАГАТЕЛНИТЕ ДЕСЕТА ТА, ЛЕДОВИТА ТА, КАМЕНИТА ТА, ИДОВИТА ТА, И ДРУГИ МНОГО, КОИТО ТО ТО, И ТА ТА, ТЪКА СЕ НЕПРОИЗВОДАТЪ ОТЪ СКЛОНЕНИЕТО, НО ЕДНОТО СИ Ъ ВЪСТЪПЕННО, А ДРУГОТО ЧЛЕНЪ, КАКЪТО И ВЪ ПЕРВОТО Ъ ПО ПОДРАЖАНИЕЮ НА-ОСЛАВЕНСКОТО, ОСЛАВЪ ЕДИНСТВЪ ОСЛАТА МНОЖ. И АКО ВЪ ПРИАЛО И ЧЛЕНЪ ТА, ЩЕШЕ ДА СТАНЕ ТОГЪВА ОСЛАТА ТА, ПО ТОЪ ПРЪЧЕЕ ПРИМЪРЪЪ Ъ СТАНАЛО ПЪЛЕТА ТА, КЪЧЕТА ТА, ТЕЛЪТА ТА, И ПРОЧ. И АКО ВЪ ПРОИЗВОДИЛИ ДВЕТЕ ТА ТА ГОЛЕМО ЗЛОГЛАСІЕ ВЪ ТЪА ИМЕНА, КЪЧЕТА ТА, ТЕЛЪТА ТА, ПОЛЪТА ТА, ТО ВЪ ПОДОБНИЪ ПРОИЗВОДИЛИ И ВЪ СЛЪДАЮЩИТЕ, ЛОПАТА ТА, КЛЕКЕТА ТА, КАМЕНИТА ТА, ИДОВИТА ТА, И ВЪ ТЪА, ЗАЛЪТОТО, ВЛАТОТО ЖИТОТО, ДЕСЕТОТО, ИДОВИТОТО, КОИТО ОТНЮДЪ НЕ МОЖЕМЕ ДА ОТВЪГНЕМЕ, ЗАЩО НЕ СЪ ОТЪ СКЛОНЕНИЕТО. НО КАКЪ ВЪ БЫЛО ДА БЫЛО, ВЪ ТОЕВЪ ЗЛОГЛАСІЕ (АКО ВЪ МОГЛИ ДА ГО НАРЕЧЕМЕ ЗЛОГЛАСІЕ) НИКОИ НЕ Ъ КИНОВЕНЪ, ЗАЩОТО Ъ ТАКОВА СЪОЙСТВОТО НА ЗЪЯКАТЪ НИ. НО АКО ВЪ ВЪ БОЛГАРСКИАТЪ ЗЪЯКЪ ПРОИЗВОДИЛИ ГОЛЕМО ЗЛОГЛАСІЕ ДВЕ ТА ТА ИЛИ ТО ТО ЕДНО ПО ДРУГО, КОЛКО ВЪ ПОМНИЛИ ПРОИЗВОДИЛИ ВЪ ГРЕЧЕСКИАТЪ КАТО ВЪ СЛЪДАЮЩИТЕ РЪЧИ, *οραιότητα, σοφώτατα, μεγαλώτατα, τιμιώτατα, τὰ τὰματα, τὸ τὸ*

βου, τὸ τομάρι, ἢ дрѣги много такѣѡ, кой-то нѣ терпѣ ни наймало злогласіе; непронзводисе прѣчѣе нѣкое злогласіе ὅτѣ тѣ та та ни то кѣ Грѣческіатѣ ни то кѣ Бѡгарекіатѣ, рѣщѡто нѣ ѣ нѡкопривнѣсѣно ни то кѣ ѣдѣншатѣ ни то кѣ дрѣгіатѣ нѡ ὅтѣ сѣмо то начѣло на-зѣкатѣ тѣко ѣ ѡстанѣло. Ѣ наипѣче нѣкон ѡкѡратѣ, защѡ ὅтѣ двѣ подѡбни слѡгове щѡ тоѡтѣ непосредственнѡ ѣдѣнѣ по дрѣги, производисѣ ѡсѡбна сѣлѡстѣ кѣ слышаніѣ то ѣ произношеніѣ то, кѣто щѡ сѣ слѣдѡщѣи тѣ Грѣески рѣчи, ἀλαλάζω, βάρβαρος, βόρβωρος, σακὰ, κικνέτζι, λιλῆδι, μόμος, μίμησις, κτνμπέκι, παπαγάλος, πέπαικται, λέλεκται, κικένωται, ἢ проч. —

(5) Тѡвѣ сокращѣніѣ ὅтѣ ѣѣ, на ѣ, кѣ глаголанѣ тѣ ѣменѣ, кѣто ὅтѣ ѣдѣніѣ ѣдѣнѣ, ѣ-граніѣ ѣгранѣ, стоѡніѣ стоѡнѣ, ἢ проч. Защѡ ѣ ѡѣпотрѣвѣтѣлно вышѡ ѣ кѣ дрѣбни тѣ Бѡгарѣ, какѡѡто ѣ кѣ сегѣшно то крѣме кѣ Болгаріѣ тѣ, нѣма нѣкое сомнѣніѣ кѣ тѡвѣ. Ѣ за ѡѣкѣрѣніѣ да приведеме нѣкоѡко примѣри ὅтѣ ѡѡнна Ѣкѣрѣха Бѡгарскѡго. На стрѣниѣца 19. рѣдѣ 27. тѣко пѣшетѣ, сѣказанѣ яко естѣ богѣ, Ѣ проч. кмѣсто сѣзаніѣ. Ѣ кѣ 28 рѣдѣ, указанѣ яко едѣнѣ естѣ богѣ, ѣ проч. кмѣ. ѡѣказаніѣ. Ѣ на стрѣн. 26. рѣдѣ 25. видѣнѣ,

слышанье. км. видѣніе, слышаніе. Оуказанье, и оуказанье и видѣнье, и слышаніе не ѣ ли исто то сосз сказанѣ, и оуказаніе видѣнѣ, и слышанѣ; кой то по-просто приносиме, казубанѣ, видубанѣ слышанѣ, и п За да ѡтвѣгнемѣ ѡтз добого то и протамно то произношеніе казубаніе, видубаніе, шаніе, и проч. Тамо же и брата, км. тїа. И на стран. 107. 108. 111. 121. придетъ царствье твое, км. царствїе. искушенье, км. ко искушеніе. Тамо и стья, паки, км. братїа. и на стран. 29. 3. вз первомз столпѣ. имѣнье свое. Т же на редз 6. абье, км. ѡвїе. И на ст 42. редз 23. цѣжденьемъ, км. цѣжденїемъ или цѣжденїемз. И на стран. 44. ред: тоже оубо божьемъ повелѣньемъ, км. жїемз (бѡжїимз) пожелѣнїемз. И на ст 46. редз 5. житье преходимъ. км. жї И на стран. 130. редз 5. имѣнье свое, имѣніе. (не ѣ ли това исто то цо гобѡ по просто, иманѣ, км. имѣніе) и подоу 30. и 31. видѣнье, слышанье, разумѣ и други много такива тамо. Тїа сїчк не показубатз ли ѣвно, зацѡ това ѡконна іе, и вз старо то време ѣ было сокрацно на ѡе (кой то ѣ исто то ѣ) каккѡто і

гашно то; ђскель предложѣнни те кесма до-
роктѣрни примѣри, да приведеме во оубѣре-
ѣ и ђтз сегашни те Бѡгарски списатели ѡд-
рѣ, кой то ѣ кесма чѣсто оупотребилъ то-
ѣ сокраценіе. Въ Бѡгарска та аріѡметіка,
ка то ѣ издалъ Хрїсанѡвъ Пѡвловичъ (сѹщій
ѣ дѹпница македѡнска) оучитель Оїцѡвскій,
въ Бѣанградъ во 1833, на стран. 3. писѹка
шко, во изговаранѣ то, км. во изговараніе-
ю. И на стран. 5. това измѣняванѣ, км.
измѣняваніе. И на стран. 7. изятіе или из-
важданѣ, км. изважданіе. И на стран. 13
ю умножаванѣ то, км. во оумножаваніе то.
И дрѹги многочисленни въ предречѣнна та а-
ріѡметіка. ђтз изложѣнни те прѡчее доказа-
тства, не мѡже никой да противорѣчи, защо
гока сокраценіе въ глаголи те именѡ не ѣ
пѡвниано и прїѡтно. Не ѡвѡче въ сїчки те
во ѡкончаватъ на іе, защо не мѡжеме пѡвни-
ю да сократиме знѡменіе на знѡменѣ, нитѡ
цѡрствіе на цѡрствѣ, нитѡ житіе на житѣ,
ю стоѡніе на стоѡнѣ, сѣдѣніе на седѣнѣ, ве-
ма добре и пѡвниано сокрацаваме. Яко и да
мѣдаме защо въ старѡ то вѣреме и въ цѡрствеіе, и
въ житіе, и въ ѡвїе са ги сокрацавали.

(6) Въ прилагатели те именѡ на-мѹжескіѡ
ѡдъ, понѣже некои произносатъ чѡенатъ на

о, като скатѣо, Българскѣо, а дрѹги като скатѣа, Българскѣа (то ѣсть свѣ Българскѣа) като що се доказаа пространи страница 43. въ предислѣбіе то, за то мнѣ, защо ако вѣхмѣ ѡставѣан въ нѣ о-то и а-то, и оупотрѣваавѣан вѣхмѣ ч те Олавѣнскѣи сосз чѣстыватз Олавѣнскѣи като н. п. скатѣѣи, Българскѣѣи, а прѣс токъмо що не сѣ оупотрѣвѣителни въ Оскѣатз ѣзыкз сосз ѣдѣнз ѡтз прѣдрѣчен чѣленѣе, като н. п. гѣлыо илѣ гѣлыа, голѣ илѣ голѣлыа, пѣдѣвро въ вѣло.

(7) Мнѣгѣѣи, и въ трѣ те рѣды, и въ те числѣ ѣ нескланѣемо. Н. п. мнѣго дѣ мнѣго водѣ, мнѣго вѣно. Мнѣго чѣвои мнѣго женѣ, мнѣго дѣца, вѣмѣсто рѣщѣ, дѣ дѣждѣ, мнѣга водѣ, мнѣго вѣно, мнѣзи кѣщѣ, мнѣги женѣ, мнѣга дрѣвесѣ. А то се полѣга зѣедно сосз дрѹги прилагѣ именѣ илѣ нарѣчѣа, тогѣка ѣ нарѣчѣе, знѣчи напрѣженѣе, н. п. мнѣго вѣсокз, дѣжавѣокз, мнѣго дѣвѣаз. И сз нарѣчѣа, го вѣсоко, мнѣго дѣжавѣоко, мнѣго стрѣ мнѣго серѣдѣто, вѣ. вѣсокз зѣло, глѣвѣо лѣ, зѣло стрѣшенз, и проч.

(8) Назначѣ защо сѣчки те прилагѣ именѣ що се ѡкончѣватз на гѣи, жѣи, кѣи

ий, щій, хій всегдѣ трѣвѣка да се писѣкатъ
вз і, като н. п. влагій, божій, крѣткій, ѡв-
нй, лѡшій, нищій, глѣхій, или сосъ прѡсти те
вимоге, влагію, божію, крѣткію, ѡвчю, лѡшю,
нищю, глѣхю, и проч. ѿ дрѣги те сички те
писатъ сосъ ы предъ членю, каквѣто и
славѣнски те, н. п. младый, достѡнный, сѣ-
нй, старый, скатый, или младыю, достѡй-
ныю, сѣпныю, старыю, и проч. ѡсбенъ непрѡ-
мани те цю сѣ назначѣха вз часть втор. вз
праписаніе то на стран. 161. и зрѣ тамо, и
на стран. 104.

(9) Тѣ двѣ те частицы, по и най, вз сра-
чѣтели те и прекосходѣтели те именѡ, трѣ-
вѣка да прїиматъ ѡударѣніѡ, сир. надъ по
да се тѣра баріа, ѡ надъ най ѡксіа, като н. п.
ю высѡкъ, най высѡка, зашто се такѡ и сѣ-
чатъ вз произношеніе то.

(10) Русси те ѡтъ Геѡргіевичъ, Васіліевичъ,
Іоанновичъ, Феѡдоровичъ, Пѣвловичъ, и дрѣ-
чи такѣѡ, начертѡватъ женски те на вна, Ге-
ѡргіевна, Васіліевна, Іоанновна, Феѡдоровна,
Пѣвловна, то ѣсть дщѣрь Пѣвлова, Геѡргіева
и проч. ѿ не женѡ, каквѣто и Пѣвловичъ
знѡчи сынъ Пѣвловъ. ѿ ѡу насъ вмѣсто нѣхъ
нѣпотребѣтели са Геѡргіева, Васіліева, Пѣ-
влова, и проч.

(11) Прилагателни те именà цѣто с произбодатъ отъ други сѣществителни, чатъ илй качество илй количество. Като п. чернѣй, вѣльнѣй, желѣтѣй, мѣдрий, ска бланнѣй, нѣзекѣй, высѣкѣй, зльнѣй, крѣткѣй, лѣкѣй, малѣй, мнѣгѣй, колѣкѣй, (коѣ то се бѣри по прѣсто колакакъ, илй нескланѣемо ко) толѣкѣй, (толакакъ илй толако), и д такѣка. Я кой то се произбодатъ отъ сѣствителни те, илй отъ нарѣчѣа, значатъ кещество, илй стажанѣе, илй время, илй сто. н. п. отъ древо древланный (крѣстъ) камень каменный (мѣстъ) отъ злато златный (перстень) отъ сребро сребранный (сосѣдъ) мѣданнѣй, ѣлоко ѣлованный, глиннѣй глиннѣй, перстъ перстнѣй, тернѣе терновнѣй нѣцъ) и други такѣка. Тѣм ѣбаче итъ когѣто значатъ и стажанѣе, нѣкон се илй нѣватъ, а нѣкон ѣстанѣватъ сосъ том илй глѣсъ. Като н. п. когѣто говорѣме древланный крѣстъ, сосъ товлй прилагателно, древланный, илй звлѣкаме отъ какѣѣ ѣ кещество прѣвенъ крѣсто, ср. защѣ ѣ отъ древо. когѣто илй скаме да илй вѣме лѣсткѣе то набо то, тогѣва не мѣжеме веке да рѣчѣме вланный лѣстъ, илй древланное лѣсткѣе (бени лѣстѣ) но говорѣме, древланный лѣст

отъ ѡзаклѣкамѣ прѡсто ѡстѣе то на-дѣрѣо
 о, а нѣ защѡ са напѣрѣени ѡстѣе то ѡтѣ
 ѣрѣо, коѣ то прилагѣтелно се нарича прила-
 гѣтелно. Тако и земленнѣй и земнѣй, а кѣ-
 мненнѣй мѡстѣз говѡримѣ, и кѣмненнаѣ тѣер-
 остѣ неизмѣнно, ѡтѣ коѣ то пѣрѣо то ѡзак-
 лѣба вѣществѡ, а кѣро то стажанѣе. Такѣ-
 а са и ѡнѣа щѡ ѡзаклѣбатѣз тѡкѣмо стажанѣ-
 е, коѣ то се произвѡдатѣз ѡтѣ всѣкое почтѣ
 вѣществѣтелно, н. п. ѡтѣ нѣбо невѣснѣй, зем-
 а земнѣй, (а земленнѣй знѣчи вѣществѡ)
 вѡздухѣз вѡздушнѣй, сѡлнце сѡлнечнѣй, лу-
 а луннѣй, ѡблакъ ѡблачнѣй, вѡстѡкъз вѡстѡч-
 нѣй, зѡпадѣз зѡпаднѣй, галѣкѣ галѣкнѣй, рѣкѣ
 вѣчнѣй, ногѣ ножнѣй, оумѣз оумнѣй, тѣло
 тѣлѣснѣй, ѡко ѡчнѣй, вѡдѣ вѡднѣй, птѣ-
 а птѣчѣй, пѣсѣз пѣсѣй, живѡтѣз живѡтнѣй,
 жѣзнь жѣзненнѣй, пѣсѣнь пѣсеннѣй, пѣстына
 пѣстыннѣй, цѣрѣковѣ цѣрѣковнѣй, кнѣига кнѣиж-
 нѣй, и дрѣги такѣба многѣчѣсленнѣи. Та-
 о и ѡтѣ нарѣчѣа та, ѡтѣ вѣчерѣ вѣчерѣшнѣй,
 нѣсѣ днѣшнѣй, оутрѣ оутрѣшнѣй (а ѡтѣ оу-
 ро оутрѣннѣй) нощѣсѣ нощѣшнѣй, гдѣ гдѣ-
 шенѣз (ѡлѣн дѣкашенѣз) тѣкѣ тѣкѣшенѣз, тѣмо
 ѡмошнѣй, гѡре гѡрнѣй, дѡбѣ дѡбнѣй, влѣзѣ
 лѣжнѣй, прѣдѣз прѣднѣй, зѡдѣз зѡднѣй, прѣжде
 рѣжнѣй, и дрѣги такѣба.

Тако й на скій що се ѓкончаватъ, се
тель сватїтеаскїй, мѹченикъ мѹченич
оучїтель оучїтеаскїй, Европа Европскїй,
Европейскїй, всїа всїйскїй, Кнѹзь, Кнѹжи
Цѹрь царскїй, ѓвчѹрь ѓвчѹрскїй, юноша
шескїй, дѣтѹ дѣтскїй, Москва Москѹв
Бѹгарскїй, Грѣческїй, и дрѹги многочїси

(12.) Мѹжескїй рѹдъ се произноси ми
кїдно, н. п. двѹ двѹма, двѹмина, двѹ
и прїйма членатъ на-жѣнскїа рѹдъ.

(13.) Три, въ мѹжескїатъ рѹдъ се пр
носи многообразно, какѹбо то и двѹ, н. п.
трїма, трїмина, трїоца, тако и четѹ
четыримїна, червѹрица, а петѹ, тѹкмо г
на, шестїна, седмїна, ѓсмїна, деветїна
десетїна челоувѣцы, оупотребїтелно ѣ за д
рѹзѹмъ, а нѣ за десетъ челоувѣцы, като
выкаме шестїна и седмїна челоувѣцы, и
сїчки те тїм прїиматъ членатъ на-жѣнскїа
по* подражѹнїю на-сѹществїтелни те на
като боевѹда та, водѹ та и проч.

(14.) Нѣкои прїтѹратъ и ѓдно же пр
и говоратъ ѹзе, тако и ѹзе, а дрѹги и
ѓдно ка-ѹзекѹ-ѹзекѹ, а дрѹги и ѓще ѓдно
ѹзекѹна-ѹзекѹна, а дрѹги и ѓще ѓдно к,

Азеканаказ, или Азеканака. И констиниѣ
 стѣино ѣ оудивленіа, како са се накалили
 како притѣрки при едно А, (или азз)-зе-
 на-ка. Кои то не матъ никоє начало, нито
 жение съ некои рѣчи въ Олакенскіатъ ѣ-
 нкъ. Но како да въ были таківа при-
 ѣрки, въ склонение то сички те се оставатъ
 склоняемы и неизмѣняемы. Подобре въ
 ваче было да не въ се ни споменали некогаши,
 не и да се склоняватъ таківа непотрѣбности.

(15.) Тіа родителни падежи на-мене, на-
 тебе, на-себе, и множественно, на-насъ, на-
 насъ, на-себе, оупотребителни са токмо кога
 то се сопрягатъ съ прилагателни те имена,
 п. дѣла та на-мене окаяннаго обличаватъ
 се. Оынъ вѣше на-тебе недостѣйнаго, помы-
 шлявше дѣла та на-себе недостѣйнаго. Та-
 ко и въ множественно то число. Но ако въ
 таківа случан не са оупотребителни, или ако
 са потрѣбни, въ други случан не знамъ да
 ѣ щатъ се оупотрѣби, или потрѣвѣва некаде.

(16.) Се, макаръ ѣ и местоимение тѣка,
 всегда може да се претворѣва въ страдатель-
 ны те глаголы, н. ш. поиска да се обѣси да се
 продаде, вмѣсто да обѣситса, да продаѣтса,
 то исто то се, што ѣ въ страдательны те

ГЛАГОЛЪ, а нѣ особено се, защото да овѣси себе, и да се овѣси, сѣ ѣ едно.

(17.) **М**ы, нѣкон гокоратъ ние, а нѣкон нин, а нѣкон мие, коѣто ѣ и попрако, но мало оупотревително, тако и бы, нѣкон произносатъ бие, а нѣкон бин, и тревѣлаше тока би, правнано да се пише согъ ы бие, но понѣки сокпада съ глаголахъ бие, (тѣ ѣсть като кѣче, като бѣлахъ и проч.) за то тревѣла да се различава едно то согъ ѣ, ср. бие (бл. би мѣстоим.) а бие клѣ. бие глаголахъ, или понѣ съ ѡксіята бие, мѣст. бие глаголахъ.

(18.) Тѣ мѣстоимѣнїа го, ѡ, ги, не можатъ никогаши да стоатъ предъ глаголыте, каккѣто що ги оупотребаватъ Грецыте, и наши нѣкон. н. п. τὸν ἔσειλαν, немѣже да се рече оу насъ правнано, го пратѣха, но пратѣха го, τὴν ἔλαβεν, прїахъ ѡ, или земахъ ѡ, а не ѡ прїахъ, ѡ земахъ, защото ѡ земахъ ще да рече, ἐγὼ ἔλαβα ѡзъ земахъ. Тако и множ. τὸς ἐπιασαν фанаха ги, а нѣ, ги фанаха, каккѣто що ѣ оупотребилъ Вазїан Нѣнокичъ на стран. 44. редъ 10. въ скащїнната истѣрїа. Го предадоха на хрїстїанете, клѣкето предадоха го на хрїстїането. Когато ѡваче предїдатъ нѣкон частїцы тогѣла мѣже да стои. Като що сѣ тѣа, ако ги зѣ-

ИМЪ, АКО ГО ВЪДИМЪ, АКО А СРѢТНЕМЪ, И ДРУГИ ТАКИВА.

(19) Оный, некои говорятъ онай, други оней, други оне, други она (сокращенно отъ оныа сосъ прѣстылатъ членъ) други онаа. Отъ родителныятъ падежь на-оный, происходи производно то мѣстоимѣнїе оногѣый-оногѣкъ, оногѣка та-оногѣка, оногѣко то-оногѣко. Какѣто и отъ родителныятъ падежь на-онъ, происходи негѣый-негѣкъ, негѣка та-негѣка, негѣко то-негѣко. Такожде и отъ той отъ родит. тогѣый-тогѣкъ, тогѣка та-тогѣка, тогѣко то-тогѣко. Такожде и отъ той отъ родит. тогѣый-тогѣкъ, тогѣка та-тогѣка, тогѣко то-тогѣко. Такожде и отъ множ. числа отъ родит. нѣхнѣый-нѣхнѣъ, нѣхна та-нѣхна, нѣхно то-нѣхно, или тѣхнѣый-тѣхнѣъ и проч. сѣчки те тѣа произвѣдени склоняватсе по примѣратъ на-четверто то склоненїе на-прилагателни те имена. И томѣзовъ и ономѣзовъ, и други такыя, не сѣ секаде равнѣо оупотребителни, но по некои токмо мѣста. Назначи и това защѣ отъ мѣстоименїа та той, онъ, она, тѣа, оно, она, они, тѣа, и други, по мѣста ги оупотребяватъ тако, тоизи или този, или тѣсъ, онзи, тѣи, онѣи, този, онози, тѣзи, онази, тѣзи, (или тѣзи).

Ѡнѣзи (или Ѡнѣзи) тѣко и такѣжези, такѣа
 такѣѡзи, и нарѣч. тогѣзи, тогѣзи, тоѣко:
 и дрѣги такѣа. Тѣа сѣчки те нахѡжда
 кой доѡбно, въ Бѣкварь изданнѣи ѡтѣ |
 тра Х. Бѣровича за Бѡлгарскѣи тѣ оѣчиан
 въ 1824 лѣто. Но тѣа са тѡкмо помѣст
 произношенѣа, и за тѡ не трѣѡва нѣто да
 оѣпотреблѣватѣ въ пишемѣатѣ изѣикѣ,
 то да се полѣгатѣ за прѣвила и прилѣбри
 граммѣтика та.

(20) Тѡи глаголъ ѣсмь, въ Бѡлгарскѣи
 изѣикѣ понѣже ѣ несовершенѣъ въ настоѣщее |
 ма, за тѡ и лѣчно мѡже да се полѣга са
 стоѣтелно въ слѡбо то, или и почтѣ не ма
 да се полѡжи самѣ предѣ именѣ та, ако и
 го оѣпотреблѣватѣ нѣкои, но безпѣтно.
 п. що ѣ Граммѣтика; ѣсть ѣднѣ навѣа, к
 то ны оѣчи, и проч. вѣместо, ѣ ѣднѣ навѣ
 коѣто (ѣ) нѣкакѣ не мѣже да стои предѣ |
 то, а по именѣ та и по глаголы те стои,
 то н. п. що ѣ челоѣѣкѣ; челоѣѣкѣ ѣ, вѣ
 челоѣѣкѣ ѣсть. И, навѣчилѣ ѣ, вл. навѣ
 ѣсть. Тако и въ множестве. число, ѡнѣ
 вѣместо ѡнѣ сѣтъ, а, сѣтъ нѣцин челоѣѣ
 йже, не мѡжемѣ да речѣме, са нѣкои челоѣѣ
 кой то. Тако и, дошли са, вл. пришли сѣ
 За тѡ се полѣга переѡ Славѣнско то чѣсто ѡк

понеже то̀ не прѣйма никадѐ оксѣа, (кромѣ̀ ко-
гѣто̀ стои́ соуз не збѣдно, като̀ н. п. не са̀ тѣ-
ка, и проч.) Па̀ки се произно̀си и́ чѣе като̀ а,
ако̀ и да се пи́ше соуз а, Гѣрби те кмѣсто̀ е,
оу̀потревалѣватъ сѣ̀ по̀право, ѡ̀ни сѣ̀, говѡратъ,
кмѣсто̀ ѡ̀ни са, ѝ добрѡ̀ бѣше, ако̀ бѣхмѣ̀ го̀
и мѣ̀ понѣ̀ писали та̀ко, ако̀ и да го̀ не про-
изно̀симѣ.

(23) Назначи́ ѝ това̀, за̀що̀ глаго̀ло̀ бѣсмѣ̀,
ѡ̀скѣнѣ̀ насто̀лщѣѐ вре́ма, нѣма̀ дрѣ̀ги вре́ме-
на̀ сво́и, но̀ за́йма̀ ги ѡ̀тѣ̀ глаго̀лѣ̀ бѣва̀ю
(бѣва̀мъ) ко́и то̀ се начертѣ̀ка̀ прѣ̀киано̀ кѣ̀ сич-
ки тѐ сво́и вре́мена̀. Бѣва̀мъ, бѣва̀хъ, бѣва̀хъ,
бѣва̀хъ-самъ, бѣа̀хъ самъ, бѣхъ, иа̀и бѣхъ,
да̀ бѣдемъ, ѝ проч.

(24) Това̀ жѐ, по̀ различнѝ мѣ̀ста̀ раз-
но̀ се произно̀си, нѣ̀кои говѡратъ̀ кмѣ̀сто̀
ке. а̀ дрѣ̀ги кю̀, а̀ дрѣ̀ги чѐ, а̀ дрѣ̀ги шѝ,
дрѣ̀ги ша̀, а̀ дрѣ̀ги са̀, а̀ дрѣ̀ги шѐ. Иа̀
шѐ да̀ и́демъ, кѐ да̀ и́демъ, кю̀ да̀ и́де-
чѐ да̀ и́демъ, шѝ да̀ и́да̀, ша̀ да̀ и́да̀, са̀
и́да̀, шѐ да̀ и́да̀, ѝ тѣ̀м сокращѣ́нѣ̀а̀ вѣ̀-
сички тѐ да̀ си и́матъ̀ нача̀ло̀ то̀ ѡ̀тѣ̀ сво-
исто́чници, ѝ кѐ ѝ кю̀ вѣ̀дѣ̀сѐ да̀ са̀ не
дража́нѣ̀ю̀ Гѣ̀рбовъ, за̀щѣ̀то̀ ѡ̀ни говѡратъ̀ |
сто̀ хоцѣ̀ хѡ̀хъ (то̀ ѣ̀сть хѡ̀кю̀) км. не

щѣ нѣшѣ (нѣшю) тако и во второ то и трето
 по лицѣ хощеши (хощешъ хощешъ) хощетъ
 хоще хоще. Отъ посаждани те прочее сабоге
 шю, хощешъ, хоще, пронеходатъ къ и ке. а
 въ видисе да ѣ по подражанію Россіановъ, защо-
 го па ѡни емѣсто хощѣ, хощѣ говоратъ, тако
 ѣ, хощешъ, хощетъ, и ѡтъ трето то лицѣ хощешъ
 хоще-че. Тако ѡни говоратъ и емѣ. нощь нощь,
 и ем. вѣдѣши Серв. вѣдѣчи, и проч. а колкото
 да ще, ше, ша, ша, са, тѣм са сичките ѡтъ
 хощѣ Слав. И понеже ще-то ѣ най вѣжно
 по Славѣнско то трето то лицѣ, хощетъ-щѣтъ-
 че, каквѣ то и Греческо то се употребавка
 трето то лицѣ θέλει εἶμαι, θέλει εἶσαι, θέ-
 λει εἶναι, иай токмо де, за токв се предпо-
 нита то въ тѣм Грамматика. Бѣленъ ѣ ѡ-
 чѣ секой да употребавка коѣ то ѡбича,
 токмо да се утверждавка на нѣкои правила и
 знаванія.

(25) ще самъ, и ще вѣдемъ, мѡжатъ
 да се употребавкатъ и съ притѣранѣ ѡдно
 ѣ, безъ да имъ се повѣди знаменованіе то.
 като н. п. що то значатъ тѣм, ще самъ и
 и вѣдемъ, товѣ исто то значатъ, и ще да
 азъ, ще да вѣдемъ, като Греч. θὰ γέ-
 νωμαι, и, θὰ γὰρ γένω. тако и въ сослагателно
 по наклоненіе,

понеже то̀ не прѣйма никадѐ дѣка̀, (кромѣ̀ ко-
гато̀ стои́ соуз не зѣдно, като̀ н. п. не са̀ тѣ-
ка, и проч.) Па̀ки се произно̀си и́ чѣ̀ като̀ ж,
а̀ко и́ да се пи́ше соуз л, Гѣрви те кмѣ̀сто и,
оу̀потрева̀бватъ сѣ̀ по̀право, о̀ни сѣ̀, гово̀ратъ,
кмѣ̀сто о̀ни са, и́ до̀бро бѣ̀ше, а̀ко бѣ̀хме го̀
и́ мѣ̀ понѣ̀ пи́сали та̀ко, а̀ко и́ да го̀ не про-
изно̀снме.

(23) Назначи́ и́ то̀ка̀, за̀що̀ глаго̀ло̀ бѣ̀смь,
о̀скѣ̀нь насто̀лщеє̀ вре́мѧ, нѣ̀ма дрѣ̀ги вре́мѧ
на̀ сво́и, но̀ за́йма ги́ о̀тъ глаго̀лѧ бѣ̀бамь
(бѣ̀бамъ) ко́и то̀ се начертѣ̀ва̀ пра̀внано̀ кѣ̀ гнѣ-
ки тѐ сво́и вре́мѧ. Бѣ̀бамъ, бѣ̀бамъ, бѣ̀бамъ,
бѣ̀бамъ-самъ, бѣ̀бамъ самъ, бѣ̀хъ, и́ли бѣ̀хъ,
да бѣ̀демъ, и́ проч.

(24) То̀ка̀ щѐ, по̀ разлѣ̀чни мѣ̀ста̀ раз-
но̀ се произно̀си, нѣ̀кои гово̀ратъ кмѣ̀сто
ке. а̀ дрѣ̀ги кю, а̀ дрѣ̀ги че, а̀ дрѣ̀ги ше,
дрѣ̀ги ша, а̀ дрѣ̀ги са, а̀ дрѣ̀ги ше. Не
щѐ да и́демъ, ке да и́демъ, кю да и́демъ,
че да и́демъ, ша да и́да, ша да и́да, са да
и́да, ше да и́да, и́ тѣ̀м сокращѣ̀нѧ̀ вѣ̀дѣ̀-
сѣ̀чки тѐ да си́ и́матъ нача̀ло̀ то̀ о̀тъ сво́и
исто̀чници, и́ ке и́ кю̀ вѣ̀дѣ̀се да са̀ по̀-
дража̀нѧ̀ Гѣрво̀въ, за̀щѣ̀то̀ о̀ни гово̀ратъ в
сто̀ хо̀цѣ̀ хо̀цѣ̀ (то̀ ѣ̀сть хо̀кю̀) бм. не

У нѣхъ (нѣку) тако и во второ то и трето
лицѣ хощешъ (хощешъ хощешъ) хощетъ
хоще хоще. Отъ послѣдни те прочее слогове
хю, хощешъ, хоще, происходатъ къ и ке. и
видне да ѣ по подражанію Россіанокъ, защо-
то на онѣ вмѣсто хощъ, хощъ говоратъ, тако
хощешъ, хощетъ, и отъ трето то лицѣ хощешъ
хоще-че. Тако онѣ говоратъ и кмѣ. нощъ нощъ,
вм. вѣдѣши Серв. вѣдѣши, и проч. и колкото
ше, ше, ша, ша, са, тѣмъ са сѣчките отъ
Олак. И понеже ше-то ѣ най вѣжно
Олавенско то трето то лицѣ, хощетъ-щетъ-
ше, каквѣ то и Греческо то се употребява
трето то лицѣ θέλει εἶμαι, θέλει εἶσαι, θέ-
λει εἶσαι, илѣ токмо де, за тога се предпо-
чита то въ тѣмъ Грамматика. Вѣленъ ѣ ѡ-
че сѣкой да употребява което ѡбѣча,
токмо да се утверждава на нѣкои правила и
снованіа.

(25) ше самъ, и ше вѣдемъ, мѡжатъ
да се употребяватъ и съ притѣрнѣ ѡдно
а, безъ да имъ се повѣди знаменѡваніе то.
като н. п. що то значатъ тѣмъ, ше самъ и
ше вѣдемъ, тога исто то значатъ, и ше да
имъ, ше да вѣдемъ, като Греч. θὰ γέ-
νω, и, θὰ νὰ γένω. тако и въ солагателно
по наклоніе.

(26) Ще вѣдемъ, и вѣдемъ, може при-
килно да се употребава, и ще да вѣдемъ
отъ Олакѣнското вѣдѣ.

(27) Назначи защо причастіе въ Българ-
скіятъ ѡзвѣкъ не съществѣва, и за чѣдо ѣ! ка-
кò да са го изгубили всеконечно Българе тѣ.
Можже вѣти и отъ сѣмото начало да не го
го приѣли и употребили. Но ние сѣшаме за-
що по мѣста се понѣждѣватъ да го произ-
носатъ, но помного по Тѣрско израженіе, за-
щото гокòратъ тѣко, ходѣйки или ходѣйки,
седѣйки или седѣйки, спавѣйки или спавѣ-
йки, но ако втòро то ѣ и Тѣрско, пѣрво то
òвѣче на ки, ѣтъ по подражанію Сѣрвоки,
кой то непрѣменно тѣко начертѣватъ сѣоно
òвщи причастіа, съ това тòкмо различіе си
изоставаатъ и, или вмѣсто и, ю употреба-
ватъ въ глаголите на-пѣрво то сопрѣж. н. а
ходѣи, спавѣюи, и проч. а въ съществитѣ-
ниятъ глаголъ що се положи вѣдѣки или вѣ-
дѣчи, (кой то, Россійски тѣ граматикосписати
дѣепричастіа наричатъ, дѣигаючи, грѣюи,
стрѣючи, мѣючи, и проч.) кой то òбѣча мо-
же да го оупотрѣбава, ако и да не ѣ упо-
требително въ простолюдно то произношеніе.
Зри и настран. 64. въ предислòбіето, въ
знач. (а)

(28) Изкаждатсе некои глаголи отъ то-
ва прѣкло, кой то се вѣдатъ като неправили,
като н. п. знамъ, ѿмъ, но ѡни са весма ма-
ло, и неправилиносѣта ѿмъ ѣ токомо въ пер-
во то лице настоѣщаго времена, а други те
двѣ лица второ то и трето то правиано се на-
мѣтаватъ по предпоказанни те сопряженїа, н.
п. ѿмъ, ѿдѣшъ, ѿдѣ. Знамъ, знаѣшъ, знаѣ.
Но когато ѿска некои да отвѣгне отъ стро-
итносѣта ѿмъ, може да ги начертава и
ицъ со всѣмъ правиано, и тога може да вѣ-
ди ѿвно зацо нема ни бдинъ глаголъ да ѡ-
тѣне неправиленъ, н. п. ѿмъ, говорисе и ѿ-
дѣмъ, ѿдѣшъ, ѿдѣ. Тако и знамъ, знаѣмъ,
знаѣшъ, знаѣ. И вѣватъ тогика со всѣмъ
правиани. Други некои глаголи лесно можатъ
да се промѣнаватъ отъ бдно сопряженїе въ
друго, но и тогава пакъ оставатъ правиани.
Като н. п. глаголъ спимъ, спимъ, спи, гово-
рисе и спимъ, спимъ, спимъ, и тогава се ѡт-
рѣси отъ трето то на второ то сопряженїе И-
ли спавамъ, спавашъ, спавъ, и тогава се ѡт-
рѣси отъ второ то на първо то, и тако гла-
голъ спимъ по своемъ непостоянствѣ прѣходи
ицки те сопряженїа и нема ни бдно свое (за-
редъ па по други мѣста ще го чѣшъ спж).
Тока ми се чини да не ѣ непостоянство

на-глаголатъ спѣмъ, но помного непостоянство Българско, защото единъ глаголъ токога тѣраин го произносаатъ. Такика са и сѣдѣщи те пишемъ и писѣкамъ, хоратимъ и хорѣваимъ, и дрѣги такика.

Главно то несогласіе междѣ Българе те состои въ членокете и въ глаголы те (какѣто се доказа пространно и въ предисловіе то на стран. 37. и 15.) За то споретъ помѣстни те произношенія на-глаголи те трѣбѣваше да се положатъ и още двѣ или трѣ сопраженія на а, ѡ, и е, защо ѡниа глаголи цю се ѡкончатъ по мѣста на емъ и на имъ, като пишемъ пиша, хѣмъ хѣде, тѣко и шѣмъ шѣде, четѣмъ четѣ, лѣемъ лѣа, вѣемъ вѣа, любимъ любѣа, нѣсимъ нѣса нѣсе, вѣдимъ вѣда вѣде, говоримъ говорѣа, прѣсимъ прѣса прѣсе, спѣмъ спѣа спѣе, и дрѣги такика. Но азъ вѣдѣ рекаж, защо какѣа въ была потреба да имаме тококога стрѣпотства (неправдианости) въ Грамматика та си, когѣто мѣжеме да имаме сички те глаголы правдианы, и да ги начертѣваме всѣма лѣсно, защото и послѣвица та гѣкорн „τὸ δι' ὀλίγου γινόμενον, μάτην διὰ πολλῶν γίνεται“ τὸ εἶναι, коѣ то рѣбота мѣже да се соверши съ мѣаъ трѣдѣъ, всѣе се вѣдѣ

и съ многъ. И когато за ради една ток-
леснота неусомнѣхасе некои си да оунич-
жатъ сичко то Главѣнско правописаніе, и
чнаха да пишатъ само съ съ і, а дрѹги дер-
аха да изоставаатъ и членове те, и ѡни ѡ-
че съ ѡснователно саѡво, защото и тин (сир-
ѣнове те) не произкѡдатъ мала неправилностъ
имената, защото са ѡсемь тѹраин, как-
то що се доказа пространно на страница 43,
предисло. и какѡто секой може да види
мо тая правда. Що бы было, ако бы и
а начертавали три или четири токмо тѹр-
и глаголы те, и избавили бы се благокре-
нно ѡтъ токова стрѡпотства, що ни се пред-
авлаватъ ѡтъ различни страны; секой не-
разсѹждава, и нека послѣдѹва право то и
но то. Защото (какѡто що говори Хри-
аки Павловичъ оучитель Ощѡвскій сѹщій
из Дѹпница Македѡнска въ предисловіе-то
не издаденылатъ си вше изичникъ, доде-
е да си взршим работа и да си пишем се-
ла речъ с' прелесничко то іота, за коя ми
вѣда и, ы, у, ѡ, з, и прѡчал) до де мо-
ме да си вжршиме работа съ тритѣ ток-
сопраженіа, за коя ни са вѣда шестъ;
ще да рече некой че са дрѹгите начерт-
а попраки и поприскрени до Главѣнски те,

на-глаголатъ спѣмъ, но помного неостъ
ство Българско, защото единъ глаголъ
кова тѣриин го произносаатъ. Такива са и
дѣющите пишемъ и писѣвамъ, хоратинъ
хортѣвалимъ, и дрѣги такива.

Главно то несогласіе между Българите
стой въ членокете и въ глаголите (ка
то се доказа пространно и въ предисловъ
на стран. 37. и 15.) За то споретъ пом
ни те произношеніа на-глаголи те трѣбѣва
се положатъ и още двѣ или три сопря
на а, ѡ, и е, защо ѡніа глаголъ що се ѡ
чѣбатъ по мѣста на емъ и на имъ, като
шемъ пиша, хѡдѡ хѡде, тѡко и шѣмъ
четѣмъ четѡ, лѣемъ лѣѡ, вѣемъ вѣѡ, люб
любѡ любѣ, нѡсимъ нѡса нѡсе, вѡдимъ в
вѡде, говоримъ говорѡ, прѡсимъ прѡсѡ и
спѣмъ спѡ спѣ, и дрѣги такива. Но азъ в
рекажъ, защо какѡ въ была потреба да
ме тѡлкова стрѡпотетѡ (неправнѡсти).
Грамматѣка та си, когѡто мѡжеме да ѡ
сички те глаголы правнѡны, и да ги начи
ваме весмѡ лесно, защото и посабѡница та
вѡри „τὸ δι' ὀλίγου γινόμενον, μάτην
πολλῶ γίνεται“ τὸ ἔστι, коѡ то рѡбота
же да се соверши съ мѡлѡкъ трѣдѡ, вѣде се

ни съ многъ. И когато за ради бѣднѣтокъ
 ѿ леснотѣ неусомнѣхася нѣкои си да оунич-
 жатъ сичко то Фалѣенско правописаніе, и
 вѣнѣха да пишатъ само съзъ і, а дрѣги дер-
 наха да ѣзостѣватъ и членокете, и ѡни ѡ-
 дѣче съ ѡсновѣтелно саѡво, зашто и тѣи (сир-
 аченокете) не производатъ мѣла неправданостъ
 въ ѣменѣта, зашто са ѡсемь тѣриин, какъ-
 што що сѣ доказа пространно на страница 43.
 въ предисло. и какъто секой мѡже да види
 ѣсно тѣа правѣда. Шо въ выдѡ, ѡко въ и
 нѣ начертавѣли трѣ илѣ четѣри токмо тѣр-
 ин галгѡлыте, и ѣзбавѣли въ се благоврѣ-
 менно ѡтъ тѡакова стрѡпотѣтка, що ни се пред-
 ставѣлатъ ѡтъ различни страны; секой нѣ-
 а разсѣждава, и нѣка послѣдѣва право то и
 ѣсно то. Зашто (какъто що гѡбори Хрѣ-
 тѣки Пѣвловичъ оучѣтель Оѣщѡвскѣй свѣщѣй
 ѡз Дѣпница Македѡнска въ предислѡбіе-то
 м-не ѣздѣденѣатъ си вѣще ѣзичникъ, доде-
 нѣ да сѣ взрѣшѣм работа і да сѣ пишѣм се-
 юа рѣчь с' прѣлеснечко то іота, за коа мѣ
 а вѣда и, ѡ, ѡ, ѡ, ѡ, и прѡчаа) до де мѡ-
 зѣме да си вѣршѣме работа съ трѣтѣ ток-
 ю сопрѣженѣа, за коа ни са вѣдѣ шѣсть;
 о ще да рѣчѣ нѣкой че са дрѣгѣте начертѣ-
 ѣа пѡправѣи и пѡпрѣискрѣнни до Фалѣенски те,

но и то̀ не ѣ́ ѣко̀ ѡсновате́лно и ѡвѣ́-
не́ка разсѣ́жда́ка се́кой.

(29) Бѡ́нгамъ ѣ́ станало̀ по̀предло̀жъ
вѣ́къз ѡ́тъ Олакѣ́нско̀ то̀ двѣ́жъ илѣ́ двѣ́
защѡ́то̀ въ́ двѣ́гаю̀, а́ко̀ премѣ́стишъ в-т
мѣ́сто̀ то̀ на-д-то̀, а̀ д-то̀ на̀ мѣ́сто̀ то̀
то̀ ще́ да̀ стѣ́нѐ прѡ́сто̀ то̀ вѡ́нгаю̀-вѡ́н-
какѡ́ то̀ що̀ ѣ́ станало̀ и ѡ́тъ кро́пка̀ к
ва̀ и дрѣ́ги та́кѣ́ва.

(30) Въ́ прешѣ́дше́е, и́ дѣ́лнопрешѣ́дш
нѐпредѣ́лно́е трѣ́тѣ́е и́ четвѣ́рто́е, сре́днѣ́и
дѣ́мало̀ самъ, дѣ́мало̀ вѣ́хъ, прѡ́дѣ́мало̀
и́ прѡ́дѣ́мало̀ вѣ́хъ, нѐ ѣ́ о̀употрѣ́вѣ́темъ
прѡ́стыга́тъ ѣ́зыкъ, за́щѡ́то̀ нѣ́когашъ
да̀ рече́ дѣ́тѣ́ дѣ́мало̀ самъ, ни́то̀ ко́й т
пы́та, дѣ́мало̀ ли́ си; но̀ дѣ́малъ́ ли́ си;
мѣ́лъ самъ. Ко́га̀то̀ ѡ́ваче́ жи́вѡ́тнѣ́, илѣ́
щи́ бездѣ́шны на-сре́днѣ́а рѡ́дъ прѣ́иматъ
цѣ́ (*προσωποποιεῖνται*) то́га̀ка̀ се́ о̀уп
ва́лѣ́ватъ прѣ́вѣ́лно, за́щѡ́то̀ какѡ́́то̀ що̀
ри́ дѣ́ко̀ ѡ́зѣ́лъ самъ, и́ мѣ́чка̀ та̀ ѡ́зѣ́ла
та́ка̀ говѡ́ри и́ ма́га̀рѐ то̀ носѣ́ло̀ самъ, и́
вѡ́ то̀ сто́ало̀ самъ то́лко̀ вре́мѐ въ́ го́ра
на̀ нѐотсѣ́чено. И́ мо́рѐ то̀, мно́зи́на̀ самъ
то́пи́ло. И́ зе́ма̀ та̀, сѣ́чки́ те́ зе́мнорѡ́днѣ́
ѣ́дѣ́ма̀ самъ погжа́на́ла. И́ зе́мѣ́ прѣ́мѣ́ря

в старата песнь „пробыкнахъ се зелѣнъ
вѣецъ ѣзъ гора зелѣна“ и проч.

1) Токъ първо то непредѣлно дѣмъхъ,
дѣхъ наричаше протажѣнно ѣди оучащатеа-
защото ѣ многократно дѣманѣ, ѣ зами-
време значи. Като н. п. що гокориме,
дѣхъ мѣ толко пѣти, вдигалъ го двѣ
пѣти, отъ кой то се показѣва защо знѣ-
многажды. ѣ второ то непредѣлно нари-
ѣднократно, защото ѣднѣшъ толко, ѣ
ѣмногѣ пѣти, значи. Като н. п. що го-
ме, ѣлезналъ си отъ должността прѣ-
дѣхъ мѣ, ѣ, ѣднѣшъ го вдигналъ, двѣ
ѣ не мѣжемъ. Отъ кой то се показѣва
ѣ, защо толко ѣдиножды, (ѣ не помно-
ѣти) значи, но нетрѣбѣва да го нарича-
ѣсовершѣнно (какѣто що го нарича кѣръ-
ѣтѣсъ Отоѣновичъ въ своѣта си ѣще не-
ѣдена грамматиѣка, коѣто ѣ земѣлъ отъ
ѣзѣнсѣката сокращѣнна ѣтѣмѣлогѣя). Защо-
ѣ първо то непредѣлно ѣ совершѣнно. Оѣ-
ѣ, дѣмъхъ, значи защо се ѣ совершилѣ
ѣнѣто, но толко що много пѣти се ѣ
ѣлло. ѣ продѣмъхъ, значи ѣднѣшъ. Тѣ-
ѣ продѣмъхъ самъ, ѣ продѣмъхъ вѣхъ со-
ѣѣнни са.

(32.) **О**тъ кѣоро то непредѣлано, **о**тъ сѣ
 ките почтѣ глаголи, и зааѣатъ дрѣги нѣ
 глаголи илѣ сложѣни сѣ предлѣгъ, илѣ прѣст
 който сѣ кѣ рѣвно оупотревлѣнѣе сѣ дрѣ
 те, и представаѣбатъ ѣднѣ велико богѣтѣ
 кѣ прѣстѣатъ и зѣкъ, зашѣто сѣ соглѣвы гла
 голи кесмѣ живѣ и лѣсно мѣжатъ да сѣ и
 ражаѣатъ наши те мѣсли, като н. п. **о**тъ д
 мамъ продѣмѣхъ продѣмѣвамъ, **о**тъ бд
 гамъ - бдигнѣхъ бдигнѣвамъ, **о**тъ сѣггѣ
 сложѣхъ сложѣвамъ, **о**тъ трѣшимъ - стрѣши
 стрѣшѣвамъ, **о**тъ чѣпимъ - чѣпѣхъ чѣпѣва
 и прѣчал. Илѣ пѣдове да речѣме знаменовѣ
 то на-сложѣни те глаголи ко кѣоро то неп
 дѣлано сѣ **о**предѣлаѣбатъ спорѣтъ предлѣзи те, з
 шѣто тѣм глаголѣ трѣшимъ стрѣшихъ (к.м. с
 трѣшихъ) лѣко мѣ сѣ тѣри дрѣги предлѣгъ (пред
 глаголатъ трѣшихъ) н. п. прѣ, шѣ да произкѣ
 нѣкъ глаголѣ прѣтрѣшѣвамъ, тѣко и прѣтрѣш
 вамъ, растрѣшѣвамъ, **о**ттрѣшѣвамъ, потрѣш
 вамъ, и проч. коѣ то свѣистко ѣ прѣлѣхъ **о**тъ мѣи
 та сѣ Олакѣнскѣатъ непрѣмѣнно. Тѣка богѣ
 стко почтѣ нѣма го Грѣчѣскѣо и зѣкъ, зашѣт
 τζακίζω глаголѣ, оупѣ насѣ мѣже да сѣ рѣ
 сѣ двѣ глаголи трѣшимъ и стрѣшѣвамъ, т
 ко и σηκώνω бдигамъ и бдигнѣвамъ, и
 φήνω сѣггамъ и сложѣвамъ. и, ἐτζακί

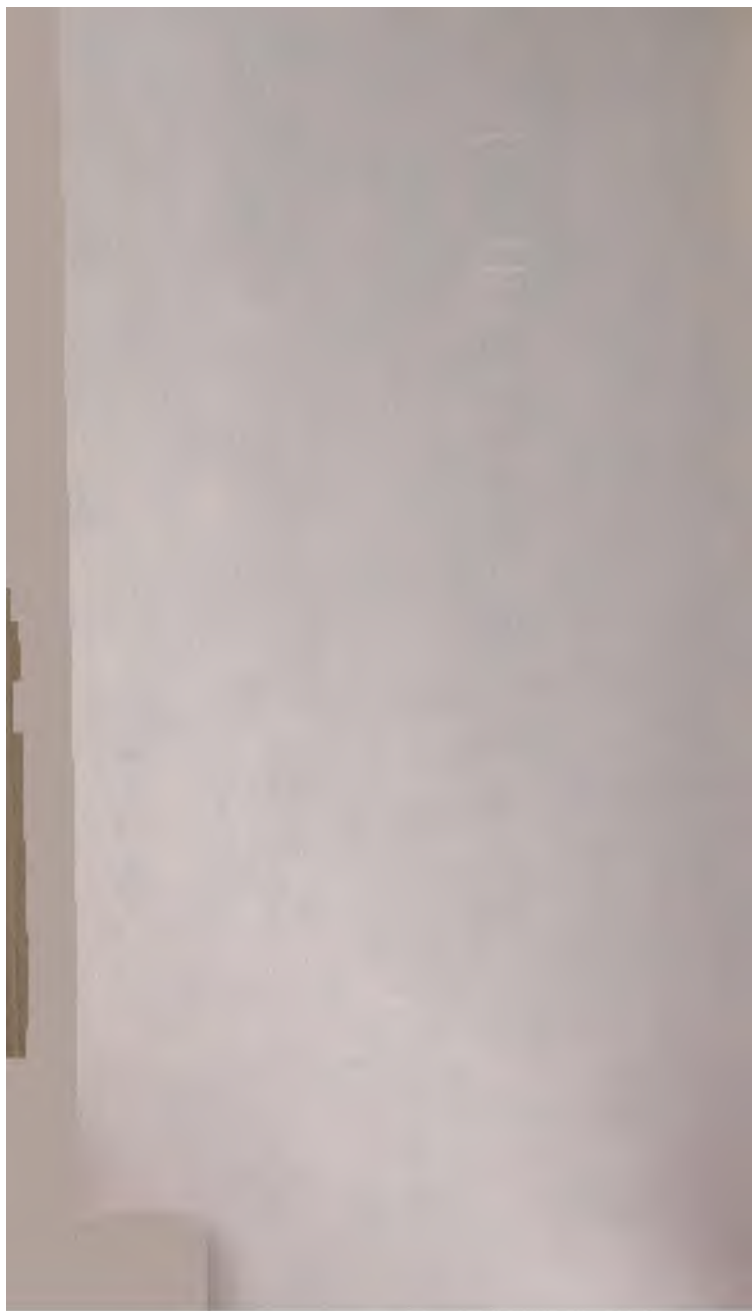
Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, written in a cursive script.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or a series of entries, written in a cursive script. The text is somewhat faded and difficult to read.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a date, written in a cursive script.

Handwritten text at the very bottom of the page, possibly a signature or a date, written in a cursive script.

PG
831
.N4

**Stanford University Libraries
Stanford, California**

Return this book on or before date due.

PG 831 .N4

C.1

Bolgarska grammatika,

Stanford University Libraries

3 6105 036 640 659

